

Het offer van Christus

1.	Inleiding	2	7.	Schaduw der toekomstige dingen	33
	Inhoud van de brief	3			
	Twee delen	3	8.	Het volmaakte offer van Christus	35
	Priester op grond van geboorte	4		Bloed is leven	36
	Loon	4		Het Lichaam van Christus	38
	Behouding van geest en ziel	6		De twee bokken	39
	Hoe te leven uit geloof	6		De reiniging van ons geweten	42
				Oordeel en zaligheid	48
2.	De Eersteling van een nieuwe schepping	7		De genadegift Gods en onze zaligheid	51
	God spreekt door de Zoon tot ons	7			
	Reinigmaking onzer zonden	8	9.	Een slachtoffer	52
	Koningen en priesters	8		De wet geeft gedachtenis der zonden	52
	Geroepen	9		De onderlinge bijeenkomst	58
	Oude mens	9			
3.	De Zoon des mensen	10	10.	Enkele vragen	59
				De betekenis van het lijden en sterven van de Here Jezus	60
4.	De functie van de Hogepriester	12		Het paaslam	63
	Alleen Hogepriester van vele broeders	12		De Here Jezus was zonder zonde	66
	Hogepriester is verantwoordelijk voor alle Godsdienstige zaken	12		De zonden der wereld en de zonden van de gelovigen	69
	De Hogepriester is de Middelaar	13		De zaligheid van de ziel	70
	Volmaakt in Christus	14			
5.	De Herder en de schapen	15			
	De goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen	17			
	De slavernij van de dood	22			
	Rechtvaardiging door het geloof	25			
6.	Melchizédek	26			
	Koning van Salem en Koning der gerechtigheid	27			

1. Inleiding

In Hebreeën 5 wordt over het offer van Christus gesproken, maar daarna komt het veel uitgebreider aan de orde in hoofdstuk 9 en nog meer in hoofdstuk 10. Als we deze Schriftgedeelten besproken hebben, zullen we zien op welke plaatsen nog meer over dat offer gesproken wordt.

Hebreeën 5 : 1-14*

- 1 Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God *te doen zijn*, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden;
- 2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvangen is;
- 3 En om derzelve *zwakheid* wil moet hij gelijk voor het volk, alsoo ook voor zichzelf, offeren voor de zonden.
- 4 En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkewijs als Aäron.
- 5 Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd.
- 6 Gelijk Hij ook in een andere *plaats* zegt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.
- 7 Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene, Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze.
- 8 Hoewel Hij de Zoon was, *nochtans* gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.
- 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;
- 10 En is van God genaamd een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek.
- 11 Van Denwelken wij hebben vele dingen, en zwaar om te verklaren, te zeggen, dewijl gij traag om te horen geworden zijt.
- 12 Want gij, daar gij leraars behoortet te zijn vanwege den tijd, hebt wederom van node, dat men u lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods; en gij zijt geworden, *als* die melk van node hebben, en niet vaste spijze.
- 13 Want een ieder, die der melk deelachtig is, die is onervaren in het woord der gerechtigheid; want hij is een kind.

14 Maar der volmaakten is de vaste spijze, die door de gewooneheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads.

* Tenzij anders vermeld, komen de aangehaalde Bijbelteksten uit de Statenvertaling.

Dat is een volledig hoofdstuk en een inleiding op het onderwerp waar wij ons mee bezig willen houden. De Hebreeënbrief behandelt eigenlijk een dubbel onderwerp. In de eerste plaats spreekt de brief over de Here Jezus Christus als de Hogepriester. Dat is het belangrijkste thema. Vervolgens, maar meteen daarvan afgeleid en onlosmakelijk daaraan verbonden, is de gedachte dat deze Hogepriester tenminste één offer zou brengen. Dat is precies wat Hij gedaan heeft. Eén offer voor Zichzelf en voor de zonden van het volk. Dat thema wordt voor het eerst hier in Hebreeën 5 geïntroduceerd. Het is de eerste keer dat er sprake is van offeren voor de zonden en dat er sprake is van een offer dat gebracht is door de Here Jezus Christus. Voor zover ik weet, is het zelfs de eerste keer dat het begrip "offeren" in de Hebreeënbrief voorkomt. Maar het aardige is natuurlijk, dat ook dit hoofdstuk een inleiding kent, want er gaan vier volledige hoofdstukken aan vooraf. Vier hoofdstukken die in zichzelf een eenheid vormen en die ook leiden tot een praktische conclusie aan het eind van hoofdstuk 4. Dat is dus een op zichzelfstaand gedeelte, waarin over offers niet gesproken wordt, maar dat wel degelijk uitgebreid spreekt over de Here Jezus Christus, Die gesteld is tot Hogepriester. De conclusie volgt dan in Hebreeën 4 : 14.

Hebreeën 4 : 14-16

- 14 Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgegaan is, *namelijk* Jezus, den Zoon van God, zo laat ons deze belijdenis vasthouden.
- 15 Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde.
- 16 Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot den troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwaamer tijd.

Dat is de praktische conclusie en consequentie van wat in de voorgaande vier hoofdstukken uiteengezet is. Waar over de Here Jezus gesproken wordt, uitsluitend als Degene Die gesteld is tot Hogepriester. Vanaf hoofdstuk 5 begint het min of meer opnieuw. Er wordt weer uitgebreid gesproken over Christus als Hogepriester, maar nu aangevuld met de

gedachte dat deze Hogepriester ook inderdaad, zoals van de Hogepriester verwacht mocht worden, een offer gebracht heeft naar het voorbeeld van de oudtestamentische hogepriesters naar de ordening van Aäron. Dat is een vergelijking tussen het Oude- en het Nieuwe Verbond en dus ook tussen het priesterschap van het Oude Verbond naar de ordening van Aäron en het Nieuwe Verbond, waarvan Christus de Hogepriester is naar de ordening van Melchizédek. Het is een vergelijking tussen Aäron en Christus, maar daarna wordt ook het idee van het offer dat Hij gebracht heeft daarin betrokken met een zeer verregerende conclusie.

Inhoud van de brief

De hele gedachte van de Hebreeënbrief is feitelijk deze: de Here Jezus Christus is door Zijn opstanding en op grond van Zijn opstanding gesteld tot Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Dat heet dan naar de ordening van Melchizédek. Waarna wij - die geloven - worden opgeroepen om onze levens te stellen onder het bestuur van deze Hogepriester van het Nieuwe Verbond, precies zoals degenen die deel uitmaakten van het Oude Verbond en daaronder leefden, geroepen werden om hun levens te stellen onder het bestuur van de hogepriester van het Oude Verbond. De Hebreeënbrief spreekt er niet over hoe wij van het Oude Verbond onder het Nieuwe Verbond terecht komen. Ook niet hoe wij behouden worden, of wedergeboren of hoe wij verlost worden van onze zondige natuur en van onze oude mens inclusief de zondesuld die wij van nature dragen. De brief spreekt er slechts over dat de gelovigen nu leven onder het Nieuwe Verbond. Dat is nu eenmaal zo en hoe dat gekomen is, wordt nauwelijks uitgelegd en zeker niet met een praktische oproep om tot geloof te komen. De brief zet uiteen dat wij onder het Nieuwe Verbond leven, zodat van ons verwacht mag worden dat wij nu onze levens onder de leiding, onder de controle, onder de heerschappij, stellen van deze Hogepriester en Koning van het Nieuwe Verbond. Het is dus een oproep om Hem te dienen.

Waar we dat niet inzien, zullen we altijd moeite hebben met deze Hebreeënbrief. Deze gaat door voor de moeilijkste brief van het hele Nieuwe Testament, maar dat komt dan waarschijnlijk daardoor. Men begrijpt niet dat het niet over behouden worden als zodanig gaat, of over onze bekering of wedergeboorte, hoewel het bij gelegenheid af en toe aan de orde komt, maar het gaat er juist om dat wij, die behouden zijn, nu God, danwel Christus, zouden dienen onder het Nieuwe Verbond. Het spreekt dus over de consequenties van onze positie als kinderen Gods en als levend onder het Nieuwe Verbond. Het gaat om de praktische dienst.

Twee delen

De Hebreeënbrief valt in twee delen uiteen. Het eerste deel, tot en met hoofdstuk 4, spreekt over Christus als de Hogepriester, tot Wie wij zouden naderen. In het tweede deel, vanaf hoofdstuk 5 tot en met 10, wordt hetzelfde nog eens een keer uiteengezet, maar nu wordt dat begrip van het offer van deze Hogepriester erin betrokken. Daarna, ongeveer vanaf hoofdstuk 11 tot het einde van de brief, vinden we de praktische conclusie uit de voorgaande delen.

In het eerste deel van de brief wordt gesproken over Christus, Die inderdaad Hogepriester is geworden van het Nieuwe Verbond, wat dat ook maar wezen mag en eindigt met de conclusie in hoofdstuk 4 : 14-16, waar de gedachte is dat wij met vrijmoedigheid zouden naderen tot de troon der genade. Als we de bijzinnen weglaten, staat er: "Dewijl wij dan een groten Hogepriester hebben, laat ons dan toegaan tot de troon der genade () opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd". Dat wordt niet tot ongelovige mensen gezegd, die zo tot geloof zouden moeten komen, maar tot gelovige, wedergeboren mensen, in verband met hun praktische leven. Ze kunnen bij die troon barmhartigheid en genade vinden en hulp ter bekwamer tijd, gewoon voor hun praktische leven en eigenlijk gewoon voor hun praktische dienst aan God. De Godsdienst onder het Nieuwe Verbond. Daar gaat het om. Er staat ook niet: "Laat ons deze belijdenis aannemen", maar: "Laat ons deze belijdenis vasthouden". Dat wil zeggen dat we eenmaal tot geloof gekomen zijn en dat het de bedoeling is dat we daarbij blijven en daaraan vasthouden en uit dat geloof leven. We zouden onze levens afhankelijk stellen van de Here Jezus Christus, Die op de troon gezeten is.

Het tweede deel van de brief gaat in wezen over hetzelfde, maar nu gaat het niet alleen over de Hogepriester, maar ook over het offer dat Hij bracht. Daarvan wordt gezegd dat Hij als Hogepriester een offer gebracht heeft, namelijk Zichzelf. En nog een keer dat Hij een offer gebracht heeft, eenmaal, namelijk Zichzelf, namelijk Zijn lichaam. Uit het verband blijkt, en dat moet u maar even van me aannemen, dat Hij Zichzelf, namelijk Zijn lichaam, geofferd heeft. Dat betekent dat Hij Zichzelf, namelijk Zijn lichaam geoffreerd, aangeboden, heeft aan God en gesteld in dienst van God. Want Christus, de Opgewekte, is Degene, Die God dient in deze positie. Hij heeft niet alleen Zichzelf geofferd, maar ook Zijn lichaam. Uit het verband en de conclusies blijkt precies wat daaronder verstaan wordt. Hij heeft namelijk tegelijkertijd Zijn lichaam, Zijn Gemeente geoffreerd, aangeboden, en in de dienst van

God geplaatst, zodat wij als gelovigen deel hebben aan de dienst van de Here Jezus Christus. Zijn dienst bestaat uit Zijn Hogepriesterschap en dat betekent dat wij met Hem, als Zijn lichaam, deel hebben aan Zijn priesterschap. Dat is uiteraard geen theoretische zaak. Het gaat om praktische dingen, om een praktische dienst als priesters. En daartoe worden de lezers van deze brief opgeroepen. Er wordt gezegd dat het nu eenmaal zo is. We hebben deel aan Christus. Efeze zou zeggen dat we nu eenmaal gezegend zijn met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus. Eén van die zegeningen is dat Hij gesteld is tot Priester. Dat houdt dan automatisch in dat, volgens de termen van de Hebreeënbrief, ook wij tot priesters van het Nieuwe Verbond gesteld zijn. Wij worden in deze brief opgeroepen om deze priesterlijke positie ook serieus te nemen, namelijk om het ambt dat we gekregen hebben te praktiseren.

Priester op grond van geboorte

De gedachte is dat men onder het Oude Verbond priester was, niet op grond van een speciale roeping, aanstelling, verkiezing of studie, maar domweg omdat men zo geboren was, naar de kracht des levens. Overigens wel naar de kracht des vergankelijken levens. Men stamde af van Aäron en op grond daarvan was men dus priester en eventueel zelfs hogepriester. Het punt is dat wij als eerstelingen van het Nieuwe Verbond, als eerste gelovigen sinds de opstanding van Christus, daardoor naar de kracht des onvergankelijken levens, namelijk naar de kracht van onze wedergeboorte, priesters geworden zijn. Daar wordt ons op gewezen en wij worden opgeroepen om inderdaad die positie serieus te nemen. We worden opgeroepen om te wandelen waardig de roeping waarmee wij geroepen zijn. (Efeze 4 : 1)

Het gaat dus om zeer praktische zaken, die weliswaar langs theoretische weg uiteengezet worden. Het nadeel daarvan is natuurlijk dat men onderweg de draad kwijt kan raken in het betoog en dus het verhaal niet volgt, mede omdat vaak gedacht wordt dat het verhaal ergens anders moet uitkomen. Daarom volgt men het niet. Men schijnt al te weten waar het betoog op uit zal draaien. De algemene gedachte is dat de Here Jezus oorzaak is van eeuwige zaligheid, want een ieder die in Hem gelooft zal niet verderven, maar eeuwig leven hebben. Dat is in de brief ook wel te vinden, maar dat is niet de strekking van de brief. Men meent van tevoren te weten wat er zou moeten staan en daarom leest men in de praktijk niet wat de brief werkelijk leert. Men is daar niet naar op zoek. Men projecteert de eigen gedachten erin. Dat is eigenlijk het grote probleem.

Het gaat in de Hebreeënbrief om de twee dingen die vanaf hoofdstuk 5 besproken worden en doorgaan tot en met hoofdstuk 9 en 10. Dat zijn de twee hoofdstukken waarin in elk geval duidelijk over dat offer van Christus gesproken wordt. Daarna komt weer de praktische conclusie, net als in hoofdstuk 4 : 14, in 10 : 19 en verder. Als je die twee gedeelten naast elkaar legt, zie je dat ze met elkaar overeenkomen.

Hebreeën 10 : 19

- 19 Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus,
- 20 Op een versen en levenden weg, welken Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees;
- 21 En dewijl wij hebben een groten Priester over het huis Gods;
- 22 Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewassen zijnde met rein water.
- 23 Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vast houden; (want Die het beloofd heeft, is getrouw);

In hoofdstuk 4 staat: "Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade"; daar spreekt hoofdstuk 10 uiteraard ook over. Met vrijmoedigheid toegaan tot Christus. Laat ons tot Hem gaan, om onszelf, onze levens en zelfs in ons geval ook onze lichamen, te stellen tot een offer. Dat is eigenlijk de gedachte en zo staat het in Hebreeën 12 : 2. De bedoeling is dat wij onze levens stellen in dienst van Degene, Die op de troon zit. In de praktijk betekent dit, dat wij zouden leven uit het geloof. Dat wij ons vertrouwen, ook in het praktische leven, volkomen zouden stellen op Degene Die op de troon der genade zit.

Loon

In de toekomst ontvangen wij daarvoor ook loon, maar als wij ons in de praktijk van ons leven niet afhankelijk stellen van Christus, want daar komt het op neer, dan ontvangen wij geen loon, ondanks wat we ook gedaan hebben. Ook al hebben we in Zijn naam allerlei dingen gedaan. Dan zegt de Heer: "Ik heb je nooit gekend", om maar eens een Schriftplaats uit z'n verband te rukken. Hebreeën 10 zegt namelijk in vers 35 dat je je vrijmoedigheid niet weg moet werpen. Dat is natuurlijk de vrijmoedigheid om te naderen voor de troon der genade. Dat is een vrijmoedigheid die een "grote vergelding des loons" heeft. Dat wil zeggen: voor zover wij onze levens in Zijn dienst stellen; onze levens dus afhankelijk stellen van

Daar heb je weer zoiets. Als je denkt te moeten vinden in de brief dat er staat dat de zondaar door geloof behouden wordt en je leest dit vers oppervlakkig, dan heb je de indruk dat dat er ook staat. Maar het staat er niet. Er staat dat de rechtvaardige, een gelovige dus, iemand die wedergeboren is, uit het geloof zal leven. In de praktijk, dag in dag uit. Niet tot leven komen, maar gewoon leven, namelijk wandelen in de praktische zin van het woord.

Hem, zullen wij daar in de toekomst ook loon voor ontvangen. Want als wij onze levens van Hem afhankelijk stellen, kan Hij Zijn werk, het werk waar Hij verantwoordelijk voor is, in ons en door ons doen. Want het werk van alle priesters van het Oude Verbond stond onder de verantwoordelijkheid van de hogepriester. En het werk dat door de priesters van het Nieuwe Verbond gedaan wordt, staat onder de verantwoordelijkheid en dus ook onder de leiding van de Hogepriester van dat Nieuwe Verbond, namelijk Christus. Zodat vergelding des loons er ook niet is voor de werken die wij in het lichaam gedaan hebben. Vergelding des loons is er voorzover Christus Zelf Zijn werk in ons en door ons heeft kunnen doen. Dat kan alleen als wij onze levens afhankelijk stellen van Hem Die op de troon zit. Kort gezegd: dat wij in de praktijk leven uit geloof. Dat staat dan ook vervolgens in vers 37 en 38.

Hebreeën 10 : 37,38

- 37 Want: Nog een zeer weinig *tijds* en Hij, Die te komen staat, zal komen, en niet vertoeven.
38 Maar de rechtvaardige zal uit het geloof leven; en zo *iemand* zich onttrekt, Mijn ziel heeft in hem geen behagen.

De Heer zal komen. We wachten immers op Zijn wederkomst. Maar in afwachting daarvan is vers 38 van toepassing: "De rechtvaardige zal uit het geloof leven". Dat is de bedoeling. Er staat niet dat de onrechtvaardige uit het geloof leven zal ontvangen, of: "De onrechtvaardige zal uit het geloof gerechtvaardigd worden". Dat is weliswaar een Bijbelse waarheid, maar die waarheid staat hier niet. **zie zijlijn 1** Dat de rechtvaardige uit het geloof zal leven, heeft alles te maken met de vrijmoedigheid van vers 35, want het gaat nog steeds over hetzelfde onderwerp. En dat staat vervolgens weer in vers 39.

Hebreeën 10 : 39

- 39 Maar wij zijn niet van degenen, die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen, die geloven tot behouding der ziel.

Wij zijn niet degenen die zich onttrekken aan de priesterlijke dienst van het Nieuwe Verbond. Wij zijn niet degenen die onze onderlinge bijeenkomst nalaten uit vers 25. Dat is heus allemaal hetzelfde. Wij zijn niet degenen die zich onttrekken ten verderve. Want als wij ons in de praktijk van ons leven onttrekken aan deze Hogepriester - Die wij

zouden dienen en Diens werk door ons gedaan zou worden, dan betekent dat, dat van onze praktische levenswandel hier op aarde helemaal niets overblijft. Dat staat ook in 1 Korinthe 3, waar trouwens ook over melk en vaste spijs gesproken wordt. Daar zegt Paulus dat de werken van de gelovige in het vuur geworpen zullen worden en dan zal blijken welke werken naar het vlees waren, naar de mens, en welke door God Zelf, danwel door Christus Zelf, danwel door Zijn Geest, door ons en in ons gedaan zijn. Want goud, zilver en kostelijke stenen doorstaan het vuur, maar hout, hooi en stro zullen inderdaad door het vuur verbranden.

In Hebreeën 10 : 39 gaat het weliswaar over verderf, maar niet in dezelfde toepassing als in Johannes 3 : 16.

Johannes 3 : 16

- 16 Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.

In Johannes 3 : 16 gaat het over ons bestaan, over ons wezen als zodanig. Over of we al of niet leven hebben. Maar in Hebreeën 10 : 39 wordt hetzelfde begrip toegepast, niet op ons wezen, maar op ons werk. Het werk van de gelovige onder het Nieuwe Verbond. In Johannes 3 : 16 gaat het echter niet over het hebben, danwel ontvangen van eeuwig leven. Het gaat het om het leven (met nadruk een werkwoord) van dat eeuwige leven. Het gaat om de uitwerking daarvan, om de praktische dienst. Dat zijn twee verschillende dingen.

In 1 Korinthe 3 wordt over gelovigen gesproken die niet gebouwd hebben met goud, zilver of kostelijke stenen, maar met eigen werken, namelijk met hout, hooi en stro. Ze hadden zelf gedacht iets aan te moeten bieden; hun eigen werken te doen. En dan staat er dat dat zal verbranden. Hijzelf zal echter behouden worden, maar alzo als door vuur. De gelovige zelf wordt behouden, maar van zijn praktische leven op aarde, de jaren die hij als gelovige hier op aarde in het vlees heeft doorgebracht, blijft niets over. Het mag dan een praktisch leven geweest zijn, maar dat leven was niet in dienst van de Hogepriester en in dienst van het Nieuwe Verbond. Dat leven werd niet geleid vanaf de Troon der Genade. Het is daar overigens erg zwart/wit gesteld.

In de praktijk is het zo dat ons leven sowieso geen waarde heeft, omdat alles wat we doen te maken heeft met de oude mens en, eerlijk gezegd, betreur ik het niet dat dat verdwijnt. Maar een ander deel van ons leven

zal inderdaad behouden worden, omdat dat deel bestaat uit de werken Gods, die door ons lichaam geschied zijn. Die Hij door ons heen heeft kunnen doen. Het resultaat daarvan blijft behouden en dat niet alleen, we ontvangen daar zelfs loon voor. Over die praktische dienst gaat het hier in Hebreeën 10 : 39.

Behouding van geest en ziel

Hebreeën 10 : 39a

39a Maar wij zijn niet van degenen, die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen, die geloven tot behouding ...

Tot behouding van wat? Daar zit natuurlijk weer de clou. Het gaat namelijk om behouding der ziel. Het punt is dat onze wedergeboorte als zodanig niets van doen heeft met de ziel, maar met de geest. Dat is heel lastig voor meneer Van Dale, want die kent het onderscheid niet. De Bijbel echter wel. De geest is ons wezen, ons leven als zodanig en de ziel is de praktische uitwerking daarvan naar buiten. De ziel is de aanduiding van alles van de mens dat zichtbaar is, op wat voor wijze dan ook. Dat is de hele Bijbel door zo. De ziel is dus niet onzienlijk, maar kan gezien worden. Het sluit ook de werken van de mens in. Dat is een onderwerp apart en kan ik natuurlijk niet zo even bespreken. Maar laat ik dan verwijzen naar Genesis 1. De mens werd geformeerd uit het stof der aardbodem en in hem werd adem, danwel geest des levens geblazen en alzo werd de mens tot een levende, dat wil zeggen, een praktisch levende, wandelende, werkende, doende, bezig zijnde, levende ziel. Ziel is dus de actieve, werkende mens. Elke keer als je het woord ziel in de Bijbel tegenkomt, vooropgesteld dat het een correcte vertaling is, heeft het die betekenis. En hier gaat het niet om de behouding van de geest, maar om de behouding der ziel. Onze wedergeboorte heeft te maken met de behouding van de geest. Als we wedergeboren worden, worden we uit God geboren, uit de Geest geboren en ontvangen wij nieuw leven, een nieuwe natuur. Dat nieuwe leven heet geest. Want wat uit Geest geboren is, is geest. (Johannes 3)

In 1 Korinthe 5 wordt gesproken over iemand, waarbij in zijn praktische leven niets terecht kwam. Men moest die man overgeven aan satan, opdat zijn geest behouden zou worden. De gedachte is dat slechts zijn geest behouden zou worden. Om het populair te zeggen: hij zou in de hemel komen, maar van zijn praktische leven zou niets overblijven. Als wij wedergeboren zijn en nieuw leven hebben ontvangen, dan heb-

ben wij eeuwig leven ontvangen. Dat is geest. Onze geest is behouden, maar de bedoeling is daarna dat onze ziel, onze praktische wandel hier op aarde, ook behouden - bewaard - wordt. Kortom, dat ook van ons praktische leven, van onze ziel, iets over zou blijven na de opname van de Gemeente, na onze verschijning voor de rechterstoel van Christus. De bedoeling is dat onze praktische levens hier vrucht zouden dragen voor de eeuwigheid. Daar gaat het om. Nadat onze geest behouden is, is het de bedoeling dat ook onze ziel behouden wordt.

"De behouding der ziel" is een term die op meerdere plaatsen in de Bijbel gebruikt wordt. Niet alleen door Paulus, maar ook door Petrus en Jakobus. Het is een term die niet bekend is. Men kent de betekenis niet, want men denkt dat het over wedergeboorte gaat, maar dat is niet zo. Het gaat over de praktische dienst, de praktische levenswandel van de gelovige. Want het doel van onze wedergeboorte is, nu wij wedergeboren zijn en nieuw leven hebben ontvangen, dat we dat leven ook daadwerkelijk zullen leven. Als een kind geboren is, heeft het leven ontvangen. De bedoeling is dat het daarna ook actief gaat leven. Het leven ergens aan wijdt of ergens aan besteedt. Dat is waar deze Hebreeënbrief in het bijzonder over spreekt. Maar het is een thema dat we in elke nieuwtestamentische brief tegenkomen.

Wij zijn dus niet van degenen, die zich onttrekken ten verderve, maar van degenen die geloven. Dat wil zeggen, van degenen die leven uit het geloof, zoals vers 38 zegt. Wij zijn van degenen die geloven, tot behouding der ziel. Opdat de ziel behouden zou worden. Petrus zegt dat het de bedoeling is dat we uit het geloof leven, verkrijgende daarmee het doel van ons geloof, namelijk de zaligheid der zielen. Het gaat over de praktische dienst. Wij die wedergeboren zijn tot een levende hoop (1 Petrus 1), worden geacht te leven uit geloof, dag in dag uit, daarbij verkrijgende, dat wil zeggen bezig zijnde te verkrijgen, het einde, namelijk het doel van ons geloof, namelijk de zaligheid der zielen. Een paar verzen verder zegt hij wat dat betekent. Het is de bedoeling dat je heilig wordt in heel je wandel. Dat is in dit verband een ander woord voor ziel.

Hoe te leven uit geloof

Hebreeën 11 geeft ons voorbeelden hoe zo'n leven uit geloof eruit ziet. Het punt is dat het leven uit geloof voor elke gelovige absoluut verschillend is. De overeenkomst is dat het een leven is in afhankelijkheid van de Heer en gewijd aan Zijn dienst. In welke mate de Heer van die dienst gebruik maakt en op welke wijze, is voor ieder van ons verschillend. Daarom leest u er nooit iets gedetailleerds over in de Bijbel. Het

staat er gewoon niet. De wil van God voor uw persoonlijke leven kun u niet in de Bijbel vinden. U kunt wel de wil van God in het algemeen voor alle gelovigen in deze bedeling vinden, maar niet voor een ieder van ons in het bijzonder. Dat is ook niet de bedoeling, want dat is het werk van Christus in ons, ofwel van de Heilige Geest, Die ons zou leiden daar waar Hij ons hebben wil. Dat is dus een heel persoonlijke zaak. Daarom wordt ook niet gezegd hoe het eruit ziet. Daarom wordt gezegd hoe het eruit kan zien. Daarom worden er ook verschillende voorbeelden gegeven, namelijk de voorbeelden van Abel, Henoeh, Noach, Abraham, Sarah, Izak, Jakob, Jozef, Mozes en daarna zelfs Rachab de hoer, want die kan de Heer ook gebruiken. Daarna Gideon, Barak, Samson, Jeftha, David, Samuël en de profeten, enzovoorts. Kortom, allerlei verschillende voorbeelden met betrekking tot hetzelfde geloof van verschillende mensen in de oudtestamentische tijd.

Het laatste voorbeeld is eigenlijk het belangrijkste. Dat wordt bewaard voor hoofdstuk 12. Daar staat dat ook wij het voorbeeld van deze oudtestamentische gelovigen zouden navolgen en dus de Hogepriester, danwel God, zouden dienen. We zouden daarbij zien op het voorbeeld van deze oudtestamentische gelovigen, maar in het bijzonder op de overste Leidsman en Voleinder des geloofs. Op onze Voorman namelijk. Degene Die ons voorgegaan is. Hij heet in deze brief de Hogepriester. De Hogepriester is in de eerste plaats de Voorganger, de Leider van de priesters. Wij zouden dus zien op deze Hogepriester en leven zoals Hij. Met het volste vertrouwen in het Woord van God, daarbij verdragende alle tegenspraak, alle vervolgingen, alle kastijding, enzovoorts. Daarna wordt in hoofdstuk 13 in het bijzonder gesproken over dat ook wij een altaar hebben en dus een praktische priesterlijke dienst. Want het woord "altaar" wordt daar gebruikt ter aanduiding van heel de priesterlijke dienst. Die wordt samengevat in vers 15 van hoofdstuk 13.

Hebreeën 13 : 15

15 Laat ons dan door Hem altijd Gode opofferen een offerande des lofs, dat is, de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden.

Petrus zegt in hetzelfde verband dat wij een "koninklijk priesterdom zijn om te verkondigen de deugden van Christus". Hier staat hetzelfde: "de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden." Dat offeren wij op, want het spreken van het Woord Gods en het brengen van het Evangelie is in de eerste plaats een offer aan God. Wij geven dat aan God en dat is inderdaad wat Hij van ons verwacht. Dat is de hoogste priesterlijke dienst.

Van het ene op het andere vers gaat de apostel over van de hoogste priesterlijke dienst naar de laagste, de meest eenvoudige ook, namelijk die van vers 16.

Hebreeën 13 : 16

16 En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen.

Daartussen zit een heel scala van een compleet leven, dat in dienst van de Heer staat. Er zijn dus vele verschillende wijzen om de Heer te dienen. In de praktijk betekent het dat wij niet slechts Zijn Woord zouden spreken en wat in de collectezak zouden doen, maar dat wij heel ons leven in Zijn hand zouden stellen. Daar horen onze lippen bij en daar hoort onze portemonnee ook bij. Dat is de samenvatting van deze brief.

2. De Eersteling van een nieuwe schepping

Het begin van de Hebreeënbrief vertelt hoe Christus in de eerste plaats Hogepriester geworden is en daarna, vanaf hoofdstuk 5, hoe Hij ook een offer gebracht heeft. In die volgorde. Want het is Christus, als de Hogepriester, van Wie geleerd wordt dat Hij een offer gebracht heeft en daarom moest Hij dus eerst Hogepriester zijn. Als iemand tot hogepriester aangesteld wordt, wordt daarmee zijn hele leven in Gods dienst gesteld en wordt hij met heel zijn wezen geofferd. Niet voor een paar uur per dag, want hij is het niet van zijn beroep, maar hij is dat krachtens zijn geboorte en dus naar zijn wezen.

God spreekt door de Zoon tot ons

Maar voor het zover was, wordt ook nog het één en ander uiteengezet. In Hebreeën 1 : 1 staat dat God in deze laatste dagen tot ons gesproken heeft door de Zoon. Daar heb je het hele verhaal al bij elkaar, want de rest van de brief zegt dat Hij Hogepriester geworden is en de brief zegt ook, maar dat leert de hele Bijbel, dat de belangrijkste functie van de priester is dat hij het Woord Gods spreekt. Dat de lippen van de priester de geboden, danwel de woorden Gods bewaren. Hier staat dat Hij de Zoon is en dat God door Hem spreekt. Op wat voor wijze is nogal ingewikkeld, maar niettemin staat er dat het zo is. "Deze laatste dagen" wil zeggen dat het niet die andere laatste dagen zijn, maar de dagen vanaf de opstanding van Christus, tot aan Zijn wederkomst, want daarna volgen de andere

laatste dagen, namelijk de dagen waarin Zijn Koninkrijk op aarde inmiddels gestalte gekregen heeft. Zo wordt al meteen aan het begin gezegd waar deze brief in het bijzonder over spreekt en dus ook over welke tijd. Deze laatste dagen namelijk: vanaf de opstanding van Christus, tot aan Zijn wederkomst. De dagen van de Gemeente.

Deze Zoon (vers 2) heeft Hij gesteld tot Erfgenaam van alles. Er staat eigenlijk dat Hij Hem heeft gesteld tot Erfgenaam van het heelal. Dat kan ook niet missen, want Hij zit op de hoogste troon die er is. Hij is het afschijnsel van Gods heerlijkheid (vers 3) en het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid en draagt alle dingen door het woord van Gods kracht. Dat is drie keer hetzelfde. Er staat drie keer dat Hij de gestalte is van God, de uiterlijke vorm van God. Van de onzienlijke en de onkenbare God. Wanneer deze onzienlijke en onkenbare God Zich namelijk openbaart in een gedaante, dan verschijnt daar de Zoon en dat is de Here Jezus Christus. Terwijl in het Oude Testament van diezelfde Here, overigens nog zonder de naam Jezus, gezegd wordt dat er buiten Hem geen God is. Als we over de Zoon spreken, of over de Here Jezus Christus, dan spreken we dus over Degene, Die de gestaltenis Gods is. Hij is de Zich openbarende God, zodat de abstracte God concreet gedaante krijgt in de Here Jezus Christus.

Reinigmaking onzer zonden

Vervolgens staat er dat Hij, nádat Hij de reinigmaking onzer zonden teweeggebracht heeft, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen. Dat betekent ook dat Hij rust en Zijn werk gedaan heeft. Hier wordt weliswaar gewezen op Zijn lijden en sterven, maar dat staat slechts in een bijzin. De hele zin zegt: Hij is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen. Er wordt bijgezegd dat dat niet alleen maar zo is, maar dat dit gebeurd is nadat Hij de reinigmaking onzer zonden heeft teweeggebracht. Dat is een bijzin, want het is ook niet het onderwerp van deze brief.

Christus is gezeten aan de rechterhand van God als de Hogepriester en Hij is dat pas geworden nadat Hij de reinigmaking onzer zonden heeft teweeggebracht. De gedachte is namelijk dat de reinigmaking onzer zonden, van de zonden van de zondaar, een werk is dat niet thuis hoort onder het Nieuwe Verbond, maar integendeel, onder het Oude Verbond. Met die reinigmaking is de schuld vereffend. Dat gebeurde onder de wet en zelfs door de wet. Want dat is wat de wet eiste. Namelijk de dood van de verantwoordelijke. De dood van de zondaar. In dit geval de dood van Degene Die Zich voor die zonden verantwoordelijk had gesteld en

kon stellen. Het lijden en sterven van de Here Jezus is dus onderdeel van het Oude Verbond, maar het beëindigd daarmee ook het Oude Verbond en stelt als het ware de balans op nul, zodat er daarna gelegenheid is om het Nieuwe verbond te beginnen.

Ik stel me de oude schepping en daarmee ook het Oude Verbond voor als een failliete boedel of bedrijf. Er waren openstaande rekeningen. De Here Jezus is gekomen en heeft de zaak op nul gezet. Hij heeft de schulden betaald, waardoor de mogelijkheid geschapen werd om opnieuw te beginnen. Om te beginnen met een nieuwe schepping. Aan de ene kant als voortzetting van de oude, maar niet met overname van de schulden van de oude schepping. De komst van de Here Jezus was onder de wet, dragend de zonden der wereld. Zijn lijden en sterven, tot in de dood, was een zaak van de wet en van de oude schepping. Dat heeft niets met het Nieuwe Verbond te maken. Het was noodzakelijk, om daarna het Nieuwe Verbond te kunnen sluiten. Het was noodzakelijk om de schuld van de oude schepping te voldoen, om daarna een nieuwe schepping daarvoor in de plaats te stellen.

Koningen en priesters

Het Nieuwe Verbond begint bij de verschijning van de Middelaar, van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond en dat is dus bij Zijn opstanding uit de dood. En bij Zijn opstanding werd Hij niet alleen opgewekt uit de dood, maar bovendien uitermate verhoogd en aan de Gods rechterhand gezet. Als de Vertegenwoordiger Gods, maar dat was Hij natuurlijk altijd al. In ieder geval werd Hij op de troon gezet en daar is Hij de oorzaak, de Eersteling van een nieuwe schepping en dus de Koning van die nieuwe schepping en dus ook de Hogepriester van die nieuwe schepping. Wat God sinds die tijd doet, is die nieuwe schepping tot ontwikkeling brengen. Voor dat doel verzamelt Hij Zich nu een volk uit deze oude schepping. Dat volk geeft Hij nieuw leven, namelijk het leven van de nieuwe schepping. De bedoeling is dat dat volk inderdaad deel heeft aan de hoedanigheden van Christus. Het wordt dus een volk van eerstelingen en een volk van koningen en van priesters. Een volk van mensen, die in de toekomst betrokken zullen worden in zowel het bestuur van het Koninkrijk van dat Nieuwe Verbond als in het bestuur van de nieuwe schepping. Dat is heel wat anders dan dat we ooit eens zalig hopen te sterven of ooit eens in de hemel hopen te komen. Niemand weet wat je daar dan doen moet. Dat is met de hakken over de sloot. De geest zalig, hopelijk, maar van een zalige ziel en van een zalig lichaam stelt men zich niets voor. Het punt is, dat wij, als gelovigen, uit de wereld verzameld worden om straks, net als Christus, aangesteld te worden tot zonen. Bij gebleken trouw hier bene-

den, worden wij aangesteld als zonen, mede-erfgenamen met Christus (Romeinen 8) en krijgen wij in het Koninkrijk verantwoordelijkheden te dragen en krijgen daar kronen of steden. Kortom, wij worden betrokken in het bestuur van dat Koninkrijk en daarmee zelfs van de nieuwe schepping. Dat is wat God nu doet. Niet de bediening van de wereld. Niet de openbaring van Zijn Koninkrijk op aarde. Nee, de verzameling van een lichaam van beampten. Een volk van overtolligen, van overgeschotenen; een volk van mensen die in deze wereld in werkelijkheid helemaal geen functie meer hebben, daar niet meer in passen, die daar bovendien aan ontkomen zijn, maar die bovendien voor die wereld ook overtollig zijn. Dat is de Gemeente. Dat zijn wij, al onttrokken aan deze wereld en al deel hebbend aan de geestelijke dingen, aan de dingen van de nieuwe schepping. We worden geacht daar nu al uit te leven en daardoor opgevoed te worden tot zonen, tot mede-erfgenamen, opdat we straks in de toekomst met Christus als koningen en priesters zullen heersen. We zullen met Hem delen in de verantwoordelijkheid over de nieuwe schepping. Daartoe zijn wij geroepen.

Geroepen

In de Hebreeënbrief worden wij dus opgeroepen om ons daaraan over te geven. De oude mens en de oude wereld te vergeten, maar te leven vanuit deze roeping. Wandelen waardig de roeping waarmede wij geroepen zijn. (Efeze 4) En als we niet weten met welke roeping wij geroepen zijn, hoe zouden we dan waardig die roeping kunnen leven? En als we denken dat God in onze dagen de wereld wil bekeren en we gaan daaraan meewerken, dan zijn we misschien wel bezig met een nobel en goed bedoeld werk, maar in ieder geval niet met het werk waarin God wil dat we betrokken zijn in onze dagen. Dat is Zijn werk namelijk niet. Dat is een werk wat in de toekomst gedaan zal worden. Waarin we dan overigens wel op een bijzondere wijze betrokken zullen zijn. Maar nu is dat niet aan de orde. Nu verzamelt God Zich een volk van individuen, die in dit leven stuk voor stuk opgeleid behoren te worden, om straks pas onze werkelijke taak te begeren. Die opleiding begint natuurlijk met onze levens te stellen in Zijn hand en te erkennen dat Hij ons geroepen heeft en dat we ons bewust zijn van wie wij geworden zijn, wetend dat wij wedergeboren zijn als priesters, naar de kracht des onvergankelijken levens en als eerstelingen van een nieuwe schepping van het Nieuwe Verbond. En adel verplicht nu eenmaal. Wij stellen dus onze levens, die Hij ons gegeven heeft, in Zijn hand, opdat Hij ermee zou doen wat Hij wil. Dat is de Bijbelse boodschap. Wedergeboren worden is niet een doel in zich, integendeel. Het is de basis van waaruit die nieuwe schepping gebouwd zou worden.

Oude mens

Het probleem van de oude mens is dat wat hij wil doen, niet doet en wat hij niet wil doen, wel doet. Met z'n gedachten, met z'n wil, met z'n geest, met z'n gemoed en met z'n verstand onderwerpt hij zich aan Gods wet, maar het vlees doet dat niet en kan dat ook niet. Zodat wij met al onze goede bedoelingen de Heer met ons lichaam van nature niet kunnen dienen. Dat is de werking van de zonde. Dat is dus het grote probleem waar wij mee zitten. De Hebreeënbrief zet in de eerste twee hoofdstukken uiteen, dat dat probleem is opgelost, zodat we ons daar geen zorgen meer over zouden maken. Natuurlijk zitten we nog wel voor een deel met de gevolgen daarvan, maar dat is het punt niet, want deze dingen van de oude mens behoren ons niet te hinderen om onze levens in Zijn hand te stellen. Normaal zou je zeggen: "Wat moet de Heer met onze zondige levens. Dat kun je toch niet in Zijn hand stellen?" Maar God zegt dat Hij dat probleem heeft opgelost. Dat kun je dus vergeten en dat is ongeveer hetzelfde als vergeven. Niet vanwege de spelling, maar vanwege de betekenis van de woorden. Vergeven betekent immers: laten, met rust laten, niet oprakelen. En vergeten betekent hetzelfde. God heeft dat dus geregeld, zodat Hij zegt dat wij in Christus volmaakt gesteld zijn. En de bedoeling is, nu wij volmaakt gesteld zijn, dat wij inderdaad onze levens in Zijn hand stellen. Zonder aarzeling en met alle vrijmoedigheid.

Ook onder het Oude Verbond mocht het gebrekkige niet geofferd worden. Wat geofferd werd, moest volmaakt zijn in zichzelf. Wij zijn in onszelf niet volmaakt en kunnen dus onze levens niet in Zijn hand stellen, maar Hij heeft ons eerst volmaakt gesteld in Christus en er dus voor gezorgd dat wij volmaakt zijn, naar de geest. De bedoeling is, nu wij volmaakt zijn, dat wij met alle vrijmoedigheid onze levens stellen in Zijn Hand. En er wordt vanuit gegaan dat we dat ook met genoegen doen en dat dat ook ons doel is. De bedoeling is ook dat we dáártoe tot geloof zijn gekomen, opdat wij onze God, onze Schepper, zouden dienen. Dat kan nu, want alle problemen die er waren, zijn weggedaan en daarom kunnen we nu onze levens stellen tot een levend, heilig, Gode welbehagelijk offer. (Romeinen 12 : 1) Hetzelfde heeft de Here Jezus ook gedaan, maar dat is hoofdstuk 7 en in het bijzonder 9 en 10 van Hebreeën.

Nadat Hij de reinigmaking onzer zonden heeft teweeggebracht, is Hij gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen. Hebreeën 1, vers 4 tot in hoofdstuk 2, gaat daar verder op in. Met oudtestamentische Schriftplaatsen laat de schrijver zien hoe Bijbels het is dat de Messias niet slechts een plaats zou hebben op de troon van David en dus onder de engelen, maar dat de Messias een plaats zou hebben op de

troon van God, boven de engelen. Daarna wordt het thema van vers 3 van hoofdstuk 1 weer opgepakt.

In Hebreëen 2 : 1 staat dat wij ons te meer moeten houden aan hetgeen gehoord is, namelijk niet van Paulus of van ons, maar van Christus Zelf. In deze laatste dagen heeft God tot ons gesproken door deze Zoon. Vroeger door de profeten tot de vaders, maar nu door de Zoon. Daarom moeten wij ons, meer dan de vaders in het verleden, houden aan hetgeen gehoord is. Want in het verleden waren het slechts de profeten, maar in onze dagen is het Christus Zelf, Die door Zijn Woord tot ons spreekt. Hij spreekt ook in ons hart tot ons en de gedachte is dat wij die stem zouden gehoorzamen.

3. De Zoon des mensen

Hij heeft de toekomstige wereld niet onderworpen aan de engelen (Hebreëen 2 : 5), maar aan des mensen Zoon. (vers 6) Dat is geciteerd uit Psalm 8. De Mensenzoon namelijk, die volgens vers 7 een weinig, dat is een korte tijd, minder gemaakt is dan de engelen, maar Die daarna, nadat die korte tijd om was, door God Zelf met heerlijkheid en eer werd gekroond en gezet is op de allerhoogste troon in de hemel.

Hebreëen 2:5-9

- 5 Want Hij heeft aan de engelen niet onderworpen de toekomstige wereld, van welke wij spreken.
- 6 Maar iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij hem bezoekt!
- 7 Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, en Gij hebt hem gesteld over de werken Uwer handen;
- 8 Alle dingen hebt Gij onder zijn voeten onderworpen. Want daarin, dat Hij hem alle dingen heeft onderworpen, heeft Hij niets uitgelaten, dat hem niet onderworpen zij; doch nu zien wij nog niet, dat hem alle dingen onderworpen zijn;
- 9 Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond, Die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor allen den dood smaken zou.

En dan de mensen maar denken dat het over hen gaat. Het gaat hier niet over hen, maar over Hem. Wie is die mens? is de vraag. De gemiddelde gelovige denkt dan dat het over hemzelf gaat. De ongelovige wordt niet geacht de Bijbel te kennen, dus die geeft op die vraag sowieso geen antwoord. Wij zijn gesteld over de werken van Gods handen, dus moeten we goed zijn voor het milieu. Dat is de tegenwoordige variant. Dat hoor je elke zondag van de kansel prediken. Maar die Mensenzoon is Christus. "HEERE, onze Heere! hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!". Dat zegt dezelfde Psalm erbij. Die Mens is de HEERE. De Here Jezus Christus, Die gesteld is aan de rechterhand van God.

Wij zien nu nog niet dat "alle dingen aan Hem onderworpen zijn", zodat je precies weet welke "deze laatste dagen" zijn. Dat zijn de dagen waarin Christus al wel uitermate verhoogd is, maar ook de dagen waarin de wereld dat nog niet ziet. Dat kan alleen maar onze bedeling zijn, want in de volgende wordt Hij openbaar en zal aller oog Hem zien. Het gaat dus over gemeentelijke waarheid. Wij zien nog niet dat Hem alle dingen onderworpen zijn. Dat klopt, want de Here Jezus maakt van die macht nog geen gebruik. Voor Hij Zijn macht openbaart, verzamelt Hij Zich eerst een eigen volk, een lichaam van ambtsdragers. Dat heet in het Nederlands ook een lichaam, een organisatie namelijk. Een lichaam van ambtsdragers, dat betrokken zal worden in de openbaring van dat Koninkrijk op aarde.

Er zullen straks trouwens in de hemel veel plaatsen openvallen, want satan en zijn engelen zullen uit de hemel geworpen worden. Zij zijn degenen, die nu in de praktijk de macht over de wereld uitoefenen. De macht der lucht, waarvan satan de overste is. De geestelijke boosheden in de lucht, die in feite de macht in de wereld in handen hebben. Maar wij worden aan die macht onttrokken. Tenminste dat is de bedoeling, want dat moeten we ook nog willen. In de toekomst gaan wij definitief de eeuwigheidspositie in en bij dezelfde gelegenheid wordt deze hele macht der lucht uit de lucht op aarde geworpen. Het zal duidelijk zijn dat wij dan hun plaats innemen en de bedoeling is dat we dan weten wat er gebeuren moet. We hebben niet voor niets te strijden tegen geestelijke boosheden in de lucht. Wij zijn de opvolgers. Zij eruit en wij erin.

Wij zien nog niet dat Hem alle dingen onderworpen zijn, maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond, die een korte tijd minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods (het lijden namelijk tot de dood erop volgde), opdat Hij door de genade Gods voor allen de dood smaken zou. Hier wordt gedoeld op het voorafgaande. Hier wordt gesproken over de Here Jezus, voordat Hij met heerlijkheid en eer

gekroond werd. Er wordt gesproken over de dagen van Zijn vernedering. De dagen van voordat Hij Priester werd en dus ook de dagen van voordat Hij een offer bracht. Kortom, het gaat erover dat Hij zou lijden tot de dood erop volgde, opdat Hij door de genade Gods voor allen de dood smaken zou. Er staat niet dat Hij Zich geofferd heeft in de dood. Hoewel de hele Hebreeënbrief gaat over priesterschap, offerande, eredienst enzovoorts, wordt dat hier niet genoemd. Hij werd geen mens, opdat Hij Zichzelf zou offeren. Waar niets mee bewezen is, want je kunt niet iets bewijzen wat er niet staat. Toch is het opmerkelijk dat het er zo niet staat. Daarna wordt er in Hebreeën 2, vers 14 weer over hetzelfde gesproken:

Hebreeën 2:14

- 14 Overmits dan de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, opdat Hij door den dood te niet doen zou dengene, die het geweld des doods had, dat is, den duivel;
- 15 En verlossen zou al degenen, die met vreze des doods, door al *hun* leven, der dienstbaarheid onderworpen waren.

"Overmits dan de kinderen (eigenlijk zonen) vlees en bloed deelachtig zijn ..." De gedachte in de tussenliggende verzen is dat Christus de Eersteling zou zijn temidden van vele broederen. De Eerste van een grote Gemeente. Kortom, Hij zou vele zonen tot heerlijkheid leiden. En God, Die vele zonen tot heerlijkheid wilde leiden, acht het noodzakelijk dat niet die vele zonen zouden lijden, maar dat het slechts noodzakelijk was dat de overste leidsman zou lijden en daardoor geheiligd zou worden. Dat is voor degenen die denken dat ook wij alleen maar geheiligd kunnen worden als we lijden, omdat dat bij de Here Jezus ook zo was. Nee, want hier staat precies het tegenovergestelde. Het was alleen noodzakelijk dat hun overste Leidsman door lijden zou geheiligd worden. Alleen de Eerste. En dat was dus het lijden des doods, zoals uit het verband blijkt. Wat anders gezegd staat er in Hebreeën 2, vers 14a: "Overmits dan de zonen, die tot heerlijkheid geleid zouden worden, ook vlees en bloed deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks vlees en bloed deelachtig geworden". Hij werd dus mens en werd onder de engelen gesteld, opdat Hij door de dood - niet door Zijn offer! - teniet doen zou degene die zich van het geweld des doods bedient.

In Hebreeën 2, vers 14b en 15 staat vervolgens: "Opdat Hij door de dood heen teniet doen zou degene die het geweld des doods had, dat is, de duivel; en daardoor verlossen zou al degenen, die met vreze des doods,

door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen waren". Hier wordt dus gezegd dat Hij mens werd, dat Hij leed en stierf, door de genade Gods, voor allen. Er staat bovendien dat Hij de dood in moest om die dood te kunnen overwinnen, want het doel was niet Zijn sterven, maar het doel was dat Hij een uitgang uit de dood zou creëren. Om dat te bewerkstelligen moest Hij de dood in om er ook weer uit te kunnen komen, om zo de dood te overwinnen. Daarmee is de macht van satan gebroken, want satan bedient zich van dit wapen. En waar de dood is overwonnen, is de satan zijn grote wapen uit handen geslagen. Want heel ons leven strijden wij tegen de dood en tegen het verderf. Ook het leven onder de wet is een strijd tegen het doodvonnis, dat eigenlijk op elke zondaar van toepassing is. Maar waar de dood is overwonnen en waar aan de andere kant van de dood gewoon weer de uitgang is, is de dood geen bedreiging meer. Daarmee is de werking van de zonde ook meteen teniet gedaan. De zonde brengt de mens ter dood. De bezoldiging der zonde is de dood, maar als aan de andere kant van de dood de deur weer gewoon openstaat, is er niets aan de hand. "Al ging ik door een dal van schaduw des doods, ik vrees geen kwaad, want Gij zijt bij mij". (Psalm 23)

Alleen in de inleiding van de Hebreeënbrief wordt dus gesproken over Zijn lijden en sterven en vervolgens over Zijn opstanding. Daarbij wordt absoluut niet gesproken over een vorm van Godsdienst, over religie en zelfs niet eens over het Oude Verbond. Er is geen sprake van priesters of van offers, helemaal niets. Waar het om gaat is dat in Zijn opstanding uit de dood, deze Christus de Eersteling van een nieuwe schepping is geworden en van die nieuwe schepping is Hij de Koning en de Hogepriester. De brief spreekt er vervolgens over wat dat voor consequenties heeft. Hoe die nieuwe schepping eruit ziet. Wat de consequenties zijn nu wij in Christus een nieuw schepsel geworden zijn en dat al het oude is voorbijgegaan en alles nieuw geworden is. De gedachte is dan dat wij daarin het voorbeeld van de Here Jezus volgen, Die Zichzelf in Gods dienst gesteld heeft, geofferd heeft dus en de bedoeling is dat wij dat inderdaad ook zouden doen.

Hebreeën 2:9

- 9 Maar wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond, Die een weinig minder dan de engelen geworden was, vanwege het lijden des doods, opdat Hij door de genade Gods voor allen den dood smaken zou.

De strekking van vers 9 is dat Hij voor allen de dood smaken zou. Dat was door de genade Gods. Dat wil zeggen dat het genade van God was dat de

dood van de Here Jezus inderdaad voor allen was. Deze uitspraak hangt vooral samen met de uitspraak uit Titus: "De zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen". Want Eén stierf voor allen en de prediking daarvan houdt inderdaad in dat God elke zondaar genade aanbiedt, omdat Eén voor allen gestorven is. Waarna men geacht wordt deze genade aan te nemen. Dat is altijd zo met genade, die moet je aanpakken.

Er staat meteen bij wat de bedoeling van dat lijden en sterven was. Hij zou namelijk vele zonen tot heerlijkheid leiden. Niet alleen Hij zou tot heerlijkheid geleid worden, maar ook vele anderen, bij een andere gelegenheid vele broeders genoemd. Daarvoor was het nodig dat Hij, als hun Eersteling, dóór lijden geheiligd zou worden. Dat lijden is uiteraard niet het lijden in het algemeen, maar het lijden des doods uit vers 9. Daarom werd Hij vlees en bloed deelachtig. Elders staat: in gelijkheid des zondigen vleses. Opdat Hij één met ons zou worden en opdat Hij voor ons en namens ons zou sterven. Maar dat niet alleen, want dat staat er niet. Er staat: opdat Hij door de dood heen teniet zou doen, degene die het geweld des doods had, dat is de duivel. De gedachte is, dat Hij voor die zonen uit de dood opstond. Hij stierf voor allen, maar om vele zonen tot heerlijkheid te leiden, stond Hij uit de dood op. Door geloof in Hem, hebben wij deel aan Hem en hebben wij deel aan die roeping tot zoon-schap. Wij zijn gepredestineerd, van tevoren verordineerd tot aanstelling tot zonen. (Efeze 1 : 4, 5)

4. De functie van de Hogepriester

Hij bracht verlossing van de dood tot stand, zodat wij niet meer in ons hele leven aan de macht van de dood, van de duivel onderworpen zouden zijn. Zijn wapen is krachteloos geworden. In Hebreëen 2 staat waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden.

Hebreëen 2 : 17, 18

- 17 Waarom Hij in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God *te doen waren*, om de zonden des volks te verzoenen.
- 18 Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen.

Alleen Hogepriester van vele broederen

Dit is misschien wel het meest onbegrepen vers van de Hebreënbrieff. De gedachte is dat Hij in Zijn lijden en sterven de zonden der wereld wegnam, dat Hij vervolgens uit de doden opstond als de Eersteling van een nieuwe schepping en bovendien tot Hogepriester werd aangesteld. En dat iedereen die in Hem gelooft, deel heeft gekregen aan Zijn opstandingsleven en dus aan die nieuwe schepping en in die positie is Christus de Hogepriester. Niet van de oude schepping, niet van al die zondaren en zeker niet van de ongelovigen, maar Hij is de Hogepriester van die vele broederen. Hij is de Hogepriester van al die andere zonen. Hij is de Eersteling van degenen, die leven onder het Nieuwe Verbond en dus is Hij de Eersteling van de Gemeente, want tot nu toe is er niets anders dan die Gemeente.

In Korinthe en Efeze heet het dan dat Hij het Hoofd is van de Gemeente, maar hier wordt Hij de Hogepriester van dat volk genoemd. Dat volk, waar hierover gesproken wordt, bestaat tot in onze dagen uit de Gemeente, de Gemeente van eerstelingen, die in de hemelen zijn opgeschreven. (Hebreëen 12) Hij is in alles aan ons gelijk geworden en wij zijn dus in alles aan Hem gelijk. Wij zijn namelijk mens en vlees en bloed deelachtig én wij hebben deel aan de Goddelijke natuur, net als Christus. De Here Jezus Christus is ook mens en toen Hij op aarde uit de dood opstond als de Eersteling van degenen die ontslapen zijn, had Hij inderdaad een lichaam van vlees en benen. Het graf was ook leeg. Dat lichaam was veranderd, maar niettemin bleef Hij een mens met een menselijk lichaam en dat is onze situatie nu ook. Mens aan de ene kant en aan de andere kant deelhebbend aan de Goddelijke natuur. Maar binnen die hele categorie is Christus de Eersteling en dus het Hoofd en als het zo genoemd zou moeten worden, vanzelfsprekend ook de Koning. In deze brief wordt Hij in het bijzonder de Hogepriester genoemd.

Hogepriester is verantwoordelijk voor alle Godsdienstige zaken

De hogepriester is verantwoordelijk voor alle Godsdienstige zaken van het volk. De koning is in de eerste plaats verantwoordelijk voor alle maatschappelijke zaken. Normaal gesproken is dat ook hetzelfde: koning en hogepriester. Het zijn wel twee functies, maar in één en dezelfde persoon verenigd. In Engeland bestaat dat officieel nog. De koning of de koningin is tegelijkertijd ook hoofd van de kerk. Er worden andere namen voor gebruikt, maar in de praktijk betekent het dat wel. De officieel verantwoordelijke voor de gang van zaken in de kerk. En in principe is dat een Bijbelse aangelegenheid. Maar wat ons betreft, wij leven in een nieuwe

schepping en daarvan is Christus het Hoofd en dus Koning en Hogepriester en wel van het Nieuwe Verbond. Hij is niet de Hogepriester van de wereld of van de zondaar. Zij kunnen niet door de Hogepriester behouden worden. Dat is namelijk niet Zijn functie. Een mens wordt behouden op grond van de dood en opstanding van Christus, waarin hij gelooft. In de Bijbel wordt nergens geleerd dat de Hogepriester zou sterven en uit de dood zou opstaan. Dat is niet de taak van de Hogepriester. Sterker nog, de ellende was dat de priesters van het Oude Verbond helaas door de dood verhinderd werden te blijven. (Hebreeën 7 : 23) Dat suggereert toch heel nadrukkelijk dat het eigenlijk de bedoeling is dat de priester niet sterft. Vandaar dat Christus niet voor Zijn dood Hogepriester is geworden, maar na Zijn opstanding. Zodat de Hogepriester van het Nieuwe Verbond inderdaad Hogepriester is naar de kracht des levens, op grond van Zijn geboorte, maar bovendien naar de kracht des onvergankelijken levens. Daarom hebben wij een Hogepriester, Die niet door de dood verhinderd wordt voor altijd te blijven. Hij leeft altijd en kan ons daarom ook volkomen, volledig, zaligmaken.

De bedoeling was dat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn. De functie van de Hogepriester is om de zonden des volks te verzoenen. Zorgt de Hogepriester ervoor dat de zonden worden weggenomen en dat de mens behouden wordt? Nee, want dat is een misverstand. Maar als u aan die woorden wenst vast te houden en het volgens u geen misverstand is, moet ik u het volgende zeggen. De hogepriester is inderdaad degene die de zonden des volks verzoent, zodat dat volk behouden wordt, maar niet naar de geest, maar naar de ziel. Want de Hogepriester is niet Degene, Die ervoor zorgt dat wij wedergeboren worden, want Hij is niet de Hogepriester van degenen die niet wedergeboren zijn. Hij is de Hogepriester van het Nieuwe Verbond en van een nieuwe schepping en dus niet van degenen die slechts deel uitmaken van een oude schepping. Kortom, een zondaar moet tot geloof komen in Hem, Die God uit de doden heeft opgewekt. Die niet alleen leed en stierf, maar ook de dood overwon. Geloof dus in Degene Die dit werk deed vóórdat Hij Hogepriester werd. En degene die tot dit geloof komt, krijgt daardoor deel aan Zijn volk en aan de opstanding van Christus. Vanaf het moment dat iemand wedergeboren is, is Christus zijn Hogepriester. Hij is namelijk de Hogepriester van Zijn volk, of de Hogepriester van Zijn huis. Dat staat in Hebreeën 3.

Hebreeën 3:6

- 6 Maar Christus, als de Zoon over Zijn eigen huis; Wiens huis wij zijn, indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot het einde toe vast behouden.

"Wiens huis wij zijn". Zij niet, wij wel. De wereld niet, maar wij wel. Als er dus in vers 17 van Hebreeën 2 staat dat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn in de dingen die bij God te doen waren, om de zonden des volks te verzoenen, dan gaat het niet om de verzoening van de zonden van de zondaar in het algemeen. Dat heeft Hij eenmaal tot stand gebracht in Zijn lijden en sterven en opstanding. Maar hier gaat het om het verzoenen van de zonden van het volk. Zijn volk. Hier gaat het om de verzoening van de zonden die wij als gelovigen nog steeds doen, of hebben. Zonden die zouden moeten leiden tot de dood. Dat kan echter niet meer, omdat die straf al voor ons gedragen is en wij al deel hebben aan de opstanding uit de dood. Hoewel die zonden feitelijk geen uitwerking meer hebben, maken ze ons wel ongeschikt om de levende God te dienen. En zeker de zonden in ons lichaam. Want dit lichaam is het lichaam der zonde, of het zondige vlees. En hoe zouden we dat zondige vlees in Zijn dienst stellen? Dat kan, niet zozeer op grond van het lijden en sterven van de Here Jezus, maar op grond van het feit dat Hij ons Hoofd is. Dat is een kwestie van hiërarchie.

De Hogepriester is de Middelaar

Wij naderen tot God via Christus. Een andere term voor "Hogepriester van het Nieuwe Verbond" is die van "Middelaar van het Nieuwe Verbond". Hij staat midden tussen God en ons. Niet tussen God en de mens, maar tussen God en de gelovige. Hij is de Middelaar van het Nieuwe Verbond. God doet Zijn werk via de Here Jezus Christus. Via Zijn Zoon. Als ik het abstract zeg, dan is Christus eigenlijk het uitvoerend Orgaan van de Godheid. Of: Christus is de actieve Kracht Gods. Of: Christus is de Personificatie van God. Dat komt allemaal op hetzelfde neer. Vandaar ook dat het weinig verschil maakt of we in ons gebed God aanroepen of Christus.

Wij zijn gezegend met alle geestelijke zegening in de hemel in Christus. God ziet ons volmaakt in Christus. Kortom, als Christus er niet was en we zouden rechtstreeks tot de Godheid als zodanig moeten gaan, dan zijn we wie we zijn, weliswaar met de Goddelijke natuur in ons en nieuw leven in ons, maar wat de buitenkant betreft zouden we dan volkomen onrein zijn. Maar onze communicatie met God is niet op persoonlijke titel, niet op grond van wie we nu eenmaal zijn, met een heleboel deugden en een paar ondeugden, of net andersom, maar God ziet ons in Christus en Christus is volmaakt. Hij is namelijk verantwoordelijk voor onze dienst. En u wilt toch niet zeggen dat Christus die verantwoordelijkheid niet dragen kan of dat Hij een taak gekregen heeft die Hij niet volbrengen kan. Hij staat daar garant voor en Hij is Degene Die bemiddelt

tussen God en ons en daarom kunnen wij inderdaad God dienen, want God ziet ons in Christus volmaakt. Dat is de functie van de Hogepriester.

Stel dat we elke dag twee zonden doen. Zou dat dan betekenen dat we de levende God niet kunnen dienen? Dat is een gewetensvraag. De Hebreënbrieff leert ons namelijk dat we door het offer van Christus, doordat Hij Zich in de dienst van God gesteld heeft, gereinigt zijn van een kwaad geweten, of dat onze gewetens gereinigt zijn van dode werken (Hebreeën 9 : 14) om de levende God te dienen. Wij zijn niet gereinigt van dode werken, maar onze gewetens! Meer is niet nodig. Wij hebben dus geen weet meer van dode werken. Ze spelen in onze gedachten geen rol en zeker niet in onze Godsdienstige gedachten, want voor God zijn wij volmaakt. Wij zijn volmaakt gesteld in Christus. En dus worden we opgeroepen om God te dienen. Daartoe heeft Hij onze gewetens gereinigt. Het gaat niet over onze werken naar het vlees, want God rekent ze niet en voorzover ze consequenties hebben, verbranden ze toch: hout, hooi en stro. God telt het niet mee. Het gaat erom, dat ondanks het feit dat wij zondaren zijn, wij niettemin God zouden dienen, omdat ons zondeprobleem is opgelost. Wij geloven dat en leven uit dat geloof, dus staan wij rein voor God. Wij zijn niet beter dan de wereld. Wij zijn niet beter dan welke andere zondaar ook, maar we zijn met God verzoend. We leven namelijk vanuit deze Hogepriester, Die daarvoor garant staat. God ziet slechts Christus. God ziet ons niet naar de oude mens. God ziet alleen dat in ons wat van Christus is. Dat is een belangrijke waarheid. **zie zijlijn 2**

In feite zeggen alle nieuwtestamentische brieven dat wij gereinigt zijn, volmaakt gesteld zijn in Christus. Naar de geest althans, opdat wij, want dat is het doel waarom God dat nu al gedaan heeft, onze zondige lichamen in Zijn dienst zouden stellen en dus aan Hem zouden offeren. Dat is de bedoeling. Waarom zou God anders halverwege de heilshistorie de Here Jezus de dood laten overwinnen en ons met het probleem laat zitten, dat, hoewel we nu wedergeboren en nieuwe schepselen zijn, we allemaal voelen en ervaren dat we oude schepselen zijn. En dat we leven in de macht van de zonde, en zelfs meer nog dan voor wij tot geloof kwamen van doen hebben met de tegenstander, met ongeloof en de macht van de boze. Dat we hier vreemdelingen en bijwoners zijn, maar ons verder helemaal nergens thuis voelen. Waarom is dat? God heeft het leven van die nieuwe schepping, het leven van Christus, uitdrukkelijk nu al aan ons gegeven, opdat wij - nog levend in ons oude zondige lichaam, dat nog thuis hoort in de oude schepping en daar ook uit verwekt is - de levende God zouden dienen. Ondanks de zonde. Dat is een knappe overwinning op de grote tegenstander, die ons ongeschikt gemaakt heeft tot alle goed werk, of die ons onnuttig gemaakt heeft, zodat in niemand

enig goed woont, want allen zijn afgeweken; tezamen zijn zij onnut geworden. Maar, ondanks dat wij naar aardse en oudtestamentische maatstaven in die categorie vallen, is het zo dat God Zijn werk in ons en zelfs door ons doet en dat God onze zondige wezens, lichamen ook, gebruikt tot eer van Zijn Naam. Dat is in de praktijk de functie van Christus, de Hogepriester.

Volmaakt in Christus

We dienen ons altijd bewust te zijn, dat onze relatie met God via Christus loopt en God ziet Christus en Christus is volmaakt. Niemand kan tot God komen buiten Christus om. "Wie de Zoon heeft, heeft het leven; wie de Zoon niet heeft, heeft het leven niet". Dus, óf wij zijn voor God dood in de zonden en misdaden, óf wij leven in Christus en zijn in Hem volmaakt, naar de geest. Dat laatste, dat wij volmaakt zijn in de geest, heeft tot doel dat wij ook behouden, danwel zalig, danwel volmaakt zouden worden naar de ziel. Namelijk in onze levenswandel. Van oorsprong is het de bedoeling dat het schepsel zou leven tot eer van de Schepper, maar tezamen zijn ze afgeweken en onnut geworden, enzovoorts. Niettemin verkeren wij, door wedergeboorte, in een positie waarin wij als schepselen Gods wel degelijk met heel ons wezen God kunnen dienen en Hem eer kunnen geven. En als eerstelingen zijn wij in dat verband automatisch koningen en priesters onder het Nieuwe Verbond.

Als er in Hebreeën 2 dus staat dat de Hogepriester er is om de zonden des volks te verzoenen, dan zijn dat niet de zonden van de zondaar als zodanig, opdat hij wellicht ooit eens in de hemel zou komen. Maar het zijn de zonden die gedaan worden - en die zijn er - in het leven van de gelovige die leeft onder het Nieuwe Verbond. De gedachte van de Hebreënbrieff is dat die zonden geen rol spelen, dat ze tenietgedaan zijn en geen kracht of uitwerking hebben in onze dienst aan God. Dat die zonden wel degelijk een praktische uitwerking hebben in ons maatschappelijk leven en soms ook in onze relatie naar onze broeders en zusters, kan niet ontkend worden. Dat is zo. Maar daar hebben we het niet over. We hebben het erover of die zonden in onze relatie met God in de weg staan. Het antwoord is: nee, die staan niet in de weg, tenzij wij niet geloven dat Christus onze Hogepriester is. Degene, Die niet alleen eenmaal de reining van onze zonden teweeggebracht heeft, maar ook Degene Die ons nu heiligt en reinigt, ons rein houdt, ons in een positie houdt waardoor wij inderdaad die levende God kunnen dienen. Waar het om gaat is dat wij in de praktijk van ons leven in de eerste plaats zouden leren dat wat er ook gebeurt in ons leven, wat wij ook doen, onze relatie met God niet verbroken kan worden. Het nieuwe leven dat we hebben, kan niet

Dat is geen alverzoening. Want onder alverzoening wordt verstaan dat alle mensen uiteindelijk allemaal behouden worden. Ik heb alleen wel vaker gemerkt dat sommige mensen dat niet weten en denken dat alverzoening betekent dat God al onze zonden heeft weggedaan, maar dat is niet de traditionele betekenis van de term. Het is wel de reden waarom ik al sinds jaren ervan beschuldigd wordt dat ik de leer van de alverzoening predik. Dat is niet waar. Integendeel. Dit heet niet alverzoening, maar dit heet de algenoegzaamheid van Christus. En nu gebruik ik met opzet die term, omdat het een oude, traditionele theologische term is. De algenoegzaamheid van Christus wil zeggen, dat wat Christus gedaan heeft, voor alles genoeg was. Maar dat houdt zeker niet in dat alle mensen behouden worden.

weggenomen worden. De zonden die we doen, kunnen ons niet verhinderen om God te dienen. Om de eenvoudige reden dat onze relatie met God niet vast ligt in onze werken, want dan zouden we nooit behouden geworden zijn. Dan zouden we op z'n vroegst behouden kunnen worden als we dood zijn. Maar wij zijn al gestorven en sinds wij leven, hebben we het leven van Christus en dat is het leven dat God kent. Aangezien dat leven woont in dit aardse vat, wil dat zeggen dat dit aardse vat ook daadwerkelijk ter beschikking gesteld zou moeten worden aan het leven dat God erin geplaatst heeft.

Wat wij aan Hem ter beschikking stellen is het leven dat Hij ons eerst Zelf gegeven heeft, opdat Hij het zou gebruiken. Nieuw leven namelijk. Kortom, we hebben van Hem leven ontvangen, opdat wij datzelfde leven, inclusief het vat waarin dat leven woont, ons lichaam dus, zouden stellen in Zijn dienst. Want dat oude leven geven wij niet aan Hem. Dat oude leven heeft Hij immers weggedaan in de dood. Anders kom je terecht bij de gedachte dat wij, levend in het vlees, ons best zouden moeten doen om Gode welbehagelijk te zijn, om tot God te naderen. Vele christenen denken dat het zo werkt, maar dat is het misverstand. We moeten eerst leren dat God onze hele oude mens weggedaan heeft en dat Hij ons nieuw leven gegeven heeft op grond van geloof in de opgewekte Christus. Ook al is dat weliswaar in het aardse vat. Wij hebben het leven van die nieuwe schepping en zijn eerstelingen van die nieuwe schepping. De bedoeling is dat wij onze lichamen stellen tot wapenen, instrumenten, gereedschappen en niets meer dan dat. Een stuk werktuig der gerechtigheid. Het leven dat Hij ons gegeven heeft, inclusief het aardse vat, waarin Hij ons geplaatst heeft (2 Korinthe 4), zouden we aan Hem ter beschikking stellen, opdat Hij het zou gebruiken.

Wat dan met die zonde, die in het vat zit? Dat is niet zo'n probleem. Waar het om gaat is ten eerste: we zijn naar de geest zalig. Ten tweede: vervolgens is het de bedoeling dat we in onze wandel zalig zouden worden. Dat is de zaligheid der ziel, de praktische dienst aan de Heer. En ten derde: wat het lichaam betreft, dat zal zalig worden, maar alleen op Zijn dag, namelijk bij de verlossing van ons lichaam en dat is feitelijk pas bij de opname van de Gemeente. Dat lichaam verdwijnt dus vanzelf. Maar zolang dit lichaam er nog is, hoewel het een zondig lichaam is, wil God het gebruiken. Wat zou dan anders het doel zijn van het feit dat Hij ons Zijn leven nu al geschonken heeft? Dan had Hij wel kunnen wachten tot de dag van onze dood of tot de Jongste Dag, of tot de dag van de opname van de Gemeente. Zo van; zodra we dit lichaam afleggen, krijgen we ander leven. Dat zou voor ieder van ons waarschijnlijk goed genoeg geweest zijn, maar de Heer heeft het anders bepaald. Hij heeft ons nu

al nieuw leven gegeven en rekent de oude mens niet meer. Vervolgens worden wij, in tweede instantie, opgeroepen om het leven dat we van Hem ontvangen hebben uit Zijn genade, als oprechte schepselen te stellen in dienst van de Schepper en in dit verband zelfs in dienst van de Schepper van een nieuwe schepping.

Ons zondeprobleem heeft Hij opgelost. Als u dat niet gelooft, dan heeft u last van een niet rein geweten. Leven uit geloof veronderstelt dat u in de eerste plaats gelooft dat u rein staat voor God, ongeacht wie u bent. Als u dat gelooft, dan bent u geschikt om inderdaad de levende God te dienen. Het zal duidelijk zijn dat ik er niet voor pleit dat u zich gewoon niets van uw zonden aantrekt en dus maar doorgaat met zondigen, (Romeinen 6) want u bent niet gereinigd van uw zonden om vervolgens daarmee door te gaan, maar om de levende God te dienen. Daartoe heeft Hij ons van deze dingen verlost. Dat is geen melk, maar vaste spijs.

5. De Herder en de schapen

In de Hebreeënbrief (hoofdstuk 3 en 4) wordt over het verzoenen van de zonden des volks geschreven. Over het verschijnsel dat ooit heel Israël verlost werd uit Egypte, zodat in de woestijn een verlost volk verzameld was. Daarmee is dat volk een type van de Gemeente. Dat verlost volk werd geacht God te dienen, maar het kwam in opstand. Hoewel men behoorde tot dat verlost volk, weigerde men in de praktijk de levende God te dienen. In 1 Korinthe 10 gaat het in wezen om hetzelfde principe. Aan de ene kant deel hebben aan de verlossing, maar aan de andere kant niet de levende God dienen. Daarover wordt in Hebreeën 3 en 4 gesproken, met als praktische toepassing dat wij met vrijmoedigheid zouden naderen tot die Troon der Genade. Niet om behouden te worden, niet om verlost te worden - want dat waren we al - maar om ons te stellen onder de heerschappij van de genade en ons dus over te geven aan de dienst onder het Nieuwe Verbond. Om die Genade, Die op de troon zit, te dienen. En Die op de troon zit, dient weer Zijn hemelse Vader. De bedoeling is dus dat Christus en de Gemeente de levende God dienen en dat wij als gelovigen, als Gemeente, gesteld worden als een levend, heilig, Gode welbehagelijk offer. In hoofdstuk 5 wordt dat thema eigenlijk pas besproken. Daar wordt de term "offer" voor het eerst gebruikt.

Hebreeën 5:1

- 1 Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God *te doen zijn*, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden;

Daarna wordt er nog een paar keer op teruggekomen. In de eerste plaats wordt er niet zozeer gesproken over het offer, maar over Degene Die dat offer brengt, namelijk de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek: de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. De gedachte van vers 1 is duidelijk. Het was de bedoeling dat elke hogepriester uit het Oude Verbond gaven en slachtofferen zou offeren voor de zonden. In deze brief wordt de vergelijking gemaakt tussen het priesterschap en de dienst onder het Oude Verbond en het priesterschap en de praktische dienst onder het Nieuwe Verbond. Zoals men diende onder het Oude Verbond, zo zouden wij nu dienen onder het Nieuwe Verbond. We worden opgeroepen om daadwerkelijk onder dat Nieuwe Verbond God te dienen en naar de normen en wetten van dat Nieuwe Verbond te leven. En dus niet naar de normen en wetten van het Oude Verbond.

Wat er bij God te doen is, is in ieder geval het offeren van gaven en slachtofferen voor de zonden. Gaven en slachtofferen zijn geen twee verschillende dingen. Het betekent: gaven, namelijk slachtofferen. Uit de vele Schriftplaatsen die over offeren gaan blijkt dat het woord "offer", of de varianten daarvan, synoniem zijn met "gaven". Soms worden ze zelfs door elkaar vertaald. Er staat dan "gave", maar het wordt vertaald met "offer". Het Nederlandse woord "offer" betekent ook "gave". Ik gebruik dan liever het woord "offerte"; een aanbieding. In de omgangstaal wordt het woord "offer" niet gebruikt. In de Bijbel, dus het Nederlands van meer dan 350 jaar geleden, betekent "offeren" niets meer dan "gave"; iets wat aangeboden wordt. Onder het Oude Verbond werd elke hogepriester uit de mensen genomen om iets te doen vóór de mensen. In elk geval om de mens te vertegenwoordigen bij God en daarvoor moest wat door die hogepriester gedaan worden. Hij moest dat doen ten behoeve van de mensen, daarbij de plaats van de mensen innemend, naar God toe. Hij moest iets offeren: gaven, namelijk slachtofferen voor de zonden. Die hogepriester is de vertegenwoordiger bij God voor alle religieuze of godsdienstige zaken van het volk. In dit vers staat "mensen", maar het is niet zo dat de hogepriesters van het Oude Verbond alle mensen bij God vertegenwoordigden. De hogepriester vertegenwoordigde alleen zijn volk. Hij deed geen verzoening voor de zonden van alle mensen, maar alleen van alle mensen die tot het volk behoorden. Verzoening dus voor de zonden des volks. Christus is niet de Hogepriester van de wereld, maar van Zijn volk. Hij is de Hogepriester van de gelovigen en nu is dat de Gemeente.

De hogepriester van het Oude Verbond bracht, door de gaven die hij offerde, verzoening tot stand tussen God en het volk. Hij deed dat om het mogelijk te maken dat dat zondige volk niettemin Gods volk zou zijn en dat dat volk die levende God zou kunnen dienen. Het was een verlost volk

uit Egypte, maar het bestond uit zondaren, net als de overige volken, danwel heidenen. Het verschil was dat dit verlost volk een middelaar had, door God aangesteld, tussen het volk en God Zelf. Via de voorgeschreven dienst van de hogepriester werd verzoening tot stand gebracht voor de zonden des volks, opdat dat volk God zou kunnen dienen onder het Oude Verbond (in Hebreeën gaat het dan specifiek om de dienst op Grote Verzoendag). Al deze dingen zijn een beeld van nieuwtestamentische waarheid. Dat zegt de Hebreeënbrief ook, net als de eerste Korinthebrief.

Maar deze dingen, die onder het Oude Verbond waren ingesteld, werkten niet echt. Ze waren een uitbeelding van de situatie, zoals die onder het Nieuwe Verbond in het algemeen en onder onze gemeentelijke bedeling in het bijzonder, zou ontstaan. Namelijk de situatie van een verlost volk, verzameld uit de heidenen, in geloof aan Mozes, maar dan de Echte. Een verlost volk dat uitgegaan is buiten de legerplaats, verlost van de slavernij, van de zonde, van de wet en van de dood. Met als bedoeling dat wij deze Hogepriester erkennen en leren verstaan en dat wij door de dienst van deze Hogepriester inderdaad voor God heilig en onberispelijk zijn, zodat wij, als nieuwtestamenteisch volk Gods, deze levende God zouden dienen. Niet onder de wet, want dan hadden we net zo goed een Aäronitisch hogepriester kunnen hebben, maar onder de genade. Niet onder het Oude Verbond, maar onder het Nieuwe Verbond.

We hebben uit de voorgaande hoofdstukken in ieder geval geleerd dat de Here Jezus Christus deze Hogepriester van het Nieuwe Verbond is en dat Hij dat geworden is ter gelegenheid van Zijn opstanding uit de dood. De opgewekte Christus: opgewekt uit de dood en gesteld bij God in de zaken die daar te doen zijn, in het ware heiligdom. In de volgende hoofdstukken wordt dat bevestigd. Ingegaan in de hemel zelf, in het ware heiligdom, om daar te verschijnen voor de echte ark des Verbonds, namelijk voor Gods aangezicht. En daar zou Hij een offer brengen. Welk offer dan? Het antwoord is: Zijn leven! Dus niet Zijn dood. Want dat is het eigenaardige, we spreken over iemands leven en denken dan aan iemands dood. Ik las laatst ergens in de krant dat er een ongeluk was gebeurd en dat dat drie doden had gekost. Maar het had natuurlijk drie levens gekost. Het is heel eigenaardig dat de begrippen dood en leven op een of andere manier door elkaar gehaald worden. Niet alleen in de evangelische wereld, maar ook daarbuiten. Wat de Here Jezus als Hogepriester van het Nieuwe Verbond geofferd heeft, was Zijn leven. Dat heeft met Zijn dood aan het kruis hoegenaamd niets van doen. Dat is volkomen uitgesloten. Hij offerde Zijn leven. Maar als iemand zijn leven offert, wil dat niet zeggen dat hij sterft. Als iemand zijn leven offert, wil dat zeggen dat hij zijn leven ergens aan geeft. Niet opgeeft, maar ergens áán geeft. Offeren, aanbiede-

den, offerte maken, geven aan iets of iemand. Dat is zijn leven wijden aan iemand, iets of aan een bepaalde taak.

De goede Herder stelt Zijn leven voor de schapen

Johannes 10 geeft precies dezelfde gedachte weer; de Here Jezus stelt Zijn leven voor de schapen. Het hele Johannes-evangelie gaat in wezen over Christus, de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, hoewel de term daar nergens staat. Hij zegt: "Ik ben de goede Herder, en Ik stel Mijn leven voor de schapen." Wat is het nut voor de schapen, als de herder sterft? Dat was nu juist het oudtestamentische probleem. De hogepriesters van het Oude Verbond werden door de dood verhinderd te blijven. Een herder kan wel sterven, maar dat is niet vóór de schapen, want daar hebben die schapen niets aan, want daarna dwalen ze als schapen zonder herder, om maar weer een Bijbelse term te gebruiken. Als er dus in Johannes 10 staat: "Ik ben de goede Herder, en Ik stel Mijn leven voor de schapen", dan spreekt de Heer niet over Zijn dood, maar over het feit dat Hij juist eeuwig leven heeft en daarom volkomen kan zaligmaken degenen die tot Hem gaan. (Hebreeën 7 : 25)

De hele gedachte is, dat die Herder volmaakt voor Zijn kudde kan en zal zorgen, omdat Hij nu eenmaal getrouw is aan Degene, Die Hem tot Herder heeft aangesteld. (Hebreeën 3 : 2) Toen zei iemand spitsvondig: "Maar er staat toch in dat hoofdstuk dat diezelfde goede Herder zegt dat Hij als Zoon des mensen macht heeft om het leven af te leggen. Daar gaat het dan toch over Zijn dood?" Maar zo staat het er niet. Daar staat dat Hij macht heeft om het leven af te leggen én weder op te nemen. Hij is die goede Herder vanaf het moment dat Hij het leven weder opneemt. Daar gaat het over. Dán wordt Hij die Herder, Die inderdaad niet sterft. Die de tegenstander overwint, de leeuw, de beer en het luipaard. Dat is natuurlijk ontleend aan David. De goede Herder is Degene Die leeft. Die de kudde voorgaat en brengt bij brood, wijn en bij grazige weiden. Als het over mensen gaat, is het brood en wijn. En brood en wijn worden verzorgd door de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. De goede Herder, Die de kudde voorgaat, is de Voorloper, Die voor ons is ingegaan. Dat is Christus, de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, en wij zijn Zijn kudde en wandelen dus altijd achter Hem aan. Dat is toch een bekende gedachte. Het staat er wel goed, maar wij lezen het verkeerd. Dat is hier ook zo. Hij is Hogepriester en Hij zou een offer brengen en Hij heeft Zijn leven geofferd als Hogepriester. Stierf Hij dan? Nee, juist niet. Hij wijdde Zijn leven in de eerste plaats aan God en het was naar Gods wil, dat Hij Zijn leven wijdt in de praktische dienst van of voor de schapen. Dat wil zeggen, voor Zijn volk, Zijn kudde. Hij volbracht dus Gods

wil en stelde Zijn leven in dienst van God en God stelde Hem aan als de Herder van de kudde, danwel als de Hogepriester van het volk. Hij is daarin trouw, niet zozeer aan de kudde, maar aan Degene Die Hem gesteld heeft. (Hebreeën 3) Dat is nieuwtestamentische waarheid. Een levende Christus, Die ons dient en Die ons bekwaam maakt om God te dienen.

Het is de bedoeling dat een hogepriester in het algemeen gaven en slachtoffers offert voor de zonden. Hij moet dan ook behoorlijk, naar behoren, medelijden kunnen hebben met de onwetenden en dwalenden. Dat is maar één categorie. Want iemand die onwetend is, de weg niet kent, dwaalt. Nu kan iemand naar Johannes 10 kunnen verwijzen met betrekking tot de Herder en de schapen: "Want zij dwalen allen als schapen zonder herder". En waar is de Hogepriester voor nodig? Hij is de Herder. Hij leidt de kudde. Hij zorgt voor de onwetenden en dwalenden. Dat is dus precies dezelfde gedachte. "Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook Zelf met zwakheid omvagen is". Ik durf het haast nooit voor te lezen zonder commentaar. Ik heb altijd de neiging me te excuseren dat hier van de Hogepriester staat, dat hij ook Zelf met zwakheid omvagen is. Christus, Die Zelf met zwakheid omvagen is. Is Hij dan zwak? De uitdrukking "met zwakheid omvagen", gebruiken wij in de omgangstaal niet. Daarom begrijp je zo'n uitdrukking niet meer en moet je er een synoniem voor vinden. Hij heeft in ieder geval een zwakheid. De betekenis is dat Hij een zwak heeft voor onwetenden en dwalenden. Hij heeft hen lief.

Ik weet nooit hoe ik dat netjes moet zeggen, zonder daar al te diep op in te gaan, maar ik geloof dat één van de grootste zwakheden van de mens is, dat hij kan liefhebben. Dat heet "een zwak hebben voor iets of iemand". Dat is een zwakte. Als je niet liefhad, kon je veel principiëler door het leven gaan. Dan nam je je besluiten en kon je overal veel afstandelijker over nadenken. Als God niet een God van liefde was, zou de Here Jezus niet hebben hoeven sterven. Dan zou dat alles niet hebben hoeven gebeuren en was God gewoon een rechtvaardig God. Rechtlíjnig: wet is wet; regel is regel en de ziel die zondigt zal dus sterven. Punt uit. Glashard noemen wij dat. Dat is niet zwak, maar dat is sterk. Maar tegelijkertijd onsympathiek. Echter, God is liefde en de Here Jezus Christus is de uitdrukking van die liefde. Hij zag om naar hoeren en tollenaars. Die medelijden kón hebben en dat ook daadwerkelijk had en ook zeker heeft met de onwetenden en dwalenden. Met zondaren namelijk. Daarom is Hij ook Zelf met zwakheid omvagen. Maar zwakheid is niet iets negatiefs. Als die zwakheid er niet was, zou dat Koninkrijk op aarde al lang gerealiseerd en geopenbaard zijn. Want het uitblijven van het geopenbaarde Koninkrijk, gedurende 2000 jaar, komt voort uit de lankmoedigheid

Gods. En iemand die 2000 jaar lankmoedig of geduldig is, noemen wij zwak. Maar Hij is sterk genoeg om die zwakheid alsnog te compenseren. Maakt u zich maar niet ongerust. Waar het om gaat, is dat van de Heer Zelf gezegd wordt dat Hij met zwakheid omvallen is. Vergis u niet, want Hij is nog steeds mens. Hij heeft ook het een en ander beleefd hier op aarde. Hij kan dus naar behoren medelijden hebben met ons onwetenden en dwalenden. Maar Hij heeft die loopbaan achter Zich en aan Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Hij is dus ook Degene Die in alle omstandigheden bij machte is uitkomst te verlenen waar dat nodig is om de dwalenden terecht te brengen. Het afgedwaalde schaap zoekt Hij op en brengt het terug.

Het is weliswaar zo, dat de eerste verzen van Hebrëeën 5 spreken over de hogepriester naar de ordening van Aäron. Maar de beschrijving daarvan wordt met opzet, via het woordje "want" in vers 1, zo gegeven dat die volledig past op die van de nieuwtestamentische Hogepriester. Bovendien sluiten de dingen die hier genoemd worden aan bij hoofdstuk 2:

Hebrëeën 2 : 17

17 Waarom Hij (*Christus*) in alles den broederen moest gelijk worden, opdat Hij een barmhartig en een getrouw Hogepriester zou zijn, in de dingen, die bij God *te doen waren*, om de zonden des volks te verzoenen.

En in de paralleltekst staat:

Hebrëeën 5 : 1

1 Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God *te doen zijn*, opdat hij offere gaven en slachtofferen voor de zonden;

Dan staat er in vers 18 van hoofdstuk 2:

Hebrëeën 2 : 18

18 Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij dengenen, die verzocht worden, te hulp komen.

Daar gaat het om. Dat de dingen die ons overkomen in het verleden ook over de Here Jezus gekomen zijn. Bedenk dan wel dat onze omstandigheden weliswaar niet dezelfde zijn als de omstandigheden van de Here Jezus, maar daar gaat het ook niet werkelijk over. De moeilijkheden waar-

bij wij hulp nodig hebben, bestaan niet zozeer uit de omstandigheden, maar die zitten tussen de oren. Die moeilijkheden zitten in ons hoofd, of eigenlijk in ons hart. Het gaat niet om de omstandigheden zelf, maar om de wijze waarop wij op die omstandigheden reageren. En niet bewust, niet omdat we dat zo willen, maar omdat we niet anders kunnen. En heel de gedachte is dat de Here Jezus deze dingen als mens ook heeft meegemaakt en daar ook mee heeft moeten leven, zodat Hij ook inderdaad weet wat er in ons is. De mens is met zijn gedachten en gevoelens dikwijls niet opgewassen tegen de omstandigheden die op hem afkomen. Als we geen gevoelens hadden, dan hadden we die zwakheden ook niet en waren we veel beter opgewassen tegen de omstandigheden. Zo is er ook een Nederlandse uitdrukking die zegt: een mens lijdt het meest door het lijden dat hij vreest. Het lijden dat hij vreest, is er niet echt, maar zit dan in zijn hoofd of in zijn hart. De Here Jezus was en is nog steeds mens en Hij kent die dingen dus. Hij heeft ze ook uitdrukkelijk beleefd. Daarom wordt ook zo uitdrukkelijk gesproken over het lijden van de Heer. Maar als er over het lijden van de Heer gesproken wordt, denken negen van de tien mensen dat het over Zijn kruisiging gaat, terwijl het in de meeste gevallen zo is dat het over het lijden tijdens Zijn aardse omwandeling gaat. Dat is ongetwijfeld de gedachte van Hebrëeën 2 : 18. Het zal duidelijk zijn dat dat lijden niet met het lijden des doods te maken heeft, maar met het praktische leven. Dat lijden heeft Hij gekend en wij kennen dat wellicht ook, maar Hij kent het onze. Daarom kan Hij ons daarin te hulp komen. Daarom is Hij bij uitstek Degene Die weet wat wij nodig hebben en Die ook inderdaad hulp verleent ter bekwaamer tijd. (Hebrëeën 4 : 16)

Hebrëeën 5 : 2

2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvallen is;

Dit vers gaat over de priesters in het algemeen, maar in het bijzonder van de priesters uit het Oude Verbond. Als het alleen over de oudtestamentische hogepriesters ging, zou er moeten staan: "overmits hij ook zelf met zwakheid omvallen was". In de verleden tijd dus. Omdat dit vers in de tegenwoordige tijd staat denk ik dat in dit verband gesproken wordt over de oudtestamentische priesters, maar dat gedacht wordt aan de nieuwtestamentische Priester.

Hebrëeën 5 : 3

3 En om derzelver *zwakheid* wil moet hij gelijk voor het volk, alzo ook voor zichzelf, offeren voor de zonden.

Vanwege de zwakheid, vanwege het mens zijn, met alles wat daarbij hoort, moest de hogepriester voor het volk en voor zichzelf offeren voor de zonden. Hij moest iets geven, gaven brengen voor de zonden.

Hebreeën 5:4

- 4 En niemand neemt zichzelf die eer aan, maar die van God geroepen wordt, gelijkerwijs als Aäron.

Aäron was de eerste hogepriester van het Oude Verbond. Een mens maakt zichzelf niet tot hogepriester, maar wordt door God aangesteld.

Hebreeën 5:5

- 5 Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

Vanaf vers 5 gaat het over Christus. In de eerste vier verzen gaat het over beide. Er wordt gesproken over de oudtestamentische hogepriesters, maar er wordt gedacht aan de nieuwtestamentische Hogepriester. Bij vers 4 en 5 splitst het zich uit. Overal waar in het Nieuwe Testament gesproken wordt over Christus, Die verheerlijkt en met eer en heerlijkheid gekroond is, kan men dus denken aan Zijn hogepriesterschap. Ook als de uitdrukking er niet bij staat. Christus is verheerlijkt en dat houdt onder andere in dat Hij Hogepriester is geworden. Hij heeft Zichzelf niet verheerlijkt om Hogepriester te worden. Als in Hebreeën 2 staat dat wij Jezus met eer en heerlijkheid gekroond zien, dan gaat het daar dus al over Zijn hogepriesterschap. In Psalm 8 uiteraard ook, want daar komt de uitdrukking vandaan. In dit vers staan twee dingen tegelijk. Ten eerste: wie Hem tot Hogepriester heeft aangesteld en ten tweede: hoe of waardoor en zelfs bij welke gelegenheid Hij Hem tot Hogepriester heeft aangesteld. Hij is aangesteld door Degene Die tot Hem gesproken heeft. Dat is God Zelf. En God stelde Hem aan door te zeggen: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd." Vanaf dat moment werd de Here Jezus niet alleen tot Zoon van God aangesteld, maar tegelijkertijd ook als Hogepriester naar de ordening van Melchizédek.

"Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd", komt uit Psalm 2.

Psalmen 2:6,7

- 6 Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg Mijner heiligheid.

- 7 Ik zal van het besluit verhalen: de HEERE heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

Hier wordt de term "Hogepriester" niet gebruikt. Maar achteraf begrijpen we wel degelijk dat die term spreekt over de aanstelling van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Want in vers 7 staat: "Gij zijt Mijn Zoon..." en in Hebreeën 5 wordt gezegd dat dat slaat op Zijn aanstelling als Hogepriester. In vers 6 staat dat Hij tot Koning gesteld is. Beide dingen geschieden met dezelfde woorden. Want de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek is wel degelijk ook Koning naar de ordening van Melchizédek. En bovendien is Hij de Zoon van God: alles in één keer. De uitspraak "Gij zijt Mijn Zoon..." wordt op veel plaatsen in het Nieuwe Testament geciteerd, zoals in Handelingen 13.

Handelingen 13:33,34b

- 33 Gelijk ook in den tweeden psalm geschreven staat: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.
34b En dat Hij Hem uit de doden heeft opgewekt, ...;

Hier vertelt de apostel Paulus erbij dat dit gebeurde op de dag dat Jezus verwekt werd uit de dood. Bij Zijn opstanding dus. Kortom, de uitspraak "Gij zijt Mijn Zoon..." is een uitspraak over de Mens Jezus van Nazareth, waarbij die Mens tot Zoon van God werd aangesteld. Zoonschap is niet een kwestie van geboorte, maar het is de erkenning van het kind, door de vader, waarbij dat kind door de volwassene tot erfgenaam wordt aangesteld. Dat de Here Jezus de geopenbaarde Godheid is, de veruiterlijking van de Godheid, is allemaal waar, maar of dat ook werkelijk zo is, zou nog moeten blijken. Sinds Zijn geboorte op aarde was Hij Jezus van Nazareth. God had Zichzelf geledigd en had de gestalte van een dienstknecht aangenomen en was aan de mensen gelijk geworden. Maar God heeft deze Mens, nadat Hij gestorven was, tot Zijn Zoon aangesteld en voor die gelegenheid wekte Hij Hem uit de dood op en zette Hem aan Zijn rechterhand in de hemel. Die uitspraak heeft dus alles te maken met het feit dat God de Here Jezus opwekt uit de dood en Hem uitermate verhoogt en Hem stelt aan Zijn rechterhand en Hem een Naam geeft boven alle naam. Een Naam, Die uitnemender of "treffelijker" is dan die van de engelen en dat is een Naam die Hij geërfd heeft. (Hebreeën 1)

Volgens het commentaar van Handelingen 13 was Zijn aanstelling tot Zoon ter gelegenheid van Zijn opstanding uit de dood. Men zegt dan dat zo'n soort uitspraak ook gedaan werd naar aanleiding van Zijn doop.

En dat was jaren daarvoor. Maar dat is nu precies wat ik bedoel, want de doop beeldt opstanding uit. De Heer klom terstond op uit het water en toen kwam de duif en er geschiedde een stem uit de hemel, die zei: "Deze is Mijn geliefde Zoon, in Wien Ik al Mijn welbehagen heb." Zodat Zijn Zoon in alle vrijmoedigheid Zijn lichaam kon stellen tot een levend, heilig en Gode welbehagelijk offer.

Hebreeën 5 : 6

6 Gelijk Hij ook in een andere *plaats* zegt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.

Dat is een citaat uit Psalm 110.

Psalmen 110 : 4

4 De HEERE heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.

Het is opmerkelijk dat deze uitspraak de enige is - na Genesis 14 - waar over de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek gesproken wordt. En het is opmerkelijk dat die uitspraak hier niet in eerste, maar in tweede instantie genoemd wordt. De uitspraak in Psalm 2 : 6 gaat in de eerste plaats over Zijn Koningschap. En in Psalm 2 : 7 gaat het over de Zoon. De Koning en Zoon dus. Maar de Hebreeënbrief zegt dat het daar gaat over Zijn aanstelling tot Hogepriester. Pas in tweede instantie wordt Psalm 110 : 4 in Hebreeën 5 : 6 aangehaald. De gedachte is dat beide uitspraken over precies hetzelfde handelen: de opstanding van Christus en Zijn aanstelling tot Zoon en dus feitelijk Erfgenaam van God, waardoor Hij de Eersteling van een nieuwe schepping wordt en van het Nieuwe Verbond en de Eersteling van de Gemeente en Zijn aanstelling tot Hogepriester. Zo is Christus tegelijk Koning, Priester en Zoon.

Waarna de vraag is: Waarom kiest God deze Mens, Jezus van Nazareth en stelt Hem aan tot Zijn Zoon? Wij denken dan onmiddellijk dat dat komt omdat Hij oorspronkelijk ook door God verwekt was via de Heilige Geest, Die over Maria kwam. Dat is op zichzelf niet een verkeerde gedachte, maar de Schrift zegt het zo niet. Daarom zou dat niet onze eerste gedachte moeten zijn. Want we blijven altijd geneigd te denken dat de Here Jezus in Zijn omwandeling op aarde eigenlijk God was. En dat is ook zo. Maar het punt is dat de Schrift juist leert dat Hij in Zijn menswording Zijn Godheid aflegde. Hoe je zoiets doet, weet ik ook niet, maar de Schrift zegt dat dat zo was. Hij was in de gestaltenis Gods, maar

Hij heeft Zichzelf geledigd. Hij is de mensen gelijk geworden. Op de één of andere manier kon Hij die heerlijkheid uitdoen, afleggen, alsof het een kleed is. Die Godheid was in Hem, maar Hij ledigde Zich en zo bleef alleen de omhulling over. Hij was Gode gelijk, maar Hij werd de mensen gelijk. Toen Hij op aarde leefde, was Hij mens. Niks meer en ook niks minder. We hebben het er nu niet over waar Hij vandaan kwam en waar Hij naartoe zou gaan, maar over wie Hij was, levend op aarde. Hij werd geboren en gelegd in een kribbe en toen wist Hij net zo weinig als u en ik, toen wij in de wieg gelegd werden. Dacht u dat Hij de wet uit Zijn hoofd kende toen Hij geboren was, of dat Hij kon spreken? Dat is niet Bijbels. Hij kwam in gelijkheid des zondigen vleses en werd de mensen gelijk. Dat blijkt ook wel, want twaalf jaar later was Hij druk bezig met het bestuderen van de Schriften. Hij nam toe in kennis. Hij moest leren en dus was Hij mens. Hij nam niet alleen toe in wijsheid door over dingen te horen, te leren en te begrijpen, maar in Hebreeën 5 : 8 wordt ook uitdrukkelijk gezegd dat Hij het één en ander geleerd heeft uit hetgeen Hij heeft geleden. Dat was niet Zijn lijden aan het kruis. Dat was wel de climax van Zijn lijden; of beter het dieptepunt. Zijn lijden betrof Zijn hele leven. De vraag was met welke argumentatie God deze Mens heeft aangesteld als Zijn Zoon? Het Bijbelse argument staat in vers 7.

Hebreeën 5 : 7

7 Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene, Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze.

Hij heeft in de dagen Zijns vleses gebeden en smekingen geofferd. De zin is eigenlijk: "Die in de dagen Zijns vleses gehoorzaamheid geleerd heeft". Men denkt dan dat het gaat om de gehoorzaamheid, die Jezus met betrekking tot Zijn ouders geleerd heeft, maar daar gaat het hier natuurlijk niet over. Gehoorzaamheid is nog altijd het grote synoniem voor geloof. Dat is hetzelfde als: "Je onderwerpen aan ...". Gehoorzaamheid wil zeggen dat men horig is. Dat men zich onderwerpt aan degene, die de macht van het woord heeft. Die het recht heeft te spreken. Geloof wil ook zeggen dat men zich onderwerpt aan degene die spreekt. "Daarom moeten wij degene die spreekt, niet verwerpen". (Hebreeën 12 : 25) "Daarom moeten wij ons te meer houden aan hetgeen gehoord is". (Hebreeën 2 : 1)

Van de Here Jezus Christus staat dat Hij gehoorzaamheid geleerd heeft. Waaruit? Uit de Schriften? Ja, wellicht wel, want je kunt alleen geloven in het Woord. En dat moeten de Schriften geweest zijn. Als Mens, zelfs al als

kind, onderzocht Hij dus ook de Schriften. Maar Hij heeft gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden. Zijn lijden droeg bij aan de groei van Zijn geloof. Geloof veronderstelt vertrouwen op God, op Degene, Die gesproken heeft. De Here Jezus was dé Gelovige. Voor elke gelovige zou zijn lijden bijdragen tot de groei en de opbouw van zijn geloof. De gelovige zou namelijk steeds meer moeten leren vertrouwen op wat God gesproken heeft. En in ons geval op Christus, onze Hogepriester, Die ons genade, barmhartigheid en hulp ter bekwaamer tijd beloofd heeft. Want geloof zou geoefend worden. Dat gebeurt gewoon in de praktijk van het leven. Hij heeft geleden, met als resultaat dat Hij ons te hulp kan komen en behoorlijk medelijden kan hebben met onwetenden en dwalenden. "Want in hetgeen Hij Zelf, verzocht zijnde, geleden heeft, kan Hij degenen, die verzocht worden, te hulp komen". (Hebreeën 2 : 18)

Wat deed de Here Jezus toen Hij verzocht werd en dus leed? Zocht Hij steun bij de plaatselijke gemeenschap? Stortte Hij Zijn hart uit bij één van de broeders? Daar is op zichzelf niets verkeerd mee, maar het is niet de eerste optie. Hij heeft namelijk gebeden en smekingen geofferd. Hij heeft in de dagen Zijns vleses gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden. Maar toen Hij leed, heeft Hij gebeden en smekingen geofferd tot Degene Die Hem verlossen kon. Hij heeft gebeden en smekingen aangeboden aan God. De gedachte is dat wij onze hoop zouden stellen op God, Die beloften gedaan heeft, want dat is de uitdrukking van geloof. En voor zover ik weet, zijn er velen voor wie het gebed juist niet de uitdrukking is van geloof, maar van ongeloof. Ik heb eens een gelovige meegemaakt, een echt wedergeboren mens, die bad of hij de Heilige Geest mocht ontvangen. Maar dat was allang gebeurd, alleen geloofde hij dat niet. Daar zit het probleem. Dan is het gebed niet de uitdrukking van geloof, maar van ongeloof. Begrijp me goed, dat is niet bij iedereen het geval die zo'n gebed bidt. De Schrift zegt dat eenieder die gelooft in de Here Jezus Christus daardoor nieuw leven en dus de Heilige Geest ontvangt. Ieder die dat weet en bidt of hij de Heilige Geest mag ontvangen, drukt daarmee zijn ongeloof uit. Het gaat niet zozeer om de woorden die men spreekt, of de letterlijke inhoud van het gebed, maar om wat er in het hart is en wat men er werkelijk bij denkt. Ik bid ook vaak genoeg om dingen die ik allang ontvangen heb en dat weet ik ook heel goed, maar dat is gewoon om te zeggen dat ik de Heer daar dankbaar voor ben en dat ik leef uit Zijn hand en daar afhankelijk van ben. En als het niet zozeer op de woorden vastzit, maar op het hart, dan gaat het dus alleen maar om het hart. Want als je het mij vraagt, zijn de beste gebeden helemaal zonder woorden. Dan komt het namelijk echt alleen maar uit het hart en niet uit de mond of van de lippen. Bovendien blijft het zo dat wij onze levens zouden stellen in de hand van God en de consequentie daarvan is

niet alleen dat we Hem zouden dienen, maar ook dat we dan Zijn eigendom en Zijn dienstknecht zijn en dus van Hem afhankelijk zijn. Dat staat bijvoorbeeld uitgebreid in Romeinen 6. Als je wandelt in de zonde, of de zonde dient, dan ben je een slaaf van de zonde. Voor een gelovige kan dat nooit de bedoeling zijn. Daar waar we onze leden stellen tot wapenen der gerechtigheid, zijn we dienstknechten, slaven is het echte woord, lijfeigenen van de gerechtigheid. En daar waar we dienstknechten zijn van Christus, zijn we Zijn eigendom en is Hij Degene Die voor ons zou zorgen. En daar waar we Hem willen dienen, stellen we ons dus afhankelijk van Hem. Ik zeg dat met nadruk, omdat sommigen denken dat God wil dat we Hem dienen, omdat Hij ons nodig heeft, omdat Hij van ons afhankelijk is. Maar dat is een verkeerde gedachte. De Bijbelse gedachte is dat wij Hem zouden dienen en dus ons afhankelijk van Hem zouden stellen. Dat is een heel ander verhaal.

Toen de Here Jezus leed in de dagen Zijns vleses, heeft Hij niet slechts gebeden en smekingen gebeden, maar die ook geofferd. Hij heeft daarmee Zijn afhankelijkheid en Zijn onderdanigheid betuigd aan Zijn Vader in de hemel. Dat is de bedoeling van gebed. Waar we dat in onze gebeden niet doen, heeft het gebed helemaal geen zin. Een andersoortig gebed kom ik in de Bijbel niet tegen. Het gaat niet om formulieren, om verplichtingen, om standaard zinnetjes of om een vaste gewoonte, maar het gaat erom dat wij ons met heel ons leven van Hem afhankelijk stellen. En dat is wat de Here Jezus gedaan heeft. De Here Jezus heeft die gebeden geofferd met sterke roeping en tranen. Een plechtig gebed uitspreken vinden velen mooi. Daar heeft men dikwijls bewondering voor. Maar dat is doorgaans niet het beste gebed. Het beste gebed is deze: met sterke roeping en tranen. Dat wil zeggen, met heel het hart, met heel het wezen, waarbij inderdaad blijkt dat het een kwestie is van gevoelens en emotie, want daar lijdt men. Niet aan de buitenkant, maar in het hart. Als die nood bij God gebracht wordt, gaat het per definitie met sterke roeping en tranen en hard geschreeuw. Als emoties loskomen, gebeurt dat ook. Men heeft het dan niet meer onder controle. Men heeft de stem niet meer onder controle en de tranen uiteraard ook niet. Zo stelt men zich in de hand van God. De Here Jezus heeft dat gedaan en God werd daar niet kwaad om. Het werd door God als een offer beschouwd.

Hij werd verhoord uit de vreze. Dat wil zeggen dat Zijn gebeden door God verhoord werden op grond van Zijn Godvrezendheid. Als je God vreest, wil dat zeggen dat je je aan God wil onderwerpen. En omdat Hij dat deed, werd Hij niet alleen verhoord en verlost uit het lijden, maar werd Hij zelfs als Eerste verhoord. Hij stond als Eerste op uit de dood, opdat Hij de eerste zou zijn. En bij die gelegenheid werd Hij als Erfgenaam aangesteld.

De bedoeling is dat wij in de dagen onzes vlees de Heer dienen, Hem trouw zijn. Dat is hetzelfde als in Hem geloven. En bij gebleken trouw, of bij gebleken geloof, zullen ook wij in de toekomst door God als zoon erkend worden. Niet omdat we nu eenmaal uit God geboren zijn, want op grond daarvan zijn we kinderen Gods, maar op grond van het feit dat we trouw gebleken zijn aan onze hemelse Vader. Op grond van die trouw zullen ook wij tot zoon worden aangesteld, individueel. U kent toch de uitspraak uit de gelijkenis van de heer, die zijn dienstknechten tot zich roept om verantwoording te doen. De heer zegt dan: "Welaan dan, gij goede en getrouwe dienstknecht". Waarom was die dienstknecht goed? De één had zoveel gewonnen en de ander zoveel, maar ze waren allemaal goed. Het lijkt toch veel meer op goed, beter, best. Ze waren goed, omdat ze trouw waren. Dat is alles. Het heeft niets te maken met hoeveel of met hoe weinig. Het gaat in de eerste plaats om trouw. En dus eventueel: "Over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten. Gaat in in de vreugde uws heren". Die dienstknecht ontving steden of kronen, of hoe dat maar heten mag. Hij werd aangesteld tot zoon.

In vers 5 van Hebrëeën 5 staat: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneereerd". Dat werd aangehaald in Handelingen 13 : 33 en slaat op Christus in Zijn lichamelijke opstanding. Die redenering klopt perfect. Maar de andere redenering is dat er tot de Zoon gezegd wordt dat Hij de heidenen zou hoeden met een ijzeren roede. (Psalm 2 : 9) Daar gaat het ook over Christus. Dat is waar, maar deze zelfde uitspraak wordt aangehaald in Openbaring 12 : 5 en daar gaat het niet zozeer, en zeker niet exclusief, over de Here Jezus, maar daar gaat het over de hele Gemeente. De mannelijke zoon, die daar uit de vrouw geboren wordt en weggerukt tot God en Zijn troon, is de mannelijke zoon die de heidenen zou hoeden met een ijzeren roede. Dat is niet slechts de Here Jezus, maar de gehele Gemeente. Maar als de uitspraak "Gij zult de heidenen hoeden met een ijzeren roede" uit Psalm 2 : 9 van toepassing is op heel de Gemeente, dan is de uitspraak "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneereerd", geciteerd uit Psalm 2 : 7, ook van toepassing op de Gemeente. En dat is ook zo, maar nú zijn wij nog kinderen Gods en wij wachten nog op onze aanstelling tot zonen. Dat zal gebeuren bij de verlossing van ons lichaam.

De uitspraken die over de Here Jezus zijn gedaan bij Zijn lichamelijke opstanding, zijn ook op de Gemeente van toepassing bij de opname van de Gemeente. De opname is immers ook de lichamelijke opstanding van de Gemeente, voor zover je dat zo zeggen kunt. Hier in Hebrëeën 5 worden die uitspraken weliswaar toegepast op de Mens Jezus, maar dat neemt niet weg dat diezelfde uitspraken net zo goed, via andere Schriftgedeelten, van toepassing gebracht worden op de Gemeente. Dat is zo, omdat er in de praktijk niet zoveel verschil gemaakt wordt tussen

de Eersteling van het volk en heel het volk. Vandaar dat er ook uitdrukkelijk gezegd wordt, dat Hij niet zowel voor Zichzelf en voor Zijn volk offers zou brengen, zoals de oudtestamentische priesters, maar dat Hij één offer zou brengen, voor zowel Hemzelf, als voor Zijn volk. Want dat is één geheel. En wat offerde Hij? Zichzelf, namelijk Zijn lichaam. Dat is niet voor Zichzelf of Zijn volk, want dat is hetzelfde. Zijn lichaam is Zijn volk. In één aangelegenheid, in één offer, werd niet alleen Hijzelf, maar heel de Gemeente geheiligd. Het is één offer voor het geheel. Een offer voor de zonden. Niet voor Zijn zonden, want dat kan niet, maar voor de zonden van Zijn volk, de zonden van Zijn lichaam en dus toch de zonden van Hemzelf. Maar zo staat het natuurlijk nergens, want dan raak je de draad van het verhaal kwijt. Wij zijn deel van het Lichaam van Christus. Wij zijn daar de leden van en Hij is het Hoofd. Dat Lichaam heeft hier op aarde nog gestalte in zondig vlees. Die zonden worden weggedaan door één offer. De zonden zijn er wel, maar spelen geen rol van betekenis meer. "Zichzelf" in Hebrëeën 5 : 3 slaat alleen op de hogepriesters van het Oude Testament. Daarom wordt er in dit hoofdstuk ook niet verder op ingegaan, maar verderop in hoofdstuk 10 wordt dat uitgebreid toegelicht.

De slavernij van de dood

Hebrëeën 5 : 7

- 7 Die in de dagen Zijns vlees, gebeden en smekingen tot Dengene, Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze.

Hier wordt over de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek gezegd dat Hij die gebeden en smekingen heeft geofferd aan Degene Die Hem uit de dood verlossen kon. Dat betekent automatisch dat de inhoud van die gebeden betrekking hadden op de verlossing uit de dood. Hij heeft dus in de dagen Zijns vlees gebeden om verlossing uit de dood. Maar in de dagen Zijns vlees was Hij niet in de dood. Waarom bad Hij dan om verlossing uit de dood? Terwijl men in het vlees is, is men aan de macht van de dood onderworpen. Zodat men in de dagen, wanneer men in het vlees is, bidt om verlossing van de macht van de dood. Dat is ook de strekking van de uitspraak in Hebrëeën 2.

Hebrëeën 2 : 14, 15

- 14 Overmits dan de kinderen des vlees en bloeds deelachtig zijn, zo is Hij ook desgelijks derzelve deelachtig geworden, opdat Hij door den dood te niet doen zou dengene, die het geweld des doods had, dat is, den duivel;

15 En verlossen zou al degenen, die met vreeze des doods,
door al hun leven, der dienstbaarheid onderworpen waren.

Christus heeft door Zijn opstanding teniet gedaan degene die het geweld des doods had. Dat is de duivel. En zo, door die opstanding, zou Hij al degenen verlossen die met vreeze des doods, door al hun leven, aan de dienstbaarheid of slavernij van de dood onderworpen waren. Hun leven lang waren zij, en wij dus, onderworpen aan de slavernij van de dood. Daar gaat het in hoofdstuk 5 : 7 ook om. De Here Jezus bad om verlossing uit de slavernij van de dood. En dat gebed is ook inderdaad verhoord. Hij ging weliswaar de dood in, maar Hij stond daar ook weer uit op. Het gevolg daarvan is dat ook wij, die aan Hem deel hebben, verlost zijn van de dienstbaarheid aan de dood. Van nature zijn wij ons leven lang aan de slavernij van de dood onderworpen. Wij strijden heel ons leven lang tegen de dood en tegen het verderf. Maar wij zijn niet meer betrokken in die strijd tegen de dood, omdat de dood overwonnen is. Ons uitzicht is dan ook niet op de dood, waartegen we strijden, maar ons uitzicht reikt ver over de dood heen. We hebben wel een strijd, maar niet tegen vlees en bloed. Niet tegen de dood en het verderf, want die strijd is overwonnen. Wij staan in de strijd, wanneer we de levende God dienen. Men kan dus bidden om verlossing uit de dood, ook voordat men letterlijk de dood, namelijk het dodenrijk, is binnengegaan. De term "dood" wordt in de Bijbel vele malen gebruikt als beschrijving van het aardse leven. Niet altijd, maar vaak wel. En als er in de Bijbel twijfel bestaat over dat begrip, dan krijg je ook de uitdrukking "dood en dodenrijk". Het gaat dan niet over de slavernij van de dood, maar letterlijk over het dodenrijk.

De Here Jezus heeft in het dodenrijk ook gebeden om verlossing uit de dood. De Psalmen staan er vol mee. Dat is één van de vaste thema's van de Psalmen. Voorbeeld: "Ik lag beknecht in banden van de dood". Wie dan. David? "Nee", zegt Petrus, "David was het niet. Het was de Zoon van David". De gebeden van de Heer staan opgetekend in de Psalmen. Maar in diezelfde Psalmen vind je ook gebeden met betrekking tot het gewone aardse leven. Wij kennen de beroemde uitspraak: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?" En daar is een heel leerstuk van gemaakt: De Godverlatenheid van de Here Jezus, toen Hij aan het kruis hing. Maar dat is een heel groot misverstand, want Hij was niet van God verlaten. Daar gaat het citaat ook niet over. Deze woorden van de Here Jezus waren het eerste deel van Psalm 22. De zin is daar niet af. De volledige zin luidt:

Psalm 22 : 2

2 Mijn God, mijn God! waarom hebt Gij mij verlaten, verre zijnde van mijn verlossing, van de woorden mijns brullens?

Er staat dus bij waaruit die Godverlatenheid bestond. Namelijk dat God de Here Jezus niet verlost van het kruis. God was niet verre van de Here Jezus, maar verre van Zijn verlossing van het kruis. Maar eerlijk gezegd, zo ver was het nu ook weer niet, want het was niet meer dan drie dagen. Psalm 22 voegt er later aan toe dat die verlossing wel degelijk kwam, namelijk doordat Degene Die bidt, uit de dood werd opgewekt. En er is geen enkele twijfel over dat het in deze Psalm gaat over de kruisiging van de Here Jezus en alles wat er zich daarbij afspeelde. De Psalm eindigt met de opstanding uit de doden en het ontstaan van de Gemeente en de openbaring van Zijn Koninkrijk en vervolgens het aanbreken van een nieuwe schepping. Het staat er allemaal. Niet zo expliciet, maar het staat er wel. Het gebed van de Heer om verlossing uit de dood, was uiteindelijk een gebed vanuit het dodenrijk zelf, maar het was ook een gebed dat Hij bad aan het kruis en een gebed dat Hij Zijn leven lang gebeden heeft. Dat gebed is ook verhoord geworden en zo staat het ook in Hebreëen 5.

Hebreëen 5 : 9

9 En geheiligd (*volmaakt*) zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;

In dit vers wordt eerst gezegd dat de Here Jezus Zelf werd verlost uit de dood en vervolgens dat Hij voor allen die in Hem geloven een oorzaak voor eeuwige zaligheid geworden is. Hier wordt gesproken over de eenheid van Christus en de Gemeente. Er zijn er twee, want er is verschil tussen Hoofd en Lichaam, maar door dat verschil te benadrukken, gaan onze ogen weer toe voor de eenheid die juist in dit soort termen besproken wordt. Want als het echt twee verschillende dingen waren, dan zou er geen leven meer zijn en dus ook geen lichaam. De gedachte dat Christus het Hoofd van het Lichaam is, drukt in de eerste plaats uit dat er sprake is van een levende, organische, eenheid. Dat is in al die andere beelden ook het geval. Je hebt de Herder en de kudde en de Herder laat de kudde niet in de steek. Zo is het ook met de Hogepriester en het volk. Ook dat is een eenheid. Vandaar ook dat in de volgende hoofdstukken uiteengezet wordt hoe deze Hogepriester één offer bracht voor Zichzelf én het volk. Niet vanwege het verschil, maar juist omdat het één is. Dat wordt ook in hoofdstuk 2 gezegd.

Hebreeën 2:11a

11a Want én Hij, Die heiligt, en zij, die geheiligd worden, zijn allen uit een; ...

Het is dus één geheel. Het feit dat Christus volmaakt is voor God, is meteen de garantie en de zekerheid dat ook de Gemeente volmaakt staat voor God. En het feit dat Christus Zichzelf geofferd heeft, wil zeggen dat Hij ook de Gemeente geofferd heeft, want zij zijn allen één. Het Johannes-evangelie spreekt eigenlijk over niets anders dan over de Hogepriester van het Nieuwe Verbond en Zijn volk. In Johannes 10 staat het verhaal over de goede Herder en Zijn schapen, maar dat komt allemaal tot een climax in het Hogepriesterlijk gebed. Een gebed waarin de Here Jezus spreekt over de eenheid van de Vader, de Zoon en degenen die de Vader aan de Zoon gegeven heeft, en die weer door de Zoon aan de Vader gegeven worden, terwijl de Vader de Zoon aan de Gemeente geeft. De Vader geeft de Zoon aan de Gemeente. De Vader geeft de Gemeente aan de Zoon. De Zoon geeft de Gemeente aan de Vader, enzovoorts. Men leest dan vaak één tekst uit dat gebed: "Ik wil dat zij allen één zijn". Men zegt dan dat de Heer wil dat wij allen één zijn, dus moeten we zorgen dat wij allen één worden. Alsof Hij dat aan ons gebeden heeft. Maar het is net andersom. De Heer wil dat zij allen één zijn en dus zijn allen één. De gedachte is dat de Here Jezus Christus de weg gegaan is die Hij moest gaan. Hij is uiteindelijk door God volmaakt, of volwassen, of tot Zoon gesteld en zo is Hij voor allen een oorzaak voor eeuwige zaligheid geworden. Zo zijn wij één met Hem. "Hij, Die heiligt, en zij die geheiligd worden, zijn allen uit één". Hij is dus de Eerstgeborene onder vele broeders. Hij is de eerste Erfgenaam onder vele mede-erfgenamen.

Hebreeën 5:5, 8

5 Alzo heeft ook Christus Zichzelf niet verheerlijkt, om Hogepriester te worden, maar Die tot Hem gesproken heeft: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.

8 Hoewel Hij de Zoon was, *nochtans* gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.

Voor het feit dat in Hebreeën 5 : 8 staat dat Hij de Zoon was, zijn meerdere verklaringen. In de eerste plaats moet ik erop wijzen dat in vers 5 uitdrukkelijk gezegd wordt dat Hij tot Zoon werd aangesteld bij Zijn opstanding uit de dood. Dat betekent dus dat de Here Jezus voor Zijn opstanding niet de Zoon was, maar dat stond ook al in hoofdstuk 1.

Hebreeën 1:4,5

- 4 Zoveel treffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender Naam boven hen geërfd heeft.
- 5 Want tot wien van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb ik u gegeneerd? En wederom: Ik zal Hem tot een Vader zijn, en Hij zal Mij tot een Zoon zijn?

Die titel heeft de Here Jezus geërfd en dat betekent dat Hij die titel dus eerst niet had. Wanneer wij op grond van de Schrift aantonen wat de term "Zoon van God" betekent, zal blijken dat die titel ook zonder meer van toepassing is op JEHOVAH uit het Oude Testament. In het Oude Testament is JEHOVAH de openbaring, de veruiterlijking van de Godheid. Hij is daar het uitgedrukte beeld van Gods wezen. De gedachte is dan dat Hij ook al de Zoon was voordat Hij Mens werd en dat Hij, terwijl Hij Mens was, niet de Zoon was. En Hij werd dan weer tot Zoon aangesteld bij Zijn opstanding uit de dood. De aarzeling die ik heb, is dat deze dingen weliswaar in de Bijbel gevonden worden, maar niet met de term "Zoon", maar met de naam "Heer". Hij was de HEERE. Hij was JEHOVAH, Hij werd Jehoshua en daarna wordt van Jehoshua gezegd dat Hij in Zijn opstanding tot JEHOVAH, tot Heer gesteld is en daarmee tot Christus. Diezelfde gedachte kun je dus ook met de term "Zoon" toepassen. Hij was de Zoon en Hij werd kind en daarna werd Hij weer de Zoon. Hebreeën 5 : 8 is echter de enige Schriftplaats die voor deze theorie aanleiding geeft en daarom aarzel ik ook dit te zeggen.

Volgens nog een andere theorie zou Hij zelfs de Zoon geweest zijn voor deze tegenwoordige wereld. Ik ben geneigd de uitspraak "hoewel Hij de Zoon was" te lezen als "hoewel Hij de Zoon zou zijn". Er zijn legio Schriftplaatsen die uitgebreid zeggen dat Hij tot Zoon werd aangesteld bij Zijn opstanding uit de dood. Dat neemt niet weg dat bepaalde uitdrukkingen bij wijze van spreken prematuur gebruikt worden. Dat kan voor velen lastig zijn, maar dat kan nu eenmaal. Je kunt over Christus spreken als de Zoon van God Die op aarde leefde. Niet in die zin dat Hij de Zoon was, maar dat Hij nú de Zoon is. Voordat Hij dat werd, leefde die Zoon op aarde in het vlees. De Zoon leefde op aarde in het vlees, alleen niet als de Zoon. Maar Hij zou het zijn en Hij is het inmiddels. Op precies dezelfde wijze wordt gesproken over het lijden van Christus. Maar de Here Jezus werd pas de Christus bij Zijn opstanding uit de dood. Als de Bijbel dus spreekt over het lijden van Christus, dan gaat het kennelijk over Zijn lijden nú, sinds Zijn opstanding uit de dood. De term "het lijden van Christus" of "het kruis van Christus" gaat over het lijden van Degene

Die nú de Christus is. Hij is juist door dat lijden Degene geworden, Die Hij nu is, namelijk Christus. Ik ben geneigd om binnen datzelfde kader Hebreëen 5 : 8 te lezen.

Hebreëen 5 : 8

8 Hoewel Hij de Zoon was, *nochtans* gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.

Het is normaal dat er eerst een kind geboren wordt en dat dit kind later als zoon erkend wordt. Dat is Bijbels beter te verantwoorden dan dat de Here Jezus voor Zijn menswording ook de Zoon was. De Here Jezus zegt ook: "Eer Abraham was, ben Ik". Dat is iets anders dan dat Hij zegt dat Hij voor Abraham ook al de Zoon was. Bovendien noemt de Heer Zich niet de Zoon van God. Hij doet dat in een heel enkel geval, maar dan meer suggestief dan expliciet. In de Bijbel wordt geregeld gesproken over een vrouw, die een zoon baart. Eva baarde ook een zoon: Kain. Strikt genomen baren vrouwen geen zonen, maar kinderen, die later zonen zullen zijn. En anticiperend op de toekomst, wordt dat kind dan al een zoon genoemd. Dat verschijnsel is er de oorzaak van dat wij in het Nederlands het verschil tussen kind en zoon niet meer kennen. De Here Jezus zou ook de Zoon zijn, maar dat ging niet vanzelf. Hij zou eerst moeten leren trouw te zijn. Voor ons staat het vast dat de Here Jezus, die geboren werd, alles zou doen wat van Hem geschreven was in het Oude Testament. Maar we krijgen dan vervolgens de discussie of de Here Jezus dan wel een wil had en of Hij wel ontrouw kon zijn en of Hij wellicht wel kón zondigen. Dat zijn de bekende theologische discussies, maar die komen allemaal voort uit de vraag of de mens wel een vrije wil heeft. En als iemand de toekomst kent, is vaak de conclusie die men trekt dat daarmee de toekomst ook bepaald is en dat daar niets meer aan veranderd kan worden.

Wij leren over de Here Jezus vanuit het Oude Testament dat Hij als mens geboren zou worden, dat hij zou opgroeien en zou leven in afhankelijkheid van Zijn hemelse Vader en dat Hij op grond daarvan uiteindelijk als Zoon en Erfgenaam zou worden aangesteld. Die toekomst is wel voorspeld, maar het zou nog moeten blijken of het ook zo zou gebeuren. De Here Jezus zou dat eerst nog waar moeten maken. Hoewel wij weten dat Hij de Zoon was en zou zijn, zou Hij in Zijn leven aan bepaalde voorwaarden moeten beantwoorden om het zover te brengen. En hoewel God wist - en de profeten wisten, en wij wisten - dat het zover zou komen, stond dat nog te bezien. Het was allemaal niet zo vanzelfsprekend. In Hebreëen 5 : 8 wordt daarop gewezen. De Here Jezus moest, toen Hij geboren werd, net als elk mens gevuld worden met het Woord. Van die

gedachte schrikt men dikwijls. Men is zo gewend te denken dat Hij volmaakt was en God, maar de baby in de kribbe had het leven nog voor zich en moest alles nog leren. Het was dus nog maar afwachten wat daarvan terecht zou komen. Omdat wij de geschiedenis kennen en dus achter de feiten staan, houden wij ons met die gedachte niet bezig en vinden het de normaalste zaak van de wereld dat het zo gelopen is. Men vindt het ook doodnormaal dat de Here Jezus allerlei wonderen deed, omdat Hij immers de Zoon van God was. Zo spreekt de Schrift daar niet over.

Het mag dan aan de ene kant zo zijn dat de Here Jezus met alle autoriteit Zijn religieuze tijdgenoten tegensprak, maar ik geef het u te doen om als Godsdienstig mens uw religieuze tijdgenoten tegen te spreken. Dat doe je niet zomaar. Lees maar eens wat Hij tegen hen zei. Er kwam toch heel wat van Zijn wezen mee naar boven. In de Evangeliën trouwens niet al teveel, maar toch wel genoeg. En als u wilt weten hoe Hij er werkelijk over dacht en wat er in Hem omging, dan moet u de Psalmen eens lezen; alle 150. Het ging allemaal niet vanzelf. Dat bracht veel strijd en lijden met zich mee. En zelfoverwinning en zelfverloochening en in alle gevallen Zijn vertrouwen stellen op Degene Die Hem uit de dood verlossen kon. Dat heeft Hij moeten leren en dat heeft Hij geleerd. Hij is volkomen trouw gebleven, ondanks dat Hij mens was en met zwakheid omvangen. Met gevoelens, emoties en tranen. Hij heeft zelfs bloed gezweet. Over die Mens gaat het. En wij zeggen dat Hij de Zoon van God is. Maar of Hij daar Zelf ook zo zeker van was, is nog maar zeer de vraag. Ik kan daar ook geen antwoord op geven. Hij geloofde in de vreugde die Hem voorgesteld was en daarom heeft Hij het kruis gedragen en de schande veracht, met als resultaat dat Hij nu inderdaad aan de rechterhand van God zit.

Rechtvaardiging door het geloof

Dat de Here Jezus uit de dood is opgestaan, is het resultaat van Zijn geloof. Want wie gelooft, wordt behouden, ook al sterft hij. Abraham, Izak, Jakob, David en al de oudtestamentische gelovigen zullen ooit opgewekt worden op de Jongste Dag. En als dat voor al die oudtestamentische gelovigen geldt, bijvoorbeeld die van Hebreëen 11, dan geldt dat zeker voor de oudtestamentische Gelovige uit de eerste verzen van Hebreëen 12, namelijk de Here Jezus Christus. Er zijn twee redenen voor het feit dat de Here Jezus als Eersteling werd opgewekt. De eerste is omdat Hij inderdaad de volmaakte Gelovige was. Hij was de Gelovige bij uitstek, met het grootste, sterkste en volste geloof dat u zich maar denken kunt. Daarom wekte God Hem als eerste op, om de eenvoudige reden dat Hij als Eerste ook de hoogste rechten zou krijgen van de nieuwe schepping. De andere reden laat zich raden. Dat is die van Kerstfeest. Per

slot van rekening was Hij als mens wel degelijk door God verwekt. God heeft er uitdrukkelijk voor gezorgd dat Zijn eigen Mensenkind als eerste werd opgewekt uit de dood, opdat Hij in alles en allen de Eerste zou zijn. Dát Hij werd opgewekt, is puur op grond van geloof. Meestal dringt niet tot ons door dat Hij een Gelovige was en nog wel bij uitstek. Hij was niet Degene Die vanzelfsprekend Zijn vertrouwen stelde op Zijn hemelse Vader, omdat Hij nu eenmaal uit Hem geboren was of omdat Hij nu eenmaal God was geopenbaard in het vlees. Wat trouwens helemaal geen Bijbelse uitdrukking is, hoewel erg bekend. Maar het gaat erom dat Hij als mens op aarde leefde en met de hoge roeping waarmee Hij geroepen was had Hij de verantwoordelijkheid om Zijn leven te stellen in Gods hand. Dat heeft Hij gedaan en daarom is Hij de Eersteling van een nieuwe schepping. En wij zouden op Hem zien, terwijl wij onze loopbaan lopen, opdat wij in de dagen onzes vleses eveneens gehoorzaamheid zouden leren. In de eerste plaats uit het Woord van God, waarmee we ons zouden laten vullen en in de tweede plaats uit wat wij lijden, opdat wij vervolgens deel zouden hebben aan zijn positie als Eersteling van een nieuwe schepping. Opdat ook tot ons gezegd zou worden: "Gij zijt Mijn zoon, heden heb ik u gegeneerd". Opdat wij met Hem de heidenen zouden hoeden met een ijzeren roede. Wij hebben aan Hem deel en adeldom verplicht.

Hebreeën 5 : 9, 10

- 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;
- 10 En is van God genaamd een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek.

Meteen in Zijn opstanding wordt Hij verbonden met degenen die geheiligd worden. Of met de vele broeders of met de grote Gemeente, waarvan Hij in het midden zou staan. In die positie, als Eersteling der broeders, is Hij van God genaamd een Hogepriester naar de ordening van Melchizédek. De volgende woorden zijn nu als vanzelf te begrijpen:

Hebreeën 5 : 11-14

- 11 Van Denwelken wij hebben vele dingen, en zwaar om te verklaren, te zeggen, dewijl gij traag om te horen geworden zijt.
- 12 Want gij, daar gij leraars behoortet te zijn vanwege den tijd, hebt wederom van node, dat men u lere, welke de eerste beginselen zijn der woorden Gods; en gij zijt geworden, als *die* melk van node hebben, en niet vaste spijs.

- 13 Want een ieder, die der melk deelachtig is, die is onervaren in het woord der gerechtigheid; want hij is een kind.
- 14 Maar der volmaakten is de vaste spijs, die door de gewooneheid de zinnen geoefend hebben, tot onderscheiding beide des goeds en des kwaads.

Als men het niet begrijpt, dan ben je onvolwassen en ben je als een kind dat melk nodig heeft. Het gaat er juist om dat wij deel hebben aan de volwassenen, de volmaakte Christus uit vers 9 en dat wij volwassen staan in Hem. Maar dat het een moeilijke zaak is, hebben we inmiddels begrepen. De apostel Paulus introduceert dingen die hij niet meteen toelicht, maar al wel vast in onze gedachten plaats, opdat we erover zouden nadenken. Pas hoofdstukken verder gaat de apostel dan nader op die dingen in. Voorbeeld: in Hebreeën 5 : 1, 3 en 7 wordt gesproken over offeren. In de eerste twee verzen wordt erover gesproken dat er wat geofferd zou worden en in vers 7 wordt "slechts" gesproken over het offeren van gebeden en smeking en voor de rest wordt er nog niet op ingegaan. Dat wordt zelfs uitgesteld tot hoofdstuk 9 en 10. We zouden eerst de positie van Christus als Hogepriester van het Nieuwe Verbond leren verstaan. Zijn positie als Eersteling van degenen, die geheiligd worden en dus als Hoofd van de Gemeente. Pas daarna wordt de consequentie eruit getrokken. Namelijk, dat Hij niet alleen Hogepriester is geworden en dat wij deel aan Hem hebben, maar ook dat Hij een offer gebracht heeft, een offer waaraan ook wij deel hebben. Eén offer, namelijk Zichzelf, namelijk heel de Gemeente, namelijk wij allen.

6. Melchizédek

Aan het einde van hoofdstuk 5 en gedurende hoofdstuk 6, maakt de apostel een pas op de plaats. Het eigenlijke onderwerp van deze brief komt dan pas weer aan de orde in Hebreeën 7. In het laatste vers van Hebreeën 6 pakt de schrijver de draad weer op.

Hebreeën 6 : 20

- 20 Daar de Voorloper voor ons is ingegaan, *namelijk* Jezus, naar de ordening van Melchizédek, een Hogepriester geworden zijnde in der eeuwigheid.

Deze uitspraak stond ook al aan het einde van hoofdstuk 2. Waarmee maar gezegd wil zijn, met hoeveel aarzeling de apostel dit onderwerp

aansnijdt. Hetzelfde zegt hij weer aan het einde van hoofdstuk 4 en in hoofdstuk 5. Daarna aan het einde van hoofdstuk 6. En dan eindelijk - in hoofdstuk 7 - gaat de apostel definitief op zijn onderwerp in. Dat drukt duidelijk genoeg uit dat de apostel er zich van bewust is dat het een thema is dat de mensen in het algemeen niet aanspreekt. Het houdt zich nu eenmaal bezig met onzienlijke dingen. De boodschap dat Christus is gezeten aan de rechterhand Gods, staat tegenover de verwachting dat de Christus gezeten zou zijn op de troon van Zijn vader David, met alle aardse gevolgen van dien. Het idee dat Christus is gezeten aan de rechterhand Gods en daar een positie ontvangen heeft, vinden we in alle nieuwtestamentische Bijbelboeken terug. Het bijzondere van de Hebreeënbrief is in de eerste plaats dat Christus in die bijzondere positie de titel meekrijgt van Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek. Maar dat is niets meer dan dat al in de andere brieven en de Evangelien naar voren gebracht is. In de Hebreeënbrief wordt gezegd dat de Christus, in die positie, een offer - namelijk Zichzelf - gebracht heeft. Dat blijkt ook uit de laatste hoofdstukken van de brief, want daar worden al deze dingen rechtstreeks op ons van toepassing gebracht en wat daardoor de praktische consequentie voor onze levenswandel is. In Hebreeën 7 wordt verder ingegaan op Melchizédek.

Hebreeën 7:1

- 1 Want deze Melchizédek was koning van Salem, een priester des Allerhoogsten Gods, die Abraham tegemoet ging, als hij wederkeerde van het slaan der koningen, en hem zegende;

Deze Melchizédek verscheen aan Abraham. Deze koning was kennelijk een machtig man en hij verscheen nadat de strijd al gestreden was. Dus eigenlijk te laat. Maar typologisch betekent het verschijnen van Melchizédek, nadat de strijd gestreden is, dit: de strijd werd indertijd gestreden door de Here Jezus, tijdens Zijn omwandeling op aarde, uitmondend in Zijn lijden en sterven en feitelijk tot in Zijn opstanding. Toen de strijd gestreden was en teniet gedaan was degene die het geweld des doods had, verscheen daar Melchizédek. Toen de Here Jezus de strijd gestreden had, verscheen daar de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, namelijk Christus. Degene Die een positie ontving aan de rechterhand van God. Als we dus spreken over Melchizédek, dan spreken we over dat wat gebeurde, nadat de strijd gestreden was. En als we spreken over de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek, dan hebben we het over de Here Jezus in Zijn positie, nadat Hij de strijd volbracht en de overwinning behaald had.

Deze Melchizédek, van Genesis 14 : 18, is niemand anders dan Christus. De hogepriesters van het Oude Verbond, naar de ordening van Aäron, werden door de dood verhinderd altijd te blijven, maar de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, naar de ordening van Melchizédek, blijft altijd. Als er ooit een historische figuur was onder de naam Melchizédek, die hogepriester naar de ordening van Melchizédek was, dan betekent dat dat Hij dat nog steeds is. Want de Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek wordt dat, volgens Hebreeën 7 : 16, naar de kracht des onvergankelijken levens. Hij wordt dus niet door de dood verhinderd altijd te blijven. Melchizédek was dus niemand anders dan de Heer Zelf, want Hij heeft de kracht des onvergankelijken levens. Zo was Melchizédek een verschijning van de Engel des HEEREN, of van de Engel des Verbonds. Dat zijn verschijningen die in de theologische wereld bekend staan als Christofaniën. Dat betekent dat het een verschijning was van Christus, zelfs al voordat Hij de Christus was. In feite verschijnt daar JEHOVAH in Zijn hoedanigheid van de Christus, voordat Hij definitief de Christus zou zijn. Men spreekt dan ook over een voorverschijning van Christus. Ik zeg dat niet omdat ik me zo graag aansluit bij theologische redeneringen, maar om aan te geven dat die gedachtegang vrij algemeen bekend is. Hoewel men Melchizédek gewoonlijk niet rekent tot een Christofanie. Maar ik beschouw Hem als volstrekt Dezelfde als Christus.

Koning van Salem en Koning der gerechtigheid

Deze Melchizédek verschijnt aan Abraham en daarmee is meteen verklaard waarom Abraham tienden aan Hem betaalde. Abraham erkende immers geen meerderen, behalve de Heer Zelf, maar hij erkende Melchizédek als zijn meerdere. De redenering dat Melchizédek koning van Jeruzalem was, is tamelijk voorbarig, want Jeruzalem bestond in die dagen nog niet. Voor zover die stad wel bestond, heette die geen Jeruzalem en ook geen Salem, maar Jebus. Dat Melchizédek koning van Salem was, is geen historische aanduiding, maar een titel, waarvan hij zich bediende. Die titel betekent "Koning des vredes". Zo staat het ook in Hebreeën 7 : 2. Hij was niet alleen Koning van Salem, dus Koning des vredes, maar Hij was ook Koning der gerechtigheid, want dat betekent Zijn naam. Vrede is in het algemeen de aanduiding van het Nieuwe Verbond, dat immers het Verbond des Vredes is. De Koning des vredes is dus ook per definitie de Koning van het Nieuwe, danwel het eeuwige Verbond. En dat Nieuwe Verbond is één van de thema's van deze Hebreeënbrief.

In Romeinen 1 en 3 wordt uiteengezet hoe de gerechtigheid Gods tot stand komt en geopenbaard wordt door de Here Jezus Christus. En hoe deze zelfde rechtvaardigheid Gods gepredikt en geopenbaard wordt

in het Evangelie. Het Evangelie is niets anders dan de prediking van het Nieuwe Verbond. Die prediking houdt in dat de rechtvaardigheid Gods tot stand gebracht is door het werk van de Here Jezus Christus. Vervolgens wordt van Melchizédek gezegd dat Hij zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening was en dat Hij noch beginsel der dagen, noch einde des levens heeft. Dat betekent niet dat we niet weten wie Zijn vader of moeder was, of wat Zijn afstamming was, omdat we van Hem geen geslachtsregister kennen. Dat mag je misschien zeggen als je Genesis 14 leest, maar als je Hebreëen leest, vind je daar de geïnspireerde verklaring van de figuur en de geschiedenis van het optreden van Melchizédek. Hier staat niet dat wij Zijn vader en Zijn moeder niet kennen. Hier staat dat Hij zonder vader, zonder moeder en zonder geslachtsrekening was. En Hij was zonder beginsel der dagen en zonder einde des levens. Wie is Hij dan? Er is slechts één Mens, Die zonder vader, zonder moeder is en dat is de Mens, Die de Zoon van God is. Dat is de Mens naar Gods beeld en naar Gods gelijkenis. Hij is de Zoon van God gelijk geworden. En die Zoon van God blijft Priester in eeuwigheid.

Nu zouden we een discussie op gang kunnen brengen over de vraag wanneer Christus dan Hogepriester werd. Want als Melchizédek dezelfde is als Christus en al aan Abraham verscheen, dan zou Hij daar dus al Hogepriester zijn. En als hier van Melchizédek gezegd wordt dat Hij de Zoon van God gelijk geworden is en dat Hij Priester blijft in der eeuwigheid, dan staan we meteen op een ander been en zeggen dat Hij dat wellicht altijd al was. Dat is op zichzelf wel een aardige conclusie, maar die is in strijd met wat juist hier in de Hebreënbrief daarover gezegd wordt. Dat Hij dat namelijk niet altijd was, maar dat Hij die functie van Hogepriester ontvangen heeft ter gelegenheid en op grond van Zijn opstanding uit de dood. Er blijft dus niets anders over dan de conclusie te trekken dat Melchizédek een voorafbeelding was van wie de Messias later zou zijn. Je kunt het ook beschouwen als een aankondiging van wie de Messias zou zijn. Dat heeft ook een historisch belang, want dat betekent namelijk dat het Nieuwe Verbond, waarvan Christus de Hogepriester zou zijn, al was aangekondigd aan Abraham.

Als, volgens de brief aan de Galaten 430 jaar later, een priesterschap wordt ingesteld naar de ordening van Aäron, dan is dat niet het hoogste priesterschap dat er is en ook niet het priesterschap met de oudste rechten, want er was al een priesterschap aangekondigd via de verschijning van Melchizédek in Genesis 14. Dat is ongetwijfeld de bedoeling ervan, want dat wordt gebruikt in de argumentatie van de Romeinenbrief, maar in het bijzonder in de argumentatie van Galaten 3, maar ook hier in de argumentatie van de Hebreënbrief. De wet is wel aardig en

heel interessant, maar er is iets dat nog ouder is. En ouder dan de wet is de belofte aan Abraham. En onderdeel van die belofte is de belofte van een Hogepriester, naar de ordening van Melchizédek. Als Melchizédek niet de Zoon van God zou zijn, Die Priester blijft in eeuwigheid, dan hebben we hier met een historische figuur te maken, wiens priesterschap vervolgens door de Here Jezus wordt overgenomen. De Here Jezus wordt dan de Erfgenaam van Melchizédek. Maar dan kun je dus nooit meer zeggen dat de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek niet sterft. Want Melchizédek is dan gestorven. Als Melchizédek niet gestorven is en dus altijd blijft, dan kan de Here Jezus Christus niet de Hogepriester zijn naar de ordening van Melchizédek, want dan zouden er nu twee hogepriesters zijn. Zo kom je dus in grote chaos terecht. Het kan maar op één manier. Melchizédek is niemand anders dan een voorverschijning van de Here Jezus Christus. De belofte aan Abraham is nu eenmaal ouder dan de wet en heeft dus ook oudere en hogere rechten dan de wet. Zo staat het in Galaten 3 en eventueel in Romeinen 4.

Hebreëen 7 : 4, 5

- 4 Aanmerkt nu, hoe groot deze geweest zij, aan denwelken ook Abraham, de patriarch, tienden gegeven heeft uit den buit.
- 5 En die uit de kinderen van Levi het priesterschap ontvingen, hebben wel bevel om tienden te nemen van het volk, naar de wet, dat is, van hun broederen, hoewel die uit de lenden van Abraham voortgekomen zijn.

De gedachte in deze verzen is, dat de Levietische priesters tienden nemen van het volk en daarmee boven het volk geplaatst zijn, maar dat Levi, die nog in de schoot van Abraham was (vers 10), tienden betaald heeft aan Melchizédek. Melchizédek is dus veel hoger dan welke Leviet of welke Levietische of Aäronitische priester ook. Dat klopt natuurlijk, want Hij was de Zoon van God. In de Evangeliën vinden we geslachtsrekeningen van de Here Jezus, maar in het Johannes-evangelie, waarin eigenlijk gesproken wordt over de Here Jezus als Hogepriester van het Nieuwe Verbond naar de ordening van Melchizédek, vinden we geen geslachtsrekening. Daar wordt Hij aan God gelijk gesteld. Het is bijna onmogelijk om het Johannes-evangelie te bestuderen zonder daar de Hebreënbrief naast te leggen en andersom.

Vanaf vers 4 tot en met vers 10 wordt uiteengezet dat de Levietische priesters een veel lagere positie innamen, hoe hoog ze ook waren, dan deze Melchizédek, waarvan nooit meer iemand heeft gehoord sinds

Genesis 14. Zijn naam wordt alleen nog even genoemd in Psalm 110, waar tot de Messias, tot de Zoon van David, gezegd wordt: "Gij zijt Priester in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek." De eerstvolgende keer dat je Melchizédek weer tegenkomt, is in Hebreëen en de laatste keer ook. Buiten Genesis 14 wordt Hij altijd toegepast op Christus.

Hebreëen 7:11

11 Indien dan nu de volkomenheid door het Levietische priesterschap ware (want onder hetzelfde heeft het volk de wet ontvangen), wat nood was het nog, dat een ander priester naar de ordening van Melchizédek zou opstaan, en die niet zou gezegd worden te zijn naar de ordening van Aäron?

Een ander Priester is niet een ander Priester naar de ordening van Melchizédek, maar is een Priester die niet zou zijn naar de ordening van Aäron. Het andere van deze Priester is dus dat Hij is naar de ordening van Melchizédek.

Psalm 110:4b

4b ... Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.

Als door het Levietische priesterschap volkomen verzoening tot stand gebracht zou worden, waarom wordt dan in Psalm 110 : 4 een Priester aangekondigd, niet uit Levi, maar naar de ordening van Melchizédek? Dat is volkomen buiten Levi om. Het antwoord is dat de volkomenheid niet door de wet tot stand gebracht wordt en daarom dus ook niet door het Levietische priesterschap. Het simpele feit dat in Psalm 110 : 4 een andere Priester wordt aangekondigd, bewijst tegelijkertijd dat het Oude Verbond en de wet, inclusief al zijn godsdienstige instellingen, nooit een volmaakte verzoening tot stand kan brengen. Als dat wel zou kunnen, dan was er geen noodzaak voor een andere Priester, naar de ordening van Melchizédek. Dat is een vergaande conclusie, maar een geïnspireerde.

Hebreëen 7:12

12 Want het priesterschap veranderd (*verwisseld, vervangen*) zijnde, zo geschiedt er ook noodzakelijk verandering der wet.

Als er een Priester verschijnt naar een andere ordening, dan heeft het priesterschap naar de ordening van Aäron geen geldigheid meer. Maar aangezien het Levietische priesterschap gebaseerd is op het Oude Verbond, namelijk de wet, betekent dat tegelijkertijd dat het Oude Verbond - en dus de wet - geen geldigheid meer heeft. De verschijning van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond houdt de vernietiging in van het voorgaande gebod. De vernietiging van het Oude Verbond. Dat is allemaal de consequentie van die ene uitspraak in Psalm 110 : 4. Het Nieuwe Verbond is de vervulling van de beloften aan Abraham. Vandaar dat je een rechtstreekse lijn vindt van Abraham naar Christus en dus van Melchizédek, naar de ordening van Melchizédek in Genesis 14, naar Christus. Diezelfde gedachte vindt u ook in Galaten 3. De erfenis, dat is het Nieuwe Verbond, is niet uit de wet en dat is het Oude Verbond, maar uit de belofte aan Abraham. Dat is precies dezelfde redenering, zonder overigens over priesterschap te spreken. Dat het priesterschap verandert, betekent niet dat het gewijzigd wordt, maar dat het wordt vervangen. En zo wordt noodzakelijkerwijs ook de wet, namelijk het Oude Verbond, vervangen.

Hebreëen 7:13

13 Want Hij, op Wien deze dingen gezegd worden, behoort tot een anderen stam, van welken niemand zich tot het altaar begeven heeft.

Niemand van die stam is ooit tot het priesterschap geroepen, want er zijn er natuurlijk wel die zich letterlijk tot het altaar begeven hebben. Als er koningen waren die vonden dat ze de priesterlijke functie naar zich toe moesten trekken, dan liep het met die koningen ook altijd slecht af. Want het priesterschap was niet voor de koning en in ieder geval niet voor het huis van Juda.

Hebreëen 7:14

14 Want het is openbaar, dat onze Heere uit Juda gesproten is; op welken stam Mozes niets gesproken heeft van het priesterschap.

Met andere woorden: de Here Jezus kon in Zijn menswording eenvoudig geen Priester zijn. Volgens Galaten 4 kwam Hij namelijk uitdrukkelijk onder het Oude Verbond en Hij was uit Juda. Hij kon wellicht aanspraak maken op koningschap, maar op geen enkele wijze op het priesterschap. Dat kon niet onder het Oude Verbond en het Nieuwe Verbond was nog

niet aangebroken. De Here Jezus was in de dagen Zijns vleses op geen enkele manier Priester. En aangezien het Oude Verbond officieel beëindigd, en bovendien ook vervuld werd in Zijn dood, betekent dit dat Hij tot in Zijn dood geen Priester kon zijn, laat staan een Hogepriester. Hij werd dus op z'n vroegst Hogepriester bij Zijn opstanding uit de dood en dat is precies wat in deze brief naar voren wordt gebracht.

Als je Bijbelse terminologie wil blijven gebruiken, kun je nooit aan de Here Jezus denken als de gekruisigde en tegelijkertijd als de Priester, want dat was Hij toen niet. Hij is nú de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Maar om dat te kunnen worden moest Hij eerst het Oude Verbond beëindigen en dat gebeurde in Zijn dood. Als Hij Priester wilde worden, was het voor Hem noodzakelijk om eerst te sterven en zo het Oude Verbond en dus de wet teniet te doen. Door de beëindiging van het Oude Verbond ontstond de ruimte voor het vestigen van het Nieuwe Verbond. En van dat Nieuwe Verbond is Hij de Eersteling, dus de Koning en dus de Hogepriester. Voor Zijn opstanding was Hij geen Priester, want Hij was niet uit Levi.

Hebreeën 7:15

15 En *dit* is nog veel meer openbaar, zo er naar de gelijkenis van Melchizédek een ander priester opstaat:

Er stond namelijk een ander Priester op. Niet naar de gelijkenis van Aäron, maar Eén naar de gelijkenis van Melchizédek, Die naar de beschrijving van Hebreeën 7:3 de Zoon van God gelijk geworden is. De Here Jezus werd in Zijn opstanding tot Zoon aangesteld en Hij beantwoordt volledig aan de beschrijving die hier van Melchizédek gegeven wordt. Hij is een ander Priester, want Hij lijkt niet op Aäron, maar op Melchizédek.

Hebreeën 7:16

16 Die *dit* niet naar de wet des vleselijken gebods is geworden, maar naar de kracht des onvergankelijken levens.

Hij is geen Hogepriester geworden naar de wet, maar naar de kracht des onvergankelijken levens. Onder de wet werd het priesterschap van Aäron ingesteld, maar men werd het op grond van het vlees: de wet des vleselijken gebods. En het vlees is sterfelijk. Christus werd Hogepriester naar de kracht des onvergankelijken levens. De priesters van het Oude Verbond werden door geboorte en onder de wet priester. Zij werden dat krachtens de wet; zij werden dat krachtens hun leven. Door geboorte

namelijk. Iedere man die van Aäron afstamde, was per definitie priester. Of er nu een vacature was of niet heeft er niets mee te maken. Hij werd het gewoon, omdat hij als zodanig geboren werd. Krachtens zijn leven, want hij had het leven van Aäron in zich en op grond daarvan was hij priester. Zo was dat in de wet geregeld. Men wordt dus in feite als priester geboren. Maar iemand die geboren wordt, is natuurlijk in de praktijk nog geen priester. Iemand wordt tot priester geboren. Zodra hij geboren is, is hij bestemd voor het priesterschap. Hij is dat krachtens zijn vleselijke, zijn vergankelijke leven. Dat staat er wel niet expliciet, maar als de vergelijking met Christus getrokken wordt, dan staat er dat Hij dat is geworden krachtens Zijn onvergankelijke leven. Daarom werden zij ook door de dood verhinderd voor altijd te blijven. Maar Christus is Hogepriester naar de kracht des onvergankelijken levens. Dus ook op grond van geboorte. Want geboorte is het proces waardoor men leven ontvangt. En door geboorte waren de priesters van het Oude Verbond priesters. De Here Jezus is ook door geboorte Hogepriester geworden. Uiteraard niet door Zijn menswording, want toen was Hij uit Juda en niet uit Levi. En dus volgens de wet geen priester. Maar Hij werd Priester op grond van Zijn wedergeboorte. Niettemin door geboorte, krachtens het leven dat Hij ontving. Het onvergankelijke leven, waarmee Hij uit de dood opstond.

Hebreeën 7:17

17 Want Hij getuigt: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek.

Weer citeert de apostel Psalm 110:4. Maar de klemtoon ligt nu op "in der eeuwigheid". Het gaat om het onvergankelijke leven. Daarmee is meteen de term "in der eeuwigheid" verklaard. Het betekent "onvergankelijk". Er komt geen eind aan.

Hebreeën 7:18

18 Want de vernietiging van het voorgaande gebod geschiedt om deszelfs zwakheids en onprofijtelijkheids wil;

Het voorgaande gebod is de wet van het Oude Verbond. Vernietiging wil niet zeggen dat het daarna niet meer bestaat, maar dat het niet meer werkt. De wet heeft zijn functie gehad. De Here Jezus zei bij gelegenheid: "Meent niet dat ik gekomen ben om de wet te ontbinden", terwijl Hij bij een andere gelegenheid juist wel spreekt over het ontbinden van de wet. De Here Jezus was gekomen om de wet te vervullen. En als de

wet vervuld is, dan is hij ontbonden. De wet heeft z'n doel bereikt in de dood van de Here Jezus. Daarmee heeft de wet geen effect meer. Als de hele mensheid gestorven is, omdat Eén voor allen stierf, dan is die hele mensheid vrij van de wet, want de wet is alleen bestemd voor levenden. Dat is de korte Bijbelse redenering. De Here Jezus heeft via de dood de hele mensheid bevrijd van de wet. Daarmee ben je nog niet behouden, maar wel verlost van de wet. Bovendien is de wet zwak en levert geen profijt op. Niet omdat er aan de wet wat mankeert, want de wet is heilig, rechtvaardig en goed (Romeinen 7), maar de wet is gelegd op het vlees en aangezien het vlees zwak is, is de wet ook zwak. Een ketting is slechts zo sterk als z'n zwakste schakel. De zwakke schakel in de wet is de mens, die de wet als last op z'n schouders krijgt en hem niet kan dragen.

Hebreeën 7:19

19 Want de wet heeft geen ding volmaakt, maar de aanleiding van een betere hoop, door welke wij tot God genaken.

Dat sluit aan bij vers 11, waar het over de onvolkomenheid van de wet gaat. De wet is een aanleiding tot een betere hoop, een schaduw van toekomstige goederen. (Hebreeën 10 : 1) De wet is een uitbeelding van het Nieuwe Verbond. De wet als zodanig draagt zelfs niet eens bij aan de komst van het Nieuwe Verbond, want dat is uit de beloften aan Abraham. De wet is dus een illustratie van het Nieuwe Verbond, net zoals het Aäronitische priesterschap een illustratie is van het Melchizédekse priesterschap. De wet schijnt hoop te geven, maar het Nieuwe Verbond heeft een betere hoop. Hebreeën spreekt over veertien betere dingen. Alles wat met het priesterschap te maken heeft, wordt gemerkt met het getal veertien. "Het naderen tot God" is in feite een beschrijving van het offeren onder het Oude Verbond. "Met vrijmoedigheid toegaan" of "het naderen" of "het genaken" tot God, is allemaal de vertaling van het Hebreeuwse woord "korban", dat normaal vertaald wordt met "offeren". Offeren is dus hetzelfde als het naderen tot God. Als wij naderen tot God, dan bieden wij onszelf aan God aan. Wij offeren ons aan God.

Hebreeën 7:20,21

20 En voor zoveel het niet zonder eedzwering is *geschied*, (want genen zijn wel zonder eedzwering priesters geworden;

21 Maar Deze met eedzwering, door Dien, Die tot Hem gezegd heeft: De Heere heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédék).

Hier wordt nog eens het nieuwtestamenteisch priesterschap gesteld boven dat van Aäron.

Hebreeën 7:22

22 Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden.

Het was een betere hoop en dus ook een beter Verbond. Het zijn betere offeranden en het is een betere Hogepriester. Borg wil zeggen dat het Nieuwe Verbond vast ligt in de Persoon van Jezus Christus. Ik zeg Persoon, maar ik bedoel eigenlijk Zijn wezen. Dat Nieuwe Verbond ligt vast in het wezen van de Here Jezus Christus. En wie Hij is, staat niet voor niets vermeld in Hebreeën 1 : 3. Gezeten aan de rechterhand van God en uitermate verhoogd, ver boven de engelen. Het afschijnsel van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Gods zelfstandigheid en de Vertegenwoordiger van het Woord van God. Hij is de Middelaar, de Borg van het Nieuwe Verbond.

Hebreeën 7:23,24

23 En genen zijn wel vele priesters geworden, omdat zij door den dood verhinderd werden altijd te blijven;

24 Maar Deze, omdat Hij in der eeuwigheid blijft, heeft een onvergankelijk Priesterschap.

Er kan altijd nog iemand zeggen dat het oudtestamenteische priesterschap veel groter was, omdat er onder het Oude Verbond heel veel hogepriesters zijn geweest, terwijl er onder het Nieuwe Verbond maar Eén was. Het lijkt dus dat het oudtestamenteische veel zwaarder, sterker en beter is. Maar dat er zoveel hogepriesters onder het Oude Verbond waren, kwam omdat zij door de dood verhinderd werden altijd te blijven. Dat was juist vanwege hun zwakheid, vanwege de dood die in hun werkte. Dat er onder het Nieuwe Verbond maar Eén Hogepriester is, is juist het bewijs van de kracht van Zijn onvergankelijk leven. Onvergankelijk betekent niet alleen dat er geen einde aan komt, net zoals "eeuwig" vaak ook nog wel wat meer betekent dan dat er geen einde aan komt.

Hebreeën 7:25

25 Waarom Hij ook volkomenlijk kan zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden.

"Eeuwig wil niet alleen zeggen "altijdblijvend", want als er geen beperkende uitdrukkingen bij staan, betekent het ook "allesomvattend". Zo groot, zo sterk, zo wijd en zo lang in de tijd als maar enigszins mogelijk is. Daarom staat er dat Hij volkomen kan zaligmaken. Het is een allesomvattend Priesterschap. "Tot God gaan" is weer hetzelfde als "offeren". De gedachte is dat de priesters van het Oude Verbond tot God naderden en offerden via de functie van de hogepriester en onder de verantwoordelijkheid van de hogepriester. Zo is het onder het Nieuwe Verbond ook. Wij zijn gesteld onder de supervisie en verantwoording van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Zo naderen wij via de Hogepriester tot God. We gaan er niet alleen naar toe, maar we offeren ook.

Hebreeën 7:26

26 Want zodanig een Hogepriester betaamde ons, heilig, onnozelen, onbesmet, afgescheiden van de zondaren, en hoger dan de hemelen geworden;

Over Wie gaat het nu? Over Degene, Die leed en stierf, of over Degene, Die uit de dood opstond? In Zijn lijden en sterven was Hij niet heilig, onnozelen, onbesmet en afgescheiden van de zondaren, want Hij werd tot de overtreders gesteld. (Jesaja 53) Daarom stierf Hij ook. Het gaat natuurlijk over Degene, Die opgewekt is. Hij is hoger dan de hemelen geworden.

Hebreeën 7:27

27 Dien het niet allen dag nodig was, gelijk den hogepriesters, eerst voor zijn eigen zonden slachtofferen op te offeren, daarna, voor de zonden des volks; want dat heeft Hij eenmaal gedaan, als Hij Zichzelf opgeofferd heeft.

Waarmee ik maar gezegd wil hebben, dat "eenmaal" in de eerste plaats slaat op "niet allen dag". De hogepriesters van het Oude Verbond deden dat allen dag (alle grote verzoendagen). Maar Christus heeft dat eenmaal gedaan. De oudtestamentische hogepriester deed dat eerst voor zijn eigen zonden en daarna voor die des volks, maar Christus heeft dat éénmaal gedaan. Er is niet sprake van twee offers, één voor Zichzelf en één voor de zonden des volks, maar éénmaal. Niet allen dag en ook niet twee keer. Hij heeft dat éénmaal gedaan, als Hij Zichzelf opgeofferd heeft. Hier staat dus wat de Hogepriester gedaan heeft. De gedachte was immers die van hoofdstuk 5.

Hebreeën 5:1

1 Want alle hogepriester, uit de mensen genomen, wordt gesteld voor de mensen in de zaken, die bij God te doen zijn, opdat hij offeren gaven en slachtofferen voor de zonden;

Deze Hogepriester van het Nieuwe Verbond is gesteld in de zaken die bij God te doen zijn. Hij hoefde niet meerdere gaven en slachtofferen te offeren, maar Hij bracht één offer en dat was voldoende. Dat ene offer was Hijzelf. Wat mij betreft betekent opofferen "naar boven offeren". Naar God toe, omhoog. En natuurlijk was dat helemaal. Hij heeft Zich helemaal aan God gegeven.

Hebreeën 7:28

28 Want de wet stelt tot hogepriesters mensen, die zwakheid hebben; maar het woord der eedzwering, die na de wet is gevolgd, stelt den Zoon, Die in der eeuwigheid geheiligd is.

"Het woord der eedzwering, dat na de wet is". De HEERE had immers gezworen in Psalm 110, dat Hij Priester zou zijn in der eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek. Maar wanneer heeft de HEERE dan gezworen? Daar kan ik heel kort over zijn. De uitspraak: "De HEERE heeft gezworen" is net zo goed te vertalen met "De HEERE zal zweren", want in Psalm 110 staat:

Psalm 110:1

1 Een psalm van David. De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten.

Wanneer heeft de HEERE dat dan gezegd? Bij Zijn opstanding, want sindsdien zit Hij aan de rechterhand van God. De woorden van Psalm 110 grijpen dus vooruit op wat later zou gebeuren. **zie zijlijn 4** De hogepriesters van het Oude Verbond worden dus voorgesteld als mensen die zwakheid hebben. Maar het woord der eedzwering, waarbij de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek wordt aangesteld die na de wet is, stelt de Zoon. Die Zoon is in der eeuwigheid geheiligd. Hij is geheiligd door Zijn lijden en sterven. Het was nodig dat deze Mens geheiligd zou worden en volmaakt gesteld zou worden, zodat Hij een oorzaak van eeuwige zaligheid zou zijn voor degenen, die in Hem geloven. Hij is de Middelaar van het Nieuwe Verbond.

Zijlijn

4

Hoe men iets vertaald, heeft te maken met afspraken. Als er dit staat, dan vertalen we het op deze manier en als er dat staat, vertalen we het op die manier. Die dingen moet u ook leren als u Hebreeuwse grammatica studeert, maar het heeft met tijd echt niets te maken. Wat is er bovendien op tegen dat van tevoren een uitspraak wordt gedaan, die pas later in vervulling gaat? In Hebreeën staat dat die eedzwering plaats heeft gevonden na de wet en dus na de dood van de Here Jezus. Die eedzwering werd gedaan aan de Here Jezus Zelf. Het was ook een kwestie tussen Vader en Zoon. Maar dat dit gezegd zou gaan worden, stond in het Oude Testament al vast. Dat is niets bijzonders, want er was ook een eedzwering gedaan met betrekking tot de komst van Izak, de zoon van Abraham, en dat heeft precies dezelfde betekenis. Izak is een type van Christus en zijn komst wordt ook aangekondigd met een eedzwering. De Psalmen staan vol met uitspraken - in de verleden tijd - over het lijden en sterven van de Here Jezus. Als u Jesaja 53 leest, is het alsof de Here Jezus al lang geleden, al vóór de dagen van Jesaja, gestorven is. "Alzo deed Hij Zijn mond niet open. Hij werd ter slachting geleid. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem". Maar het was nog lang niet gebeurd. Het is maar hoe je gewend bent dat te vertalen.

De eerste regel voor een hulpverlener is ook dat ze nooit betrokken mogen raken in het leven van hun cliënten. Maar als ze er niet in betrokken raken, kunnen ze niet helpen. Het is dus altijd een kwestie van compromis. Aan de ene kant inleven en aan de andere kant toch zelf staande blijven. Dat is een verschrikkelijk moeilijke aangelegenheid. Dat volmaakte ideaal vinden we bij de Heer terug. En dat is een troostvolle gedachte. Een Heer, Die Zich door ons niet laat verontreinigen of vernederen en bij Wie we toch met al onze tekortkomingen terecht kunnen.

Hebreeën 5 : 2

- 2 Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden, overmits hij ook zelf met zwakheid omvangen is;

Deze woorden in Hebreeën 5 slaan natuurlijk in de eerste plaats op de oudtestamentische priesters. Dat wordt ook bevestigd in Hebreeën 7.

Hebreeën 7 : 28a

- 28a Want de wet stelt tot hogepriesters mensen, die zwakheid hebben; ...

Daarna staat er dat het woord der eedzwering de Zoon stelt.

Hebreeën 7 : 28b

- 28b ... maar het woord der eedzwering, die na de wet is *gevolgd*, stelt den Zoon, Die in der eeuwigheid geheiligd is.

Er wordt dan gesuggereerd dat de Zoon geen zwakheid heeft, maar dan zijn we weer terug bij dezelfde discussie. De Here Jezus was in elk geval mens en Hij had zwakheid omdat Hij moest en zou sterven. Maar in Hebreeën 5 : 2 gaat het er niet zozeer over dat Hij moest en zou sterven, maar dat Hij behoorlijk medelijden kon hebben, omdat Hij ook Zelf Zijn eigen weg heeft moeten vinden, danwel zoeken en omdat Hij Zelf ook kon lijden. Dat heeft Hij ook gedaan. Hij heeft gehoorzaamheid geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden. Nu hoeft Hij dat niet meer. Hij is niet meer onwetend en dwalend; Die Zijn weg moet vinden en onderwezen moet worden in het Woord en door lijden tot heerlijkheid moet komen. Hij is al tot heerlijkheid gekomen. Maar het vermogen om Zich in de mens in te leven, heeft Hij nog steeds.

Deze Hebreeënbrief leert uitdrukkelijk dat de Mens Jezus als Zoon van God werd aangesteld, maar Hij is als Mens in de hemel. Het is de Zoon des mensen Die een positie heeft ontvangen in de hemel, want de Hogepriester wordt genomen uit de mensen. Dat menselijk vermogen, danwel onvermogen - want ik weet nooit of ik wel de goede woorden gebruik - die menselijke eigenschappen, heeft Hij nog steeds, zolang je dat maar niet interpreteert als zondige eigenschappen. "Een zwak hebben voor" is iemand liefhebben en dat kun je opvatten als een zwakte of tekortkoming. De zwakte van de Here Jezus is dat Hij in de eerste plaats

in staat is lief te hebben; om bewogen te zijn met innerlijke ontferming; Die met ons kan meelijden; kan meevoelen met de onwetenden en dwalenden, terwijl Hij aan de andere kant wel degelijk volmaakt is. Als je als mens in staat bent je te kunnen inleven in andermans situaties en in je persoonlijkheid zelf niet wordt aangetast, dan ben je wat mij betreft een volmaakt mens. **zie zijlijn 5**

7. Schaduw der toekomstige dingen

Hebreeën 8 : 1

- 1 De hoofdsom nu der dingen, waarvan wij spreken, is, *dat* wij hebben zodanigen Hogepriester, Die gezeten is aan de rechter *hand* van den troon der Majesteit in de hemelen:

Het wordt weer samengevat, want dat er discussie ontstaat over de uitspraken die hiervoor gedaan zijn, wordt door de schrijver van de brief kennelijk ook aangenomen. Hij vat het voorgaande dus weer samen en zegt dat het erom gaat dat we een Hogepriester hebben, Die gezeten is aan de rechterhand der Majesteit in de hemelen. Vers 2 zegt hetzelfde.

Hebreeën 8 : 2

- 2 Een Bedienaar des heiligdoms, en des waren tabernakels, welken de Heere heeft opgericht, en geen mens.

Hij is Bedienaar van het heiligdom, namelijk de ware tabernakel. Niet van de tabernakel van Mozes, die door mensen was opgericht, maar van de tabernakel, die de Heere heeft opgericht en geen mens.

Hebreeën 8 : 3

- 3 Want een ieder hogepriester wordt gesteld, om gaven en slachtofferen te offeren; waarom het noodzakelijk was, dat ook Deze wat had, dat Hij zou offeren.

Dat stond al in hoofdstuk 5 : 1 en ook in een paar verzen hiervoor. Hij heeft Zichzelf geofferd in de functie van Hogepriester. (Hebreeën 7 : 27, 28) Wat zou deze Hogepriester offeren? Zichzelf. Maar wat is dat dan? De apostel gaat er nog niet op in. Hij noemt het al wel. Lees maar verder:

Hebreeën 8 : 4

- 4 Want indien Hij op aarde ware, zo zou Hij zelfs geen Priester zijn, dewijl er priesters zijn, die naar de wet gaven offeren;

Dit vers sluit aan bij vers 1 en 2, namelijk dat Hij Hogepriester in de hemel is. Hij offert geen gaven naar de wet, want Hij is niet onder de wet. Over die wet en de offers van die wet staat er vervolgens:

Hebreeën 8 : 5a

- 5a Welke het voorbeeld en de schaduw der hemelse dingen dienen, ...

Zij dienen het voorbeeld en schaduw van de hemelse dingen, want de wet is de aanleiding van die betere hoop. De wet is de schaduw van toekomende, danwel hemelse dingen. (Hebreeën 10 : 1) De offers, zoals die door de oudtestamentische priesters gebracht werden, maakten deel uit van de schaduw en hadden dus geen andere functie dan een afbeelding te zijn van wat ooit, later onder het Nieuwe Verbond en in het bijzonder in de hemel, tot stand zou komen. Meer niet.

Hebreeën 8 : 5b

- 5b ... gelijk Mozes door Goddelijke aanspraak vermaand was, als hij den tabernakel volmaken zou: Want zie, zegt Hij, dat gij het alles maakt naar de afbeelding, die u op den berg getoond is.

"Afbeelding" is eigenlijk niet het goede woord. Daar had "voorbeeld" moeten staan. Mozes had op de berg de hemelse dingen gezien. Hij moest de hemelse dingen uitbeelden of afbeelden in de aardse tabernakel en de aardse eredienst onder de wet. Het zijn dus afbeeldingen van de werkelijke dingen, van de ware tabernakel. Daar maakt Christus deel van uit. De instelling van Aäron, als eerste hogepriester van het Oude Verbond, is een afbeelding van het priesterschap van Christus naar de ordening van Melchizédek. En dat laatste is sinds de opstanding van Christus realiteit geworden.

Een type is niet per definitie een afbeelding van iets hogers. Het hogere, dat uitgebeeld wordt naar beneden, heet in de Bijbel ook "type". Het één is een type van het andere en het andere is een type van het één. Je kunt

zeggen dat de tabernakel een type was van de hemelse dingen die Mozes gezien heeft, maar hier staat het net andersom. De hemelse dingen zijn een type, een voorbeeld, van de dingen die op de aarde gemaakt zouden worden. Mozes heeft deze nieuwtestamentische dingen gezien en heeft zo op één of andere wijze inzicht gekregen in het nieuwtestamentische hogepriesterschap van Christus. Dat is ook de reden waarom Mozes daaraan uiteindelijk ook deel krijgt.

Hebreeën 8 : 6

- 6 En nu heeft Hij zoveel uitnemender bediening gekregen, als Hij ook eens beteren verbonds Middelaar is, hetwelk in betere beloftenissen bevestigd is.

Hij is de Middelaar van een beter, namelijk van een Nieuw Verbond. Dat Verbond is in betere beloften bevestigd. Ook wij hebben onder het Nieuwe Verbond betere beloften ontvangen. Dat wordt later ook toegelicht in hoofdstuk 11. Onder het Oude Verbond waren beloften gedaan van een aards vaderland, maar onder het Nieuwe Verbond zijn beloften gedaan van een hemels vaderland. In Hebreeën 12 wordt dan gezegd dat we deel hebben aan Jeruzalem, maar niet aan het Jeruzalem op aarde, maar aan het Jeruzalem in de hemel. En Christus is de Middelaar, de Borg, de Hogepriester van dat Nieuwe Verbond.

Hebreeën 8 : 7

- 7 Want indien dat eerste *verbond* onberispelijk geweest ware, zo zou voor het tweede geen plaats gezocht zijn geweest.

Dat is hetzelfde als: "Indien dan de volkomenheid door het Levietische priesterschap ware...."

Hebreeën 8 : 8-12

- 8 Want *hen* berispende, zegt Hij tot hen: Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere, en Ik zal over het huis Israëls, en over het huis van Juda een nieuw verbond oprichten;
- 9 Niet naar het verbond, dat Ik met hun vaders gemaakt heb, ten dage, als Ik hen bij de hand nam, om hen uit Egypteland te leiden; want zij zijn in dit Mijn verbond niet gebleven, en Ik heb op hen niet geacht, zegt de Heere.
- 10 Want dit is het verbond, dat Ik met het huis Israëls maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven;

en Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.

- 11 En zij zullen niet leren, een ieder zijn naaste, en een ieder zijn broeder, zeggende: Ken de Heere; want zij zullen Mij allen kennen van den kleine onder hen tot den grote onder hen.
- 12 Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken.

In psalm 110 wordt een andere Hogepriester, namelijk Eén naar de ordening van Melchizédék, aangekondigd en dus komt er een nieuw en beter verbond en een nieuw en beter priesterschap. Nu komt dezelfde redenering, maar dan niet uit Psalm 110, maar uit Jeremia 31. Daar wordt weliswaar niet de Hogepriester genoemd, maar wel het Nieuwe Verbond. Overigens wordt in Jesaja ook vele malen gesproken over dat Nieuwe Verbond, het Verbond des Vredes. Niettemin wordt er hier nog steeds niet op die Hogepriester ingegaan en zeker niet op de offers. De conclusie volgt dan in vers 13 :

Hebreeën 8 : 13

- 13 Als Hij zegt: Een nieuw *verbond*, zo heeft Hij het eerste oud gemaakt; dat nu oud gemaakt is en verouderd, is nabij de verdwijning.

Als de Heer het in Jeremia 31 : 31 over een Nieuw Verbond heeft, dan heeft Hij daarmee het eerste Verbond oud gemaakt. Zodra over een Nieuw Verbond gesproken wordt, wordt daarmee het huidige Verbond "het Oude Verbond". De wet heet dus al "het Oude Verbond" sinds Jeremia 31, want daar wordt over een Nieuw Verbond gesproken, ter vervanging van het Oude. De lezers van de brief zouden dus al honderden jaren vertrouwd geweest moeten zijn met de gedachte dat het Oude Verbond beëindigd zou worden en dat er een Nieuw Verbond zou komen. Sinds de dagen van Jeremia zou dat Oude Verbond dus al niet meer zo'n belangrijke rol hebben moeten spelen onder het volk. Maar het eigenaardige is dat pas ná Jeremia het Judaïsme - en daarmee het zware leven onder de wet - ontstaan is. Het hield dus niet op, maar werd juist sterk gemaakt en ontwikkeld. Dat is precies tegenovergesteld aan de wil van God. Dat is de strekking van dit Schriftgedeelte.

8. Het volmaakte offer van Christus

Hebreeën 9 : 1

- 1 Zo had dan wel ook het eerste *verbond* rechten van de *gods* dienst, en het wereldlijk heiligdom.

Dat wil zeggen dat het eerste verbond godsdienstige instellingen had. Het Oude Verbond had inderdaad rechten van dienst. Die instellingen waren gebaseerd op en hielden verband met het wereldlijk heiligdom. Het heiligdom in de wereld, ter onderscheiding van de derde hemel.

Hebreeën 9 : 2

- 2 Want de tabernakel was toebereid, *namelijk* de eerste, in welken was de kandelaar, en de tafel, en de toonbroden, welke genaamd wordt het heilige;

De eerste tabernakel was dus het heilige. De tabernakel bestond uit twee delen, maar in dit Schriftgedeelte worden de beide delen als aparte tabernakels aangeduid: de eerste en de tweede.

Hebreeën 9 : 3

- 3 Maar achter het tweede voorhangsel was de tabernakel, genaamd het heilige der heiligen;

Het tweede voorhangsel noemen wij gewoonlijk het voorhangsel, net zoals Hebreeën 10 dat doet. Het eerste voorhangsel is het gordijn, wat bekend staat als de deur. De poort is de ingang tot de voorhof, de deur is het gordijn bij de ingang van het heilige en het voorhangsel is de ingang van het heilige der heiligen, ofwel de tweede tabernakel.

Hebreeën 9 : 4

- 4 Hebbende een gouden wierookvat, en de ark des verbonds, alom met goud overdekt, in welke was de gouden kruik, daar het Manna in was, en de staf van Aäron, die gebloeid had, en de tafelen des verbonds.

Dat levert gewoonlijk misverstanden op. De Bijbel zegt op andere plaatsen uitdrukkelijk dat in de ark des verbonds, in de kist dus, nooit iets anders was dan die twee stenen tafelen. In het Grieks is de betekenis van

"in" veel ruimer dan in het Nederlands of het Hebreeuws. In de praktijk was het namelijk zo dat al deze voorwerpen bij de ark hoorden, maar dat alleen de stenen tafelen echt in de ark onder het verzoendeksel lagen. De andere voorwerpen stonden er voor. "In" betekent hier dus dat die voorwerpen bij elkaar hoorden.

Hebreeën 9:5

- 5 En boven over deze ark waren de cherubijnen der heerlijkheid, die het verzoendeksel beschaduwden; van welke dingen wij nu van stuk tot stuk niet zullen zeggen.

Doordat er "cherubijnen der heerlijkheid" staat, wordt er meteen gezegd wat die cherubijnen voorstellen. Zij beelden namelijk de heerlijkheid van Christus uit. De schrijver wil over al deze dingen nu niets zeggen, maar dat betekent dat al deze dingen wel degelijk hun betekenis hebben en er zou ook veel over te zeggen zijn. Zij spreken over Christus en over het Nieuwe Verbond, hoewel ze tot de oudtestamentische instellingen behoorden.

Hebreeën 9:6

- 6 Deze dingen nu, aldus toebereid zijnde, zo gingen wel de priesters in den eersten tabernakel, te allen tijde, om de gods diensten te volbrengen;

Er was één uitzondering op "te allen tijde". Want hoewel men alle dagen dienst deed in het heilige, was er één dag in het jaar waarop men geen dienst deed en zelfs niet mocht doen. Om de eenvoudige reden dat op die dag dienst werd gedaan in de tweede tabernakel door de hogepriester. Waarmee wordt aangeduid dat de dienst van de hogepriester op Grote Verzoendag een uitbeelding is van de dienst van Christus onder het Nieuwe Verbond. En als deze Hogepriester dienst doet, wordt de dienst in de eerste tabernakel, in het heilige dus, gestaakt. Dat staat ook uitdrukkelijk in Leviticus 16.

Leviticus 16:17

- 17 En geen mens zal in de tent der samenkomst zijn, als hij zal ingaan, om in het heilige verzoening te doen, totdat hij zal uitkomen; also zal hij verzoening doen, voor zichzelf, en voor zijn huis, en voor de gehele gemeente van Israël.

Daarmee wordt aangegeven dat als de dienst onder het Nieuwe Verbond aanbreekt, de dienst onder het Oude Verbond wordt gestaakt.

Hebreeën 9:7

- 7 Maar in den tweeden tabernakel ging alleen de hogepriester, eenmaal des jaars, niet zonder bloed, hetwelk hij offerde voor zichzelf en voor des volks misdaden.

Wat offerde hij? Bloed. En waar bracht hij dat? Let op!; hij offerde geen dieren, maar bloed. Natuurlijk waren er eerst dieren die geslacht moesten worden, maar het bloed daarvan werd geofferd in het heiligdom. Die dieren werden geslacht. Dat heet dus niet offeren, maar slachten. Het bloed van die dieren kwam niet op het altaar, maar uiteindelijk op het verzoendeksel van de ark des verbonds. De ark des verbonds fungeert dus voor de gelegenheid als altaar. Daarom kan er gezegd worden dat de hogepriester het bloed offerde. In het volgende deel van het hoofdstuk wordt uitgelegd dat de ark in het heilige der heiligen een uitbeelding is van de troon der genade, van de troon van de verhoogde Christus onder het Nieuwe Verbond en die troon staat in de hemel.

Bloed is leven

De eerste tabernakel is een beeld van het Oude Verbond en van aardse dingen en de tweede tabernakel is een beeld van het Nieuwe Verbond en tegelijkertijd ook van hemelse dingen. Het verzoendeksel, waarvan de HEERE gezegd had dat Hij van daaraf tot het volk zou spreken, is een uitbeelding van de troon der genade van Hebreeën 4. In het Engels wordt het verzoendeksel ook niet aangeduid als het verzoendeksel, maar als de "Mercy seat", de zetel van genade. Het bloed, namelijk het leven van de dieren die tevoren gestorven waren, werd geofferd in het heiligdom zelf. Waar werd dus het leven van Christus geofferd; het leven van Degene Die tevoren gestorven was? Dat leven werd in het heiligdom gebracht. Zijn oude mens - en daar zeg ik niets onbetamelijks mee - ging niet naar de hemel, maar naar het dodenrijk. Hij ging pas naar de hemel toen Hij opstond uit de dood. De opstanding van Christus uit de dood komt overeen met het ingaan van de hogepriester met bloed in het heilige der heiligen, dat is in de hemel zelf. En in Zijn ingaan in de hemel, in Zijn uitermate verhoging, heeft Hij Zijn eigen leven geofferd.

De hogepriester offerde het bloed voor zichzelf en voor des volks misdaden. Hij vertegenwoordigde niet alleen het volk, maar hij was ook één met het volk. Dat bloed wordt dus als één beschouwd. Christus, onze

Hogepriester, is één met Zijn volk. Zijn leven is dus ons leven en waar Hij Zijn leven en in het bijzonder Zijn Lichaam offert en brengt in de hemel en aan God aanbiedt, daar offert Hij ook ons, want wij zijn Zijn volk en hebben deel aan Hem. "Hij, Die heiligt en zij die geheiligd worden, zijn één; om welke oorzaak Hij Zich niet schaamt hen broeders te noemen". Daarom dus één offer; voor Zichzelf en voor Zijn volk.

Hebreeën 9:8

8 *Waarmede de Heilige Geest dit beduidde, dat de weg des heiligdoms nog niet openbaar gemaakt was, zolang de eerste tabernakel nog stand had;*

Duidelijk is dat de Heilige Geest hier spreekt. De gedachte is dat het werk van de hogepriester uit vers 7 slechts gedaan kon worden op die bepaalde datum en bepaalde gelegenheid, waarbij de dienst in het heilige werd gestopt.

Hebreeën 9:9

9 *Welke was een afbeelding voor dien tegenwoordigen tijd, in welken gaven en slachtofferen geofferd werden, die dengene, die de dienst pleegde, niet konden heiligen naar het geweten;*

Wellicht konden ze wel geheiligd worden naar de buitenkant, maar niet naar de binnenkant, naar het hart. Hier staat dus dat de eerste tabernakel een uitbeelding was van het Oude Verbond. Zolang de dienst in de eerste tabernakel voortging, duurde het Oude Verbond voort. Typologisch wel te verstaan. En als op Grote Verzoendag dienst gedaan werd in de tweede tabernakel, werd de dienst in de eerste tabernakel gestopt. Daarmee wordt volgens de Heilige Geest aangegeven dat zolang het Oude Verbond stand houdt, het Nieuwe Verbond niet aanbreekt. Dat ligt niet alleen aan een bepaalde datum, maar het gaat veel verder. Het mag dan zo zijn dat het Oude Verbond stand hield tot de dood van de Here Jezus, waarna bij Zijn opstanding het Nieuwe Verbond is aangebroken, maar de meer praktische kant van het verhaal is, dat waar wij leven onder het Oude Verbond en onder de wet, het onmogelijk is Christus te kennen als de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Wij kennen dan sowieso het Nieuwe Verbond niet. Dat kan namelijk niet functioneren zolang het Oude Verbond nog stand houdt. Daarom krijg je aan het einde van de brief ook de oproep:

Hebreeën 13:13,14

- 13 *Zo laat ons dan tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, Zijn smaadheid dragende.*
14 *Want wij hebben hier geen blijvende stad, maar wij zoeken de toekomende.*

Uitgaan buiten Jeruzalem en meer in het bijzonder buiten het Judaïsme en buiten de wet, want onder de wet en in de legerplaats werkt het Nieuwe Verbond niet. Ik geef u de verzekering dat waar men onder de wet leeft - op wat voor wijze dan ook, op Joodse, danwel christelijke wijze - men Christus niet kent als de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Ik zeg niet dat men Christus dan niet kent, maar men kent Hem dan niet in Zijn huidige functie. In Galaten staat dat Christus u dan onnut geworden is. "Gij zijt van de genade vervallen". Het is of het één of het ander. Zolang er dus dienst gedaan wordt in het heilige, kan er geen dienst gedaan worden in het heilige der heiligen. En als er dienst gedaan wordt in het heilige der heiligen, moet de dienst in het heilige stoppen. De onbekendheid met het hogepriesterschap van Christus, in de praktijk, wordt veroorzaakt doordat men blijft leven onder het Oude Verbond. Over dat thema gaan alle nieuwtestamentische brieven. Als je aan het oude vasthoudt, zul je nooit ook maar een blik achter het voorhangsel kunnen werpen. Onbekendheid met deze materie houdt bovendien in dat men dan ook niet werkelijk kan weten wat Christus nu voor u en mij doet. En als we niet weten wat Hij voor ons doet, kunnen we daar ook niet op vertrouwen en kunnen we er dus ook niet uit leven.

De discussie en de moeilijkheden die we onderweg tegenkomen zijn niet van theoretische aard, maar hebben te maken met onze gezindheid, met ons hart. Het grijpt veel dieper in dan alleen maar de vraag of Hij nu wel of niet Hogepriester is en of Hij nu wel of niet een offer gebracht heeft en waaruit dat offer dan bestaat. Het gaat om ons praktische leven! En dat praktische leven voor de Heer kan niet bestaan als men niet eerst de praktische dienst van de Heer Zelf kent. Die kunnen wij niet kennen als we slechts de dienst in het heilige kennen. U kunt dan wel zeggen dat die dienst in het heilige door God is ingesteld en dat de wet rechtvaardig is, en heilig en goed, maar de Bijbel zegt dat de wet zwak is en onprofijtelijk en vernietigd door de dood van de Here Jezus. Dus worden wij opgeroepen om ons te stellen onder de dienst van het Nieuwe Verbond. Maar dat kan alleen als u weet wat dat inhoudt. En als u dan vraagt wat dat inhoudt, dan zeg ik: dat dat betekent dat er een offer gebracht wordt. Welk offer dan? Dat wij ons als martelaren laten doden of iets dergelijks? Dat is geen praktische dienst, maar het einde van de praktische dienst.

Het gaat juist om dat levende, heilige en Gode welbehagelijke offer. Daarin is de Heer ons voorgegaan. Daarom wordt ook zo slecht begrepen wat er in hoofdstuk 10 staat.

Het Lichaam van Christus

Hebreeën 10 : 5, 9

- 5 Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid;
- 9 Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen.

Wie kwam in de wereld? Dat is Christus, de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Hij kwam niet in de wereld rond het kerstfeest, maar rond het paasfeest. Daar verscheen Hij en in die positie zei Hij: "Zie, Ik kom om Uw wil te doen". En in die wil zijn wij geheiligd. In die positie zei Hij: "Ik kom om Uw wil te doen en Gij hebt Mij het lichaam toebereid". Dat is het lichaam waarvan een paar verzen verder staat:

Hebreeën 10 : 10

- 10 In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal *geschied*.

Wij zijn in die wil en in dat offer geheiligd. Wat is dan dat lichaam, wat Hem toebereid werd toen Hij in de wereld kwam? Niet het lichaam dat geboren werd in Bethlehem. Het gaat om het nieuwtestamentische lichaam (het mystieke lichaam) van Christus, waarvan wij leden geworden zijn. Dat is het lichaam dat Hij Gode geofferd heeft, naar Gods wil bovendien en in die wil en in dat offer zijn wij geheiligd. Wij zijn dus onder andere dat offer. Zodat niet alleen Hij, maar ook wij, door middel van wedergeboorte priesters geworden zijn van het Nieuwe Verbond. En de oproep aan het einde van de brief om tot Hem te naderen, om ons onder Hem te stellen, om in Hem te geloven, om tot Hem uit te gaan buiten de legerplaats, is een oproep aan ons, opdat wij ook inderdaad onze priesterlijke verantwoordelijkheden op ons zouden nemen. Want wij zijn priesters krachtens onvergankelijk leven, wat wij door onze wedergeboorte in Christus en met Christus hebben ontvangen. Het is dus een bijzonder praktische aangelegenheid en dat maakt het de moeite waard om ons hierin te verdiepen, maar aan de andere kant is dat ook de reden

waarom dit thema zo onbekend is. Want voor een ieder die het begrijpt, heeft het zonder meer een praktische uitwerking in de dienst aan God. Waar onze zaligheid en onze wedergeboorte vastligt, zal de tegenstander er alles aan doen om ons dan toch nog ongeschikt te maken in onze dagen des vleses om de levende God te dienen, zodat wij niet wandelen waardiglijk de roeping waarmee wij wel degelijk geroepen zijn.

Dit thema zou ons juist moeten motiveren om heel bewust en in alle vrijmoedigheid onze levens te stellen in de dienst van God en Hem te dienen met alles wat in ons is. Dat is de consequentie van deze waarheid. Wij zijn Zijn Lichaam en Hij heeft dat geofferd en ons daarmee in deze verantwoordelijke positie geplaatst. We zijn daarom bekwaam gemaakt om dienstknechten Gods te zijn. Maar waar het hier over gaat is of wij ook als dienstknecht trouw zijn.

Hebreeën 9 : 10

- 10 *Bestaande* alleen in spijzen, en dranken, en verscheidene wassingen en rechtvaardigmakingen des vleses, tot op den tijd der verbetering opgelegd.

Het had alles van doen met uiterlijke dingen. Het waren instellingen die de inwendige mens, het hart, niet konden reinigen. Die zaken werden hun opgelegd tot de tijd der verbetering. Tot de tijd van het Nieuwe Verbond. Die betere tijd en dat betere verbond en bovendien de betere Hogepriester van dat beter Verbond, worden genoemd vanaf vers 11.

Hebreeën 9 : 11, 12

- 11 Maar Christus, de Hogepriester der toekomstige goederen, gekomen zijnde, is door den meerderen en volmaakten tabernakel, niet met handen gemaakt, dat is, niet van dit maaksel,
- 12 Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende.

Bij welke gelegenheid kwam Hij dan? Bij de opstanding natuurlijk. Ik moet altijd denken aan deze uitspraak uit het Oude Testament: "Een Kind is ons geboren (Kerst), een Zoon is ons gegeven (dat is ongetwijfeld Pasen) en heerschappij rust op Zijn schouder" (dat is de consequentie van Zijn Zoon zijn). Want de Zoon is Degene Die het Koninkrijk ontvangt. Als je vers 11 en 12 goed leest, staat er het volgende:

Hebreeën 9 : 11a, 12b

11a Maar Christus, de Hogepriester der toekomstige goederen, gekomen zijnde, is ...

12b ... eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende.

In de tussenzinnen staat dat Hij is ingegaan door de meerdere en volmaakte tabernakel. Hij is ingegaan in de betere tabernakel. En die tabernakel is niet met handen gemaakt. Die hoort dus eigenlijk niet tot deze schepping. Als er over maaksel gesproken wordt, dan gaat het over de schepping. Christus is een tabernakel ingegaan die geen deel uitmaakt van deze schepping, want deze tabernakel maakt deel uit van de nieuwe schepping. Daar is nog niet alles mee gezegd, want het wordt later verder toegelicht. Het is duidelijk dat op grond van wat nu reeds verteld is, Christus is ingegaan in het Nieuwe Verbond. Het heilige der heiligen was immers een beeld van het Nieuwe Verbond. Christus is niet ingegaan in het beeld, in het voorbeeld, maar in het ware heiligdom.

Hij is ook niet ingegaan door het bloed van bokken en kalveren. De hogepriester van het Oude Verbond deed dat wel. Hij offerde dat bloed en spregde dat voor en op het verzoendeksel. Maar Christus is door Zijn eigen bloed ingegaan. Hoewel het hier niet expliciet staat, betekent dit dat Hij Zijn eigen bloed geofferd heeft na Zijn opstanding. Het bloed kwam daarbij niet terecht in de dood, maar in het Nieuwe Verbond. Dat is een term die we in het Nieuwe Testament vele malen tegenkomen: het bloed des Nieuwen Testaments. Je kunt ook zeggen dat dit bloed in de hemel terecht kwam. De gedachte is dat niet alleen het heilige der heiligen een beeld is van het Nieuwe Verbond, maar toegepast op onze bedeling, is het tegelijkertijd een beeld van de hemel zelf. Ze worden achter elkaar in dit hoofdstuk beschreven. Christus heeft dat bloed uiteraard geofferd voor Zichzelf en voor de misdaden van Zijn volk, want dat is de uitdrukking in vers 7, in verband met het Oude Verbond. Daarmee heeft Hij een eeuwige verlossing teweeggebracht. Dan komt in vers 13 en 14 hetzelfde verhaal nog een keer terug. De vergelijking namelijk tussen het bloed van het Oude Verbond, eventueel in het bijzonder het bloed van stieren en bokken, van Grote Verzoendag, en het bloed van Christus.

Hebreeën 9 : 13, 14

13 Want indien het bloed der stieren en bokken, en de as der jonge koe, besprengende de onreinen, *hen* heiligt tot de reinigheid des vleses;

14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den

eeuwigen Geest Zichzelfen Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om den levende God te dienen?

Het bloed van stieren en bokken reinigde hen tot een uiterlijke reinheid, maar dat is feitelijk alleen een rituele reinheid. "De as der jonge koe, besprengende de onreinen" is een uitdrukking uit Numeri 19, die niets van doen heeft met Grote Verzoendag, maar die wel degelijk een gelijksoortige betekenis heeft. Ook daar is sprake van een dier, namelijk de rode vaars. Die wordt geslacht, het bloed wordt opgevangen en de as van de verbrande koe wordt vermengd met levend water en bewaard buiten het legerkamp van Israël, in de woestijn. Als iemand onrein geworden was door aanraking met de dood, moest zo iemand de legerplaats uit om daar besprengd te worden met die as en dat water om daardoor gereinigd te worden. Om gereinigd te worden, moest men dus uitgaan buiten de legerplaats, op grond van een gebeurtenis die eenmaal geschied is. Het gaat in het hele verhaal maar om één rode vaars. Het is een ritueel dat slechts eenmaal volbracht werd en daarna nooit meer. Dat zegt in feite precies hetzelfde uit als wat hier in Hebreeën 9 wordt uitgedrukt: het eenmalige werk van Christus, waardoor wij gereinigd worden. En de gedachte in Hebreeën is dan ook dat wij uit zouden gaan buiten de legerplaats. In de praktijk en in het verband van de Hebreeënbrief betekent dit dat men juist zou uitgaan buiten het jodendom en buiten het Oude Verbond en dus buiten de wet. Daarbuiten wordt men gereinigd. Zolang men in de legerplaats blijft, en dus onder de wet leeft, wordt men niet gereinigd, kan men geen dienaar van het Nieuwe Verbond en van de levende God zijn. De betekenis van de gebeurtenissen op Grote Verzoendag en de betekenis van het offer van de rode vaars zijn in feite gelijk. Wij worden door een eenmalige offerande gereinigd, wanneer wij tenminste uitgaan naar de plaats der verzoening. We gaan uit vanwege de as van die jonge koe of we gaan het heiligdom in en naderen tot de ark des verbonds, de troon der genade, om daar verzoening te ontvangen.

De twee bokken

Op Grote Verzoendag is er niet alleen sprake van het bloed van bokken en kalveren. Er is per Grote Verzoendag in ieder geval sprake van twee bokken die bij elkaar horen. De ene bok wordt gedood en zijn bloed wordt gebracht in het heiligdom (daar wordt hierover gesproken), terwijl de andere bok de woestijn in gejaagd wordt, buiten de legerplaats. Ik ben me ervan bewust dat men daar gewoonlijk van vertelt dat die bok buiten de legerplaats en in de woestijn overleden moet zijn, want dat beest kan

daar immers niet leven. Natuurlijk is die bok overleden. Ook de bokken die niet geslacht werden, zijn in de loop der jaren allemaal overleden. Dat is een vanzelfsprekende zaak. Maar als het niet expliciet vermeld wordt in de Bijbel, kan het onmogelijk een Schriftuurlijke betekenis hebben. Het gaat erom dat die ene bok gedood werd en dat zijn bloed, zijn leven, in het heiligdom geofferd werd op het verzoendeksel. De andere bok werd buiten de legerplaats de woestijn in gejaagd. Die bok werd dus niet gedood, maar leefde voort. Niet in de legerplaats, maar daarbuiten. De gedachte is dat die twee bokken samen één offer zijn, ze horen bij elkaar. Naar de buitenkant geredeneerd leeft de bok buiten de legerplaats voort in de woestijn en aan de andere kant geredeneerd leeft de bok voort in het heiligdom. De bok die naar buiten gejaagd wordt, is een beeld van u en mij, die hier op aarde leven. Niet in de legerplaats en niet in het jodendom en niet met het burgerschap van Israël naar aardse gebruiken. Officieel maken we zelfs niet eens deel uit van de maatschappij, maar leven in de woestijn en zijn onderweg naar het beloofde land.

Nu zijn de zonden wel op die bok gelegd, maar wij dragen die zonden toch ook? Wij zijn toch ook zondaren? "Want indien wij zeggen dat wij geen zonden hebben, zo verleiden wij onszelf en de waarheid is in ons niet". Maar de andere kant van het verhaal is dat wij leven hebben ontvangen en ons leven bevindt zich in het heiligdom. Het bevindt zich in het ware heiligdom, in het binnenste van het heiligdom, in de hemel zelf. Voor de troon van God, danwel de troon van Christus. Beide dingen zijn waar en beide dingen worden uitgebreid besproken in de nieuwtestamentische brieven. Niet alleen in de Hebreeënbrief, alleen de Hebreeënbrief ontleent het aan deze oudtestamentische typen. Aan de ene kant leven we dus in de woestijn, buiten de legerplaats, nog op aarde en nog als zondaren. Dat is horizontaal en aards gerekend. Wij zijn veroordeelde misdadigers. De andere kant van het verhaal is dat wij met Christus gezet zijn in de hemel. En omdat dat, denk ik, nu eenmaal moeilijk uit te beelden is met één bok, wordt het dus met twee bokken uitgebeeld. Ook Christus is buiten de legerplaats gegaan, want wij worden opgeroepen om tot Hem uit te gaan buiten de legerplaats. Hij is buiten Jeruzalem gestorven. Dat is een uitbeelding van de tegenwoordige bedeling. Israël is zonder Christus, zonder Messias, zonder Vorst, zonder God, zonder Terafim, zonder gesneden beeld, kortom zonder Christus. Waar is de Heer dan? In ieder geval niet onder het Joodse volk als zodanig. Als Hij op aarde Zijn werk doet, dan is het in ieder geval daarbuiten. En wij gaan dus naar buiten, tot Hem uit.

In de dagen van Handelingen vindt u die geschiedenis trouwens ook terug. Daar vindt u de eerste gelovigen, de eerste Christengemeenten in

Jeruzalem, maar de Bijbelse geschiedenis eindigt toch wel degelijk met de verwoesting van Jeruzalem. Die rijke, grote gemeente van Jeruzalem was op het eind helemaal verarmd en is uiteindelijk opgehouden te bestaan. En als men niet was uitgegaan, dan heeft men toen de dood gevonden, zo letterlijk mogelijk. Vandaar ook dat velen menen dat de Hebreeënbrief geschreven is kort voor de verwoesting van Jeruzalem. De Heer werd buiten Jeruzalem gekruist en daarbuiten is Hij ook ten hemel gevaren. Hij is ook niet in deze wereld, deze maatschappij, want de Zijnen hebben Hem niet aangenomen en de wereld heeft Hem niet gekend. Men heeft Hem dus verworpen. Hij is in u en mij en in de Gemeente. En als u zegt dat de Gemeente op aarde is, dan is dat wel zo, maar dan in ieder geval niet onder de volkeren als zodanig. En als u zegt dat de Gemeente in de hemel is, dan is dat ook zo, want daar is Christus ook. Het is allebei waar. Wij dienen dat te leren verstaan. Dat wij burgers zijn van de hemel en dat ons leven met Christus verborgen is in God. Dat staat in Kolossenzen 3 en daar staat ook dat Christus in de hemel is.

Kolossenzen 3 : 1-3

- 1 Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechter *hand* Gods.
- 2 Bedenkt de dingen, die boven zijn, niet die op de aarde zijn.
- 3 Want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus verborgen in God.

Zijn we nu dood of leven we? Ons leven is met Christus verborgen in God. In ieder geval in de hemel. Daar is ons leven en daar is ons bloed. Wat de horizontale omstandigheden betreft, zijn we buiten de legerplaats. Als het goed is tenminste. Want dat is één van de strekkingen van de Hebreeënbrief. Niet in het heilige blijven, maar tot Hem uitgaan buiten de legerplaats, ofwel het heilige uit en het heilige der heiligen in.

Hebreeën 9 : 13, 14

- 13 Want indien het bloed der stieren en bokken, en de as der jonge koe, besprengende de onreinen, hen heiligt tot de reinigheid des vleses;
- 14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwiggen Geest Zichzelf Gode onstraffelijk geofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om den levende God te dienen?

Van Dale groot woordenboek geeft vijf betekenissen aan het woord offeren. Niet één keer gaat het daarbij over dood. In alle gevallen gaat het over iets aanbieden, gewoonlijk op rituele wijze, aan de Godheid, danwel een godheid. Of geld in een collecteschaal doen. Het schijnt dat men bij rooms Katholieke begrafenissen opgaat ten offer. Dan kust men de plateel en gooit geld in de collecteschaal. Dat gebeurt bij een begrafenis, maar die heeft er zelf natuurlijk niets mee van doen.

Hebreeën 9, vers 13 en 14 kunnen we ook lezen als:

Hebreeën 9 : 13, 14

- 13 Want indien het bloed der stieren en bokken hen heiligt tot vleselijke reinigheid;
14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus ons heiligen tot geestelijke reinigheid?

Zo staat het er niet letterlijk, maar dat staat er wel. Dat is in elk geval de gedachte. Het wordt alleen wat anders verwoord in vers 14 en bovendien wordt er ook nog iets aan toegevoegd. "Hoeveel te meer zal het bloed van Christus ...", dat is het leven van Christus in Zijn opstanding. Het gaat over het bloed dat geofferd werd door de Hogepriester. Christus werd Hogepriester in Zijn opstanding. Hij offerde Zijn eigen bloed, dus Zijn eigen leven. Het gaat om de levende Christus nú. Dat het gaat om Zijn opstandingsleven moet duidelijk zijn uit de woorden die er nu uitgebreid aan toegevoegd worden. "... Die door den eeuwigen Geest Zichzelven Gode onstraffelijk opgeofferd heeft". Als je die zin weglaat, wordt de parallel met vers 13 eenvoudiger. Dan staat er: "Hoeveel te meer zal het bloed van Christus uw geweten reinigen van dode werken". Die hele tussenzin staat erbij als commentaar op het bloed van Christus. De eeuwigheid komt na de opstanding en zelfs door de opstanding. De eeuwige Geest spreekt uiteraard over de Geest Die niet weggenomen zal worden. Dat is de Heilige Geest. Bovendien, de Geest van het Nieuwe Verbond en de Geest der belofte, Christus, heeft door de eeuwige Geest Zichzelf geofferd. Dat de Hogepriester Zichzelf offert, wordt uitgebeeld door het offeren van Zijn bloed en dat bloed staat voor Zijn eigen leven, Zijn eigen wezen. Wellicht niet zozeer Zijn buitenkant, maar wel Zijn wezen. Dat is veel belangrijker. Hij heeft Zichzelf aan God geofferd. Bovendien heeft Hij Zichzelf onstraffelijk aan God geofferd. Dat betekent dat Hij volmaakt was. En sinds wanneer is Hij volmaakt? Dat is natuurlijk een vraag die erg moeilijk ligt. Er zijn mensen die zeggen dat als je het zo stelt, dit problemen oplevert. Maar ja, dan moet je hele Schriftgedeelten overslaan. Maar hoezo onstraffelijk? Om de eenvoudige reden dat toen de Here Jezus stierf, Hij de straf droeg. En als Hij de straf droeg volgens het recht, dan was Hij dus op dat moment in elk geval niet onstraffelijk. Dat zijn Bijbelse feiten. "De straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem". Dat was in elk geval toe Hij leed en stierf. Als dus over een offer van Christus gesproken wordt terwijl Hij onstraffelijk is, kan het ook in dit geval niet slaan op Zijn kruisiging. Hij is onstraffelijk en volmaakt geworden in Zijn opstanding uit de dood. Nadat Hij de reinigmaking onzer zonden in Zichzelven had tweeweggebracht. (Hebreeën 1 : 4)

Hebreeën 5 : 9

- 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;

Ook dat slaat uiteraard op Zijn opstanding uit de dood. Daar verscheen Hij onstraffelijk. Daarvóór droeg Hij onze straf en was dus niet onstraffelijk. Het gaat er juist om dat die straf gedragen en weggedaan is. En sinds Hij onstraffelijk is, en op grond daarvan, heeft Hij Zichzelf opgeofferd. Opofferen betekent praktisch: aan God, naar boven offeren. **zie zijlijn 6** Christus heeft Zichzelf opgeofferd en daardoor zal Hij door Zijn bloed onze geweten, onze harten, reinigen van dode werken, om de levende God te dienen. In het algemeen leren wij dat we van nature een oude schepping zijn en dat in die oude schepping dood en wet heersen. Maar aan de andere kant leren we dat er sprake is van een nieuwe schepping en dus ook van eeuwig leven en dat daar, in plaats van de wet, de genade heerst. Een evangelische christen weet dat hij of zij overgegaan is uit de dood in het leven. We zijn overgegaan van een oude schepping naar een nieuwe schepping en overgegaan van de wet in de genade. Die overgang noemen wij het verzoeningswerk van Christus. Dat komt tot stand door wedergeboorte. De dood van de oude mens en het totstandkomen van het nieuwe leven. We zijn met Christus gestorven, begraven en opgewekt. Dat proces wordt aangeduid als wedergeboorte, maar het wordt ook aangeduid als verzoening. Maar dan wel als de vertaling van het Griekse woord "katalasso", of "apo katalasso". Het punt is dat dit "katalasso", deze verzoening, niet het werk is van de hogepriester. Het is wel het werk geweest van de Here Jezus, maar niet in Zijn functie van Hogepriester. Wat is dan wel de functie van de Hogepriester? De hogepriester van het Oude Verbond was niet de man die ervoor zorgde dat een heiden toegevoegd werd aan Israël. Zijn taak was niet om dat oudtestamentische volk uit te breiden of zo. Net zomin is het de taak van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond om mensen onder dat Nieuwe Verbond te brengen; te verlossen uit het oude en te brengen onder het nieuwe.

Aan het hoofd van het Oude Verbond stond inderdaad een hogepriester, oorspronkelijk Aäron. Helaas werd hij door de dood verhinderd voor altijd te blijven. Dus werd hij bij gelegenheid opgevolgd. Zijn functie was niet om mensen van buiten onder de wet te brengen, maar hij was het hoofd, de verantwoordelijke, voor de praktische dienst onder het Oude Verbond. Hij was dus verantwoordelijk voor degenen die binnen zijn. Zo is het ook met de functie van de nieuwtestamentische Hogepriester. De Hogepriester van het Nieuwe Verbond is weliswaar Dezelfde als Degene Die "katalasso", dus wedergeboorte en verzoening, tot stand bracht.

Hij verlost mensen uit het Oude Verbond en plaatst hen in het Nieuwe Verbond, maar dat is een andere functie van Christus. De Hogepriester naar de ordening van Melchizédék, in Zijn functie van Hogepriester, is niet Degene Die wedergeboorte tot stand brengt. Hij heeft dat wel gedaan, maar dat deed Hij voordat Hij Hogepriester werd naar de ordening van Melchizédék. De Hogepriester is de Verantwoordelijke, het Hoofd, de Herder, de Opziener, de Oudste, de Eersteling. Hij is verantwoordelijk voor degenen die deel hebben aan het Nieuwe Verbond, opdat zij hun praktische dienst uitoefenen. Zoals men onder het Oude Verbond geacht werd God te dienen, zo worden wij, die onder het Nieuwe Verbond geplaatst zijn door onze wedergeboorte, geacht de levende God te dienen en op God gericht te zijn. Alles wat wij doen en wat op God gericht is, komt terecht bij de Hogepriester, want Hij is daar verantwoordelijk voor. Wij dienen God via, danwel in, danwel onder Christus, de Hogepriester van het Nieuwe Verbond.

De functie van "katalasso" is een andere dan die van de Hogepriester naar de ordening van Melchizédék. Die functie wordt in het Nederlands trouwens ook "verzoening" genoemd, maar het Grieks heeft daar een ander woord voor, namelijk "hylasmos". Beide termen worden in het Nederlands vertaald met "verzoenen", omdat wij er geen betere Nederlandse woorden voor hebben. Er is wel grote overeenkomst tussen beide woorden. In beide betekenissen gaat het over totstandbrengen van een verbinding. Bij "katalasso" tussen oude en nieuwe schepping, maar bij "hylasmos" gaat het om de verbinding van degenen die in die nieuwe schepping leven en hun God, die zij dienen. Zo wordt de functie van Aäron, die verzoening deed voor de zonden des volks, ook beschreven met dit woord "hylasmos". Het verzoendeksel heet dus "hylasterion": de plaats der verzoening. God heeft Christus voorgesteld, niet tot zoenmiddel, maar tot plaats der verzoening. Daarom naderen we tot die plaats. Waar Hij is, daar is de plaats der verzoening. Hij is op het verzoendeksel, danwel de troon der genade en daar is dus de plaats der verzoening. Dat is de plaats van onze onderlinge bijeenkomst uit Hebreeën 10 : 25. Dat is de plaats waar wij God dienen, sinds wij zijn overgegaan van een oude naar een nieuwe schepping.

Als het waar is dat we door de dood van de hogepriester verzoend worden met God, dan had Aäron dus moeten sterven om het volk te verzoenen, maar dat moest hij juist niet. De oudtestamentische hogepriesters werden door de dood verhinderd te blijven, maar dat was niet de bedoeling. We moeten die twee functies dus goed uit elkaar houden. En hier in Hebreeën 9 gaat het om de functie van de Hogepriester, Die verantwoordelijk is voor onze dienst en Die ons ook geschikt maakt om

God te dienen. Wij zijn namelijk zondaren en Hij verzoent onze zonden, ook al leven wij onder het Nieuwe Verbond. God ziet ons in Christus. Wij zijn één geworden met Christus, Die ons Hoofd is. Hij is het Hoofd van het Lichaam en we hebben deel aan Zijn zegeningen. Als wij naderen tot God, komen we niet verder dan tot Christus en God ziet ons in Christus en Hij is volmaakt en dus zijn wij volmaakt. Dat wil zeggen dat Hij als het ware onze zonden bedekt. In Zijn functie aan de top is Hij het "filter" waardoor wij tot God naderen. Daarom ziet God ons in Christus en zijn wij volmaakt. Wij zijn niet volmaakt als we alles objectief in beschouwing nemen, maar in Christus wel. Hoewel we in een zondig lichaam wonen, ziet God ons in Christus en in Christus dienen wij God. Wanneer wij God willen dienen, moeten we ons ervan bewust zijn dat wij voor God geen zondaren zijn. Want wij hebben die Hogepriester. God heeft de verantwoordelijkheid voor de dienst aan Hem gegeven, aan de Here Jezus Christus, Die Zich daartoe ook beschikbaar heeft gesteld, want Hij heeft Zichzelf geofferd. God heeft Hem daardoor aangesteld en heeft alle dingen in Zijn handen gegeven en in Hem hebben wij daar deel aan. Het gaat daar niet buitenom. Wij dienen dus te bedenken dat wij voor God volmaakt zijn en dus geen enkel excuus hebben om Hem in de praktijk van ons leven niet te dienen. Je kunt nooit zeggen dat je zo zwak was en een zondaar. Dat gaat allemaal niet op. Maar dat zal tevens de reden zijn waarom de functie van de Hogepriester ook zo weinig bekend is. Want als men zich bewust is van die functie, heeft men geen excuus meer.

De reiniging van ons geweten

"Hoeveel te meer zal het bloed van Christus uw geweten reinigen van dode werken, om de levende God te dienen". Het vlees wordt niet gereinigd, maar ons geweten. Er zijn mensen die vinden dat de Heer ons vlees reinigt van dode werken. Zo van: "nu zijn we kinderen Gods en nu zondigen wij niet meer". En er zijn er die geloven dat ze helemaal niet meer zondigen, maar dat staat niet in de Schrift. Hij reinigt ons vlees niet van dode werken. Hij reinigt onze gewetens. Dat wil zeggen dat we zondigen, maar dat de zonden die wij begaan, onze dienst aan God niet in de weg staan. We zouden ons dus niet bezighouden met de bestrijding van onze zonden, maar met de dienst aan God. Waaruit tegelijkertijd volgt dat het bestrijden van zonden niet hetzelfde is als het dienen van God. Sterker nog, het bestrijden van de zonden is het dienen van de mens. Christus reinigt onze gewetens van dode werken, zodat we ons daar geen zorgen over hoeven te maken. Niettemin zijn we nog steeds zondaren. We zeggen dan dat we die zonden in de toekomst gelukkig kwijt zijn. Maar dat is een misverstand. Wij zijn wedergeboren ("katalasso") en met de levende God verbonden en maken deel uit van de nieuwe schepping

en hebben eeuwig leven en zijn in Christus volmaakt. In Hem, Die ons Hoofd is, in Hem, Die onze Herder en Opziener en Oudste is. Kortom, in Hem, Die onze Hogepriester is van het Nieuwe Verbond. God roept ons dus ook niet tot verantwoording als er met de dienst wat mis gaat. Dit is natuurlijk puur theoretisch, hypothetisch, want de verantwoording ligt bij de Here Jezus Christus.

"Om de levende God te dienen" is maar een bijzinnetje in Hebrëen 9 : 14, want als het er niet zou staan, zou je het niet missen. De vergelijking met vers 13 was al af. Niettemin wordt door dit bijzinnetje gezegd waartoe dit alles dient. Het blijft natuurlijk zo dat de vleselijke reinheid onder het Oude Verbond volgens de voorschriften van de wet noodzakelijk was om de Heer te kunnen dienen. Als men onrein was, kon men niet deelnemen aan de dienst aan Jehovah. Wij zijn dus gereinigd, opdat wij de levende God zouden kunnen dienen. Niet opdat wij wedergeboren zouden worden of opdat we eeuwig leven zouden ontvangen, maar opdat wij het eeuwige leven in de praktijk zouden leven.

Romeinen 6 : 23

23 Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere.

Als u in dit vers leest dat de zondaar nu eenmaal moet sterven, maar dat God aan de andere kant eventueel eeuwig leven geeft, dan is deze tekst volledig misplaatst en verdwaald. Het is uiteraard wel een Bijbelse waarheid, maar de vraag is waarom dat vers hier staat. In die betekenis zou het in Romeinen 3 moeten staan, of eventueel in het eerste deel van Romeinen 5. Maar hij staat aan het eind van Romeinen 6 en dat deel spreekt niet over wedergeboorte, maar over dat wij nieuwe schepselen geworden zijn en met Christus gestorven en begraven zijn en weer opgewekt uit de dood. En dat het de bedoeling is dat wij onze leden zouden stellen tot wapenen der gerechtigheid. Het spreekt dus over de dienst onder het Nieuwe Verbond. Er wordt ook uitgebreid over het verschil tussen het oude en het nieuwe gesproken. Vroeger waren we dienstknechten der ongerechtigheid tot ongerechtigheid: onder de wet en in de oude schepping. Maar nu zijn we dienstknechten der gerechtigheid tot heiligmaking. En sprekend over deze twee verschillende posities staat er dat de bezoldiging der zonde de dood is. Dat is het resultaat van een leven in deze oude schepping. Dat is het resultaat van het dienstbaar zijn der zonde en der ongerechtigheid. Dat betekent niet dat men zal sterven, maar dat al wat men in deze oude schepping doet, als dienstknecht der

zonde en der ongerechtigheid, de dood verhaast. Het heeft geen andere uitwerking dan de dood. Naarmate de zonde actiever leeft, naar diezelfde maat zult u ook eerder sterven, net als anderen overigens. Hoe meer een mens zondigt, hoe korter hij hier leeft. Hij dient slechts het verderf. De activiteit van de zonde is de activiteit van het verderf en daarmee van de dood. Het hele leven dient de dood. Heel ons leven zijn we aan de dienstbaarheid van de dood onderworpen. (Hebrëen 2) Wij sterven niet alleen uiteindelijk, maar wij dienen de dood ook. Daarmee versterken we de werking van het verderf en de dood. De andere kant van het verhaal is dat wij door de genade van God eeuwig leven hebben ontvangen. En de bedoeling is dat we dat leven in de praktijk ook zouden leven. We zouden niet alleen uit genade tot leven komen, maar ook uit genade leven. Het is genade van God dat wij in de praktijk dat eeuwige leven ook kunnen leven. Het gaat hier om praktische dingen. In de praktijk is het zo dat de zonde de werking van de dood versterkt en dus slechts tot de dood leidt. Aan de andere kant is het zo dat God juist dat eeuwige leven gesteld heeft, opdat wij dat eeuwige leven in de praktijk zouden leven. Als dat niet zo zou zijn, dan zouden wij, als we de Heer goed dienen, pas aan het einde eeuwig leven ontvangen.

Romeinen 6 : 21, 22

- 21 Wat vrucht dan hadt gij toen van die dingen, waarover gij u nu schaamt? Want het einde derzelve is de dood.
- 22 Maar nu, van de zonde vrijgemaakt zijnde, en Gode dienstbaar gemaakt zijnde, hebt gij uw vrucht tot heiligmaking, en het einde het eeuwige leven.
- 23 Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere.

Wij ontvangen geen eeuwig leven op grond van de vrucht van ons leven en dus op grond van onze werken, hoewel dat er schijnt te staan. Als u dat niet in de context leest, dan staat er dat we vrijgemaakt zijn van de zonde en Gode dienstbaar gemaakt zijn. Dat leidt dan tot heiligmaking en als dat dan allemaal netjes verloopt, is het einde (doel) daarvan het eeuwige leven. Maar hier is het punt niet dat we dat eeuwige leven zouden ontvangen, maar dat we dat eeuwige leven in de praktijk zouden leven. Dat is toch het doel van het ontvangen van leven. Wat heeft u aan uw leven als u er niets mee doet? Wat heeft u dan aan het eeuwige leven, nog in dit sterfelijke lichaam, als u er niets mee doet? We hebben niet alleen uit genade dat leven ontvangen, maar op grond van diezelfde genade kunnen en mogen wij datzelfde leven ook leven en dat leven

draagt inderdaad vrucht. Dat is tenminste de bedoeling. In plaats van in de praktijk de dood te dienen, is het de bedoeling dat het leven gediend wordt. Het woord "leven" in vers 23 is eigenlijk meer een werkwoord dan een zelfstandig naamwoord. De genade zou heersen in ons leven.

Romeinen 5:21

21 Opdat, gelijk de zonde geheerst heeft tot den dood, also ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onzen Heere.

We leven uit de rijkdom van Gods genade. Het leven van dit nieuwe leven is uiteraard een leven in de dienst van God, onder de supervisie van het Hoofd, de Middelaar van het Nieuwe Verbond. Het doel is niet dat we in de hemel komen, maar dat we geschikt gemaakt worden, om zelfs nu nog in het lichaam de levende God te dienen. Wij worden dus door het bloed van Jezus Christus gereinigd van alle zonden, om vervolgens de broeders te kunnen liefhebben. Maar dat staat in 1 Johannes 1. Daar staat hetzelfde, maar dan met andere woorden, zonder de beelden van het hogepriesterschap. Die brief begint ook met te zeggen dat we wedergeboren zijn en dat we in de praktijk gereinigd worden door het leven van Christus, danwel door de levende Christus: "Want indien wij gezondigd hebben, wij hebben een Voorspraak bij de Vader". Verder spreekt die hele brief erover hoe wij nu de Heer zouden dienen. Ook al zeggen sommigen dat de hele brief over liefde spreekt. Maar wat is het verschil? We zouden God dienen, door elkaar te dienen en ons te benaastigen om de geestelijke eenheid te bewaren door het Verbond des Vredes. Om de eenheid van de Gemeente te bevorderen en zo bij te dragen aan het werk Gods in onze dagen, namelijk de stichting en opbouw van de Gemeente. In de Johannesbrief wordt dat vertaald met de broeders liefhebben, danwel Zijn geboden te bewaren. Dus Zijn Woord te bewaren. Het één gaat niet zonder het ander. Dat is precies dezelfde waarheid. Daar staat dus ook dat wij gereinigd worden door het bloed van het Nieuwe Testament, het bloed van Christus, opdat wij de levende God zouden dienen.

Hebreeën 9:15

15 En daarom is Hij de Middelaar des nieuwen testaments, opdat, de dood *daartussen* gekomen zijnde, tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste testament waren, degenen, die geroepen zijn, de belofenis der eeuwige erve ontvangen zouden.

"Daarom is Hij de Middelaar des Nieuwen Testaments, opdat degenen die geroepen zijn, de eeuwige erfenis ontvangen zouden". Dat is de hoofdzin. Dat is precies de beschrijving van Melchizédek, de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Hij is de Middelaar tussen God en mens. De Middelaar des Nieuwen Testaments. Opdat degenen die geroepen zijn, de gelovigen, ofwel degenen die onder dat Nieuwe Testament leven, of degenen die het leven van het Nieuwe Verbond ontvangen hebben, de belofte der eeuwige erve ontvangen zouden. De belofte is die van eeuwige leven. Niet als feit op zich, maar in de praktische zin van het woord, namelijk dat men God zou dienen. Die eeuwige erve zou je ook het Koninkrijk kunnen noemen. Maar een koninkrijk heeft alleen zin als er sprake is van een praktische dienst. Een koninkrijk is niet maar een papieren ding. Het gaat om het praktisch functioneren van het geheel. En dat verkrijgt men onder de Middelaar van het Nieuwe Testament. Als die Middelaar er niet is, dan kunnen degenen die geroepen zijn de belofte der eeuwige erve niet ontvangen. Dat staat er feitelijk, maar dan andersom, in positieve zin. Tegenover de eeuwige erve staat de vergankelijke erve. De vergankelijke erfenis is de oude schepping en het Oude Verbond en dat was in ieder geval de situatie onder de wet en onder Aäron.

De tussenzin spreekt over hoe men van de vergankelijke erve bij die eeuwige erve terecht komt. Hoe men van het Oude Verbond overgaat naar het Nieuwe. "Opdat de dood daartussen gekomen zijnde, tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste testament waren". De dood van de Here Jezus was noodzakelijk om een einde te maken aan de vergankelijke erve. Door Zijn dood maakt Hij een einde aan het Oude Verbond en door Zijn opstanding maakt Hij een begin aan het Nieuwe Verbond. Hij is dan ook de Eersteling en het Hoofd van dat Nieuwe Verbond. Dat wordt in de volgende verzen uitgebreid uiteengezet.

Hebreeën 9:16

16 Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers *tussen* kome;

Iemand kan wel een testament maken, maar zodra hij dat doet is het noodzakelijk dat hij vervolgens sterft.

Hebreeën 9:17

17 Want een testament is vast in de doden, dewijl het nog geen kracht heeft, wanneer de testamentmaker leeft.

Het testament wordt bekrachtigd, wordt een feit en actueel als de testamentmaker gestorven is. Zolang hij nog leeft, betekent een testament niets. Daarom moest de dood van de Testamentmaker eerst komen, alvorens het Nieuwe Testament in werking kon treden. Wat er ook gebeurt onder het Nieuwe Verbond en welk offer er ook gebracht wordt onder dat Nieuwe Verbond, het komt pas na de dood van de Verbondmaker. Het aardige is dat het vervolgens wat twijfelachtig is wat er onder deze uitdrukkingen verstaan moet worden. Er zijn namelijk twee mogelijkheden. De ene gedachte is dat het testament waarover hier gesproken wordt en wat van kracht wordt na de dood des Testamentmakers, het Oude Verbond zou zijn. Dat is het makkelijkst af te leiden uit de verzen die nu volgen. Mijns inziens is het anders, want het Oude Verbond wordt immers niet van kracht bij de dood van de Testamentmaker, maar wordt dan juist beëindigd.

De andere gedachte is dan dat het over het aangekondigde Verbond uit Jeremia 31 gaat. Als er gesproken wordt over het maken van een testament, dan gaat het over de aankondiging van het Nieuwe Verbond. Dat Testament wordt pas van kracht na de dood van de Testamentmaker. Zodat het Nieuwe Verbond gezien wordt als een Testament, besproken en beschreven in de oudtestamentische geschriften. Wie die Testamentmaker is, is in alle gevallen duidelijk, want de Maker van het Oude Verbond was Jehovah Zelf en Degene, Die het Nieuwe Verbond zwart op wit liet stellen, was eveneens Jehovah Zelf. Zodat door de dood van de Heer een einde kwam aan het Oude Verbond, maar tegelijkertijd het Nieuwe Verbond daarna in werking kon treden en zou moeten treden. Dat is uiteraard ook gebeurd.

Hebreeën 9:18

18 Waarom ook het eerste niet zonder bloed is ingewijd.

De gedachte is dat het met het Oude Verbond ook ongeveer zo ging, want het Oude Verbond werd eerst aangekondigd en voor dat het officieel in de praktijk in werking trad, was er sprake van allerlei offers die gebracht werden. Daar was dus ook eerst sprake van de dood. Eerst moest de dood er zijn en pas daarna konden de offers gebracht worden en kon het Oude Verbond in werking treden. De stieren en bokken worden niet genoemd, maar wel het bloed van die stieren en bokken. Er staat ook niet dat die dieren gedood werden, want dat is natuurlijk vanzelfsprekend, maar het gaat om wat daarna gebeurde. Nadat alles wat met het Oude Verbond verband hield besprengd werd met bloed, trad het Oude Verbond pas in werking. Nogmaals, ten overvloede, natuurlijk werden daartoe eerst

die stieren en bokken gedood, maar door de dood van die dieren trad het Oude Verbond niet in werking. Dat gebeurde doordat hun bloed gesprengd werd op alle voorwerpen en alle zaken die met de oudtestamentische dienst in verband stonden.

Hebreeën 9:19,20

- 19 Want als al de geboden, naar de wet van Mozes, tot al het volk uitgesproken waren, nam hij het bloed der kalveren en bokken, met water, en purperen wol, en hysop, besprengde beide het boek zelf, en al het volk,
20 Zeggende: Dit is het bloed des testaments, hetwelk God aan ulieden heeft geboden.

Het gaat hier uiteraard over het bloed van het Oude Testament. Dat Testament wordt ingewijd door het bloed van die gedode kalveren en bokken, dat gesprengd werd op het boek en op het volk zelf.

Hebreeën 9:21

- 21 En hij besprengde desgelijks ook den tabernakel, en al de vaten van den dienst met het bloed.

"Vaten" staat in het oud Nederlands voor "inboedel". Men had vroeger ook nauwelijks wat anders in huis dan vaten. Het woord heeft die betekenis gehouden. Maar dat het hier gebruikt wordt, is natuurlijk ook omdat de mens zelf beschouwd wordt als een vat, hetzij ter ere, hetzij ter onere. De gedachte is dat ook wij besprengd zijn met het bloed van Christus.

1 Petrus 1:2

- 2 Den uitverkorenen naar de voorkennis van God den Vader, in de heiligmaking des Geestes, tot gehoorzaamheid en besprenging des bloeds van Jezus Christus; genade en vrede zij u vermenigvuldigd.

Het Nieuwe Verbond werd dus op dezelfde wijze ingewijd. Het werd ingewijd met het leven van Degen Die eerst was overleden. Normaal gesproken werkt het erfrecht nog altijd zo. De bezittingen van de overledene gaan naar degene die het meeste leven van de gestorvene in zich heeft, namelijk naar de zoon. En als er meerdere zonen zijn, leg ik dat maar weer even naast de Bijbel en vraag dan: wie heeft het meeste leven van de Vader in Zich? Dat is de Zoon Die het meest trouw geweest is aan

de Vader. Hij heeft gehoorzaamheid (trouw) geleerd uit hetgeen Hij heeft geleden en uit die hoofde werd Hij volmaakt en tot Zoon gesteld. "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd".

Zoals Mozes het bloed van die overleden kalveren en bokken op de tabernakel, het volk, het wetboek en de vaten sprengde en zei: "Dit is het bloed des testaments", zo was het later de Profeet als Mozes, Degene van Wie Mozes een type en voorloper was, Die leed en stierf en opstond uit de dood, Die vlak voor Zijn dood zei: "Dit is het bloed van het Nieuwe Testament". Die wijn is dan in overdrachtelijke betekenis het bloed van Christus. Die wijn is een uitbeelding van het opstandingsleven van Christus, waarmee wij besprengd zijn, danwel waarvan wij gedronken hebben. Wij hebben daar deel aan. Dat is ook de strekking van het avondmaal. Het bloed is een beeld van het leven en het brood is een beeld van het Lichaam van Christus, namelijk de Gemeente. Het bloed van het Nieuwe Testament is dus een beeld van het leven van Christus en daarmee een beeld van het leven van de Gemeente, want de Gemeente is Zijn Lichaam. Wij zijn één Lichaam, wij zijn één broods deelachtig. Wij hebben dezelfde Geest, want wij drinken aan dezelfde Geest. Wij zijn door één Geest gedrenkt (1 Korinthe 12) en drinken van dezelfde beker.

Hebreeën 9 : 23

23 Zo was het dan noodzaak, dat wel de voorbeeldingen der dingen, die in de hemelen zijn, door deze dingen gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelve door betere offeranden dan deze.

Het was noodzakelijk dat de oudtestamentische dingen gereinigd werden, maar de hemelse dingen zelf moesten gereinigd worden door betere offeranden dan deze en dus door beter bloed. De gedachte was immers dat bloed geofferd werd.

Hebreeën 9 : 24

24 Want Christus is niet ingegaan in het heiligdom, dat met handen gemaakt is, hetwelk is een tegenbeeld van het ware, maar in den hemel zelve, om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons;

Dat is dezelfde gedachte als in vers 11. In dat vers lezen we dat Hij is ingegaan in het Nieuwe Verbond, maar in vers 24 lezen we dat Hij is ingegaan in de hemel. Christus verschijnt nu voor het aangezicht van God voor

ons, zoals Aäron op Grote Verzoendag verscheen voor het aangezicht van God voor zijn volk.

Hebreeën 9 : 25

25 Noch ook, opdat Hij Zichzelven dikwijls zou opofferen, gelijk de hogepriester alle jaar in het heiligdom ingaat met vreemd bloed;

Hebreeën 9 : 12

12 Noch door het bloed der bokken en kalveren, maar door Zijn eigen bloed, eenmaal ingegaan in het heiligdom, een eeuwige verlossing tweegebracht hebbende.

Vergelijk vers 12 met vers 25. Christus is niet ingegaan met vreemd bloed, maar met Zijn eigen bloed.

Hebreeën 9 : 26

26 (Anders had Hij dikwijls moeten lijden van de grondlegging der wereld af) maar nu is Hij eenmaal in de voleinding der eeuwen geopenbaard, om de zonde te niet te doen, door Zijnzelfs offerande.

"Nu" betekent "inmiddels". Als er "thans" of "heden" staat, betekent dat "op dit ogenblik". Inmiddels is Hij eenmaal geopenbaard, in de voleinding der eeuwen, om de zonde teniet te doen door Zijnzelf offerande. Niet zozeer om de zonde als zodanig weg te nemen, maar wel om het effect van de zonde weg te nemen. We hebben eerder in hoofdstuk 7 gelezen over het teniet doen, namelijk de vernietiging van de wet en we hebben toen vastgesteld dat de wet daarbij niet helemaal verdwenen was, want wij kennen de wet nog en hebben de wet nog, maar de wet werkt niet meer. Datzelfde wordt hier gezegd met betrekking tot de zonde. De zonde is er wel, maar heeft geen uitwerking meer. Waar vroeger de zonde ons hinderde en ons onbekwaam maakte om God te dienen, daar is dat nu niet meer het geval. De zonde is er nog wel, maar dank zij deze Hogepriester en dank zij het offer dat Hij gebracht heeft, heeft de zonde die uitwerking niet meer en dus zijn onze gewetens gereinigd van dode werken, om de levende God te dienen. U begrijpt meteen dat het feit dat wij zo'n Hogepriester hebben, impliceert dat wij zondaren zijn. Het gaat hier nog steeds niet om verzoening in de zin van "katalasso", maar het gaat hier om de verticale richting. Hij is geopenbaard in Zijn opstanding om de uitwerking van de zonde in de gelovige weg te nemen en daar-

mee de zonde teniet te doen. "Teniet doen" wordt in de Engelse King James Version vertaald met "to make of no effect". Dus niet om het ding als zodanig weg te nemen, maar om het effect daarvan weg te nemen. Het is er wel, maar het kan niets meer. Het teniet doen van de zonde is gebeurd door Zijnszelfs offerande, doordat Hij Zijn eigen bloed geofferd heeft. Met grote nadruk: dit gebeurde niet in Zijn dood, maar ná Zijn dood, want Zijn bloed is Zijn leven en is Hijzelf.

Het zal duidelijk zijn dat onder het Oude Verbond dat bloed niet gesprengd kon worden als niet eerst die kalveren en bokken gestorven waren. Men kan niet een offer op het altaar brengen, als het tenminste een dierlijk offer is, als niet eerst het dier gestorven is. Dat mocht bovendien ook niet. Zo is het ook met de Here Jezus. Hij kon Zichzelf niet offeren, als Hij niet eerst gestorven was. Die instelling onder het Oude Verbond was om uit te beelden hoe het Nieuwe Verbond tot stand zou komen. Niet andersom. De inrichting van het Oude Verbond is afgeleid van de inrichting van het Nieuwe Verbond. Wat Mozes op de berg zag, was het Nieuwe Verbond en hij richtte vervolgens het Oude Verbond in. De dood van de Here Jezus moest daar zijn, niet alleen om het Oude Verbond te beëindigen, maar om de zonden der wereld weg te nemen. Niet alleen van de gelovigen, maar van de gehele wereld. Dat is echter geen onderdeel van het Nieuwe Verbond. Het is de voorbereiding van het Nieuwe Verbond. Sterker nog, de dood van de Here Jezus was eigenlijk onderdeel van het Oude Verbond. Hij kwam namelijk onder de wet, om degenen die onder de wet waren te verlossen. En vervolgens, opdat wij de aanstelling tot zonen zouden verkrijgen. Maar Zijn leven op aarde, tot aan Zijn dood, was een dienst onder het Oude Verbond. Als Zijn kruisiging in de Bijbel al een offer zou genoemd worden, dan zou dat een offer geweest zijn onder het Oude Verbond. Waar het oude is, kan het nieuwe niet zijn. Daarom moest eerst het oude beëindigd worden, alvorens het nieuwe aanbreekt.

De andere redenering was dat in de dagen van het Oude Verbond het Nieuwe Testament gemaakt is en bovendien al bestond (Mozes had het immers al gezien bij de aanvang van het Oude Verbond), maar dat het pas in werking trad na de dood van de Testamentmaker. En dat is een ander argument waarom Hij eerst moest sterven. Die argumenten bevestigen wat ik steeds naar voren breng, namelijk dat het lijden en sterven aan het kruis van Golgotha geen onderdeel uitmaakt van het Nieuwe Verbond, maar dient ter voorbereiding van het Nieuwe Verbond. We begrijpen wellicht dat deze Nieuwe Testamentische dingen niet kunnen plaatsvinden zonder dat eerst de dood daartussen komt, maar dat mag ons niet verleiden tot de gedachte dat een offer moet spreken over de dood. Dat

is niet het geval, want het spreekt over wat er daarna gebeurt. Zonder die dood geen offer natuurlijk, maar strikt genomen maakt de dood geen onderdeel uit van het offer. Ik zie het wel als één geheel, maar dat wil niet zeggen dat het niet onderverdeeld zou kunnen worden in verschillende fasen, die ook met verschillende woorden worden aangeduid. Je kunt zelfs het hele geheel aanduiden met het woord dat uiteindelijk het hoogtepunt aanduidt. Dat is een heel normaal taalkundig verschijnsel. Maar als het echte offer er niet is, als het niet op het altaar komt en door God aangenomen, dan kunnen al die voorbereidingen er geweest zijn, maar het heet dan geen offer. Want het is niet geofferd. Je kunt het dier slachten volgens de voorschriften van de wet en je kunt het ook op een altaar leggen, maar als God het niet tot Zich neemt, is het ook geen offer. Ik ontken niet wat de Here Jezus gedaan heeft en ik ontken zelfs niet dat wij naar onze wat losse begrippen wellicht het woord offer zouden kunnen gebruiken in verband met de hele levenswandel van de Here Jezus op aarde. Dat zou wellicht wel kunnen. Maar het punt is of dat een Schriftuurlijk woordgebruik is? Als dat niet zo is, zouden we dat niet moeten gebruiken, want dat leidt tot verwarring en daar heeft het natuurlijk ook toe geleid.

In Hebreeën zijn we het woord "offer" al verschillende keren tegengekomen en elke keer gaat het uitdrukkelijk niet over de dood, maar over wat daarna komt en dat is ook de strekking van dit Schriftgedeelte. Na de dood van de Testamentmaker wordt Hij de Middelaar van het Nieuwe Verbond, want Hij is stond op uit de dood. Het gaat hier bovendien om het strikte onderscheid. Alles wat hier beschreven staat, handelt over Zijn dienst onder het Nieuwe Verbond en niet onder het Oude. Eén van de meest bekende strekkingen van de Hebreeënbrief is immers, dat wij opgeroepen worden om te leven onder het Nieuwe Verbond. En als we nu de begrippen die in deze brief staan oprekken, omdat we dat gemakkelijker vinden en omdat ons dat misschien minder problemen oplevert, en weer terug uitbreiden over dat wat onder het Oude Verbond gebeurd is, waar blijven we dan met het verhaal dat we niet meer leven onder het Oude, maar onder het Nieuwe Verbond? Wij volgen ook niet het voorbeeld van Christus nadat Hij leed en stierf, maar nadat Hij leeft, tot heerlijkheid des Vaders. Hij is niet door Zijn dood de Hogepriester, maar door Zijn opstanding. En als Hij alleen maar gestorven is, dan zijn wij niet eens behouden en dan leven wij niet eens onder het Nieuwe Verbond. Op grond van Zijn opstanding leven wij onder het Nieuwe Verbond en zijn wij bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van de levende God. Het gaat ook niet om maar één vers, of om een toevallige uitspraak. Dezelfde gedachte wordt hier vele malen herhaald en vragen omtrent Zijn dood, worden hier beantwoord. Dat staat in de tussenzin van vers 15.

Hebreeën 9 : 15

15 En daarom is Hij de Middelaar des nieuwen testaments, opdat, de dood *daartussen* gekomen zijnde, tot verzoening der overtredingen, die onder het eerste testament waren, degenen, die geroepen zijn, de belofenis der eeuwige erve ontvangen zouden.

Zijn dood wordt hier uitdrukkelijk in verband gebracht met het Oude Verbond. Als u het gebruik van het woord "offer" niet strikt neemt, dan zijn er heel wat Schriftplaatsen die eenvoudigweg niet meer te begrijpen zijn. Als u dan leest dat we een offer zouden stellen, betekent dat dat we zouden sterven. Het offer bestaat er juist uit dat we ons leven zouden geven. Alles wat we hebben. Niet opdat het ons zou worden afgenomen, maar opdat het tot groei zou komen en opdat het gebruikt zou worden door God Zelf.

De Here Jezus ging in met Zijn bloed, maar dat bloed was het resultaat van Zijn lijden. Als Hij dikwijls dit offer zou moeten brengen, betekent dit dat Hij, om te kunnen offeren, steeds weer opnieuw zou moeten lijden en sterven. Het één gaat niet zonder het ander, maar alleen dat laatste, na Zijn opstanding, wordt als offer aangeduid.

Oordeel en zaligheid

Nu kom ik aan een moeilijk gedeelte. In vers 14 wordt gesproken over het dienen van de levende God, waarna in vers 27 en 28 gesproken wordt over oordeel, danwel zaligheid.

Hebreeën 9 : 14

14 Hoeveel te meer zal het bloed van Christus, Die door den eeuwigen Geest Zichzelfen Gode onstraffelijk opgeofferd heeft, uw geweten reinigen van dode werken, om den levende God te dienen?

Hebreeën 9 : 27,28

27 En gelijk het den mensen gezet is, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel;
28 Alzo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonden weg te nemen, zal ten anderen male zonder zonde gezien worden van degenen, die Hem verwachten tot zaligheid.

De gedachte is dat oordeel het resultaat is van de zonde. De bezoldiging der zonde is de dood. Het resultaat van de werking van de zonde is nu eenmaal oordeel. Aan de andere kant is zaligheid het resultaat van het dienen van de levende God. De mens leeft en sterft en daarna komt het oordeel. Zo is in verband met Christus ook het één en ander gezet, maar niet negatief, zoals in vers 27, maar positief, zoals in vers 28. Dat vers is wat gecompliceerd, omdat er twee dingen tegelijk staan. Bij de mens is het zo dat zijn leven een neergaande weg is. Dat is een weg van sterven. Dat doet hij niet op het moment dat de dokter erbij is, maar daar is hij feitelijk zijn hele leven lang mee bezig. Hij leeft onder de werking van de dood en is aan de dienstbaarheid van de dood onderworpen en dat leidt uiteindelijk tot zijn lichamelijk verscheiden. Dat is de situatie onder het Oude Verbond. Het gaat van kwaad tot erger.

De situatie onder het Nieuwe Verbond is omgekeerd. Dat is een weg omhoog. Die weg heet "offeren". Want de oude mens sterft en de nieuwe mens - Christus - offert zich. En dat staat er ook: "Alzo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonden weg te nemen". Sommigen roepen dan: "niet alle zonden?" Ja, Hij is gestorven om aller zonden weg te nemen, maar daar gaat het hier niet over. Hij is geofferd om veler zonden weg te nemen, namelijk van degenen die met vrijmoedigheid tot Hem naderen en die de onderlinge bijeenkomst niet nalaten en die dus leven onder het Nieuwe Verbond. Dus slechts van degenen die wedergeboren zijn. Waar het leven van de natuurlijke mens leidt tot het oordeel, daar leidt het nieuwe leven tot zaligheid. Niet alleen voor Hem, maar ook voor die velen. De moeilijkheid is dat die velen hierin betrokken worden. Anders zou het vers veel eenvoudiger geweest zijn: "Alzo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, zal zaligheid ontvangen". Of zal beloond worden. Dat klopt ook, want Hij wordt ook beloond voor Zijn offer, maar dat is een ander verhaal. Zijn loon is de Gemeente. Het punt is dat in dit vers ook meteen de Gemeente betrokken wordt, om de eenvoudige reden, maar die wordt uiteengezet in hoofdstuk 10, dat Zijnszelfs offerande impliceert dat Hij Zijn lichaam, namelijk ook de Gemeente geofferd heeft. Dat is namelijk één: Hijzelf en Zijn volk.

In hoofdstuk 10 wordt weer gesproken over het offer dat Hij gebracht heeft, Zichzelf namelijk, maar nu met nog een andere consequentie. In de eerste helft van hoofdstuk 9 was het met betrekking tot het Nieuwe Verbond, in de tweede helft van hoofdstuk 9 met betrekking tot de hemel en in de eerste helft van hoofdstuk 10 met betrekking tot de Gemeente, die deel heeft aan het offer. Maar de gedachte van vers 27 en 28 is dat de natuurlijke mens die afgaande lijn in zijn leven kent en uiteindelijk sterft en daarna geoordeeld zal worden, terwijl de nieuwe

mens, Christus, levend onder het Nieuwe Verbond, Zich geofferd heeft en dus zaligheid ontvangt. Maar meer nog, hij heeft Zich geofferd om onze zonden weg te nemen, opdat wij de levende God zouden dienen, opdat wij zaligheid, beloning, zouden ontvangen voor onze dienst aan de levende God. In Romeinen 5 staat overigens volstrekt dezelfde gedachtegang. Als u Romeinen 5 vanaf vers 15 voor het eerst leest, is het ook niet meteen duidelijk wat er staat. Dat zijn verbazend moeilijke zinnen en tussenzinnen.

Romeinen 5:15

15 Doch niet, gelijk de misdaad, alzo is ook de genadegift, want indien, door de misdaad van een, velen gestorven zijn, zo is veel meer de genade Gods, en de gave door de genade, die daar is van een mens Jezus Christus, overvloedig geweest over velen.

Hier worden misdaad en genadegift met elkaar vergeleken. Daar moet je eigenlijk al stoppen, want daarna komt de toelichting. Als u die vergelijking leest alsof het over twee dezelfde dingen gaat, dan is dat natuurlijk onzin. Want een misdaad is niet gelijk aan een genadegift. In tegendeel, het is een tegenstelling en zelfs een dubbele. Het één is een daad en het andere is een gave. Het één is werk en het andere is cadeau. En de daad is verkeerd, maar de genadegift is goed. Dat lijkt me duidelijk. De zin begint met "doch niet". Er staat een ontkenning voor. Dat wil niet zeggen dat het "gelijk - alzo" niet opgaat, maar doordat de woorden "doch niet" erbij staan, geeft dat uitdrukkelijk aan dat het een tegenstelling is. Het één is als het ware de ontkenning van het andere. In dit gedeelte staat het er maar twee keer bij, terwijl we in feite zeven vergelijkingen krijgen. Het staat er alleen bij de eerste twee vergelijkingen bij. De hoofdzin is als volgt: "Door de misdaad van één zijn er velen gestorven en door de genadegift van Eén krijgen velen eeuwig leven". Het gaat om de parallel: gelijk het één, alzo ook het ander. Als we eens voor het gemak die begrippen goed en kwaad even konden vergeten, want daar gaat hier niet om, dan zouden we niet eens meer zeggen dat het over een tegenstelling gaat, maar om een volstreekte parallel. Datzelfde geldt voor vers 16.

Romeinen 5:16

16 En niet, gelijk *de schuld* was door den een, die gezondigd heeft, *alzo* is de gift; want de schuld is wel uit een *misdaad* tot verdoemenis, maar de genadegift is uit vele misdaden tot rechtvaardigmaking.

"De schuld is uit één misdaad tot verdoemenis, maar de genadegift is uit vele misdaden tot rechtvaardigmaking". Ook dit is weer een parallel. Het eerste houdt verband met Adam en het tweede met Christus. Gelijk Adam, alzo ook Christus. Gelijk de mens, alzo ook Christus, maar zo staat het in Hebrëen 9 : 28.

Romeinen 5:17

17 Want indien door de misdaad van een de dood geheerst heeft door dien enen, veel meer zullen degenen, die den overvloed der genade en der gave der rechtvaardigheid ontvangen, in het leven heersen door dien Enen, *namelijk* Jezus Christus.

Door één misdaad heerst de dood over de levenden door Adam, maar door de overvloed van de genade heersen de levenden. Als je het verhaal aanvult, krijg je het compleet, namelijk: over de dood. Want wij hebben deel aan de overwinning op de dood. En dat uiteraard door Christus.

Romeinen 5:18

18 Zo dan, gelijk door een misdaad *de schuld gekomen* is over alle mensen tot verdoemenis; alzo ook door een rechtvaardigheid *komt de genade* over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens.

Door één misdaad, over alle mensen tot verdoemenis, door één rechtvaardigheid over alle mensen tot rechtvaardigmaking des levens. Verdoemenis brengt de dood en rechtvaardigmaking brengt het leven.

Romeinen 5:19

19 Want gelijk door de ongehoorzaamheid van dien enen mens velen *tot zondaars* gesteld zijn geworden, alzo zullen ook door de gehoorzaamheid van Enen velen *tot rechtvaardigen* gesteld worden.

Door de ongehoorzaamheid van Adam zijn velen zondaren geworden en door de gehoorzaamheid van Christus zijn velen rechtvaardigen. Die vele zondaren zijn alle mensen minus Eén. En wat was dan die ongehoorzaamheid van Adam en wat is dan de gehoorzaamheid van Christus? Het geloof van Adam en het geloof van Christus.

Romeinen 5 : 20

20 Maar de wet is bovendien ingekomen, opdat de misdaad te meerder worde; en waar de zonde meerder geworden is, *daar* is de genade veel meer overvloedig geweest;

Door de wet is de zonde meerder geworden en daardoor is de genade veel meer overvloedig geweest. De tweede zin is meer positief, dan dat de eerste negatief is.

Romeinen 5 : 21

21 Opdat, gelijk de zonde geheerst heeft tot den dood, alzo ook de genade zou heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onzen Heere.

De zonde heeft geheerst en leidde tot de dood en sindsdien heerst de genade. Waar de zonde ophoudt te heersen, daar heerst vervolgens de genade en andersom. Zo zou de genade heersen tot het eeuwige leven. De gedachte is niet slechts dat de zonde heerst totdat de dood erop volgt, maar dat de zonde heerst in het leven van de mens en daarmee wordt de werking van de dood, de werking van het verderf, geactiveerd. Vervolgens is het niet zo dat genade over ons heerst, totdat we eindelijk eens het eeuwige leven zullen ontvangen, maar dat genade over ons heerst, opdat dat eeuwige leven dat we hebben ontvangen, ook inderdaad geactiveerd zou worden. Nu namelijk. Het gaat niet om het sterven en het ontvangen van het eeuwige leven aan de andere kant, maar het gaat om de werking van de dood in het algemeen in de oude schepping en de werking van het eeuwige leven in ons, die deel hebben aan de tweede Adam. Het gaat in al die vergelijkingen om de tegenstelling die er is tussen Adam en allen die in Adam zijn, tegenover Christus en allen die in Christus zijn.

1 Korinthe 15 : 22

22 Want gelijk zij allen in Adam sterven, alzo zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden.

Allen die in Adam zijn en daarmee deel hebben aan de oude menselijk natuur, sterven, maar allen die deel hebben aan Christus, zullen levend gemaakt worden. Naar het lichaam overigens, want daar gaat het in 1 Korinthe 15 over.

Hebreeën 9 : 27, 28

27 En gelijk het den mensen gezet is, eenmaal te sterven, en daarna het oordeel;
28 Alzo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonden weg te nemen, zal ten anderen male zonder zonde gezien worden van degenen, die Hem verwachtten tot zaligheid.

Gelijk het de mens gezet is eenmaal te sterven en daarna het oordeel; alzo ook Christus eenmaal geofferd, en daarna zaligheid. We hebben een tegenstelling tussen de natuurlijke mens en Christus en dat is tevens de tegenstelling tussen het Oude Verbond en het Nieuwe Verbond en we hebben de tegenstelling tussen oordeel en zaligheid. Daarom concludeer ik hieruit dat dit, net als in Romeinen 5, een tegenstelling is, namelijk tussen sterven en geofferd worden. Daar komt nog iets bij. Uit de voorgaande verzen hebben we gezien dat het offeren te maken heeft met een eenmalige gebeurtenis. Dat is niet een gebeurtenis die eenmaal geschied is en daarmee afgelopen en dus voltooid verleden tijd. Dat offer is daar nog steeds. Hij heeft Zich geofferd en dat offer is nog steeds van kracht en heeft nog steeds zijn uitwerking. Dat is hier kennelijk ook zo met het sterven. Niet dat een mens op zijn sterfbed overlijdt, maar dat dat sterven een beschrijving is van heel zijn leven. Zo staat dat tenminste in Hebreeën 2 : 15. Daar wordt uitgebreid gezegd dat de mens zijn leven lang aan de dood is onderworpen en dus bezig is te sterven. En je kunt alleen bezig zijn te sterven als je nog leeft. Vandaar dat sterven en leven niet altijd echt een tegenstelling is. In sommige gevallen zijn het zelfs min of meer synoniemen, namelijk daar waar het de algemene omstandigheden van het menselijk bestaan beschrijft. Hij leeft, maar is bezig te sterven. Als de mens niet meer leeft, sterft hij ook niet. Dan is hij al gestorven. Als hij ophoudt met leven dan houdt hij ook op met sterven. De mens is zijn leven lang aan de dienstbaarheid van de dood onderworpen, zoals Hebreeën 2 zegt. Door de opstanding van Christus zijn we daarvan verlost en als men daar niet van verlost is, dan sterft men niet alleen, maar dan komt daarna ook nog het oordeel.

Daartegenover staat Christus, Die niet bezig is te sterven, want Hij is niet aan de dood onderworpen en de dood heerst niet meer over Hem, maar hij is bezig te leven. Hij heeft Zich geofferd en dat heeft Hij gedaan naar de kracht des onvergankelijken levens. Dat is het tegenovergestelde van sterven. Dat leidt niet tot oordeel, maar tot zaligheid. Als dat offeren zou betekenen dat Hij gestorven is, dan zou het niet onjuist zijn om te zeggen dat hij is gestorven voor velen, of om veler zonden weg te nemen.

Mijns inziens is het wel onlogisch, omdat de Schrift normaal gesproken niet zegt dat Hij voor velen gestorven is, maar voor allen. "Velen" kan heel goed "allen" betekenen, maar u moet zich dan wel afvragen waarom een bepaalde term er dan niet staat en een andere wel. Er staat "velen", omdat het niet over Zijn dood gaat, maar over Zijn leven. Want hoewel Hij voor allen gestorven is, leeft Hij slechts voor degenen die in Hem geloven. Dat is één van de grondwaarheden van het Evangelie. Eén is voor allen gestorven en de prediking van het Evangelie is de prediking van het leven aan degenen die dood zijn.

Men beschouwt het Evangelie als een boodschap waardoor men vergeving van zonden ontvangt en het probleem is dat dit maar weinig mensen aanspreekt. Dat komt natuurlijk omdat zij geen zondeprobleem hebben. Dus vinden we uit dat de mensen een zondeprobleem moeten hebben, want als hij dat niet eerst heeft, luistert hij ook niet naar het Evangelie. Maar een mens zou geen zondeprobleem moeten hebben. Bovendien, wat voor zin heeft het om iemand eerst een zondeprobleem aan te praten en hem dan te vertellen dat het is opgelost. Je kunt beter zeggen dat het probleem er inderdaad was. Niet aan de kant van de mens, maar aan de kant van God. Hij had er een probleem mee en Hij heeft dat probleem opgelost. Er is dus niets verkeerd aan wanneer wij geen zondeprobleem hebben. Er is wel wat verkeerd wanneer we niet geloven. Als we niet geloven, hebben we deel aan het leven van de oude mens en dan sterven wij en komt er een oordeel over ons leven en over onze werken, voorzover die werken voortkwamen uit ongelof. Dat is de Bijbelse gedachte.

De prediking van het Evangelie is en blijft dat er leven is door geloof in de opgewekte Christus. Door geloof in Hem, Die God uit de dood heeft opgewekt. Dat staat op talloze plaatsen in de Bijbel en de meest bekende plaats is 1 Korinthe 15, waaruit ik zojuist al geciteerd heb. Er staat in de eerste verzen dat het gaat om het Evangelie en Paulus zegt dan wat dat Evangelie inhoudt, namelijk dat de Here Jezus is gestorven naar de Schriften en dat Hij ten derde dage is opgewekt. En Hij is gezien door die en die en door die en ten laatste ook door Paulus. De rest van het hoofdstuk gaat dan over opstanding. Als u aan iemand vraagt waarover 1 Korinthe 15 gaat, dan zegt hij dat dat het opstandingshoofdstuk is, maar u kunt over 1 Korinthe 15 net zo goed zeggen dat daar het Evangelie verkondigd wordt. Het gaat over niets anders dan dat er leven is uit de dood. Dat leven is tot stand gebracht door de Here Jezus Christus, Die daartoe eerst de dood inging, maar die dood overwon. Daarom is het de prediking van het leven. Heel de gedachte is dat Christus, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden heeft teweeggebracht, zelfs de reinigmaking

van alle zonden, gezeten is aan de rechterhand van God en dat Hij daar gesteld is tot Hogepriester van het Nieuwe Verbond en dat Hij in die positie Zichzelf heeft geofferd, niet om aller zonden weg te nemen, maar om veler zonden weg te nemen. Van wie dan? Van degenen die daar met vrijmoedigheid toegaan, ofwel van degenen die in Hem geloven. Waarna onvermijdelijk de tegenvraag is: "Maar de zonden waren allemaal toch al weggedaan. Waarom moet Hij dan nog weer de zonden reinigen van degenen die in Hem geloven?". Onze zonden zijn inderdaad weggedaan en op grond daarvan hebben we eeuwig leven ontvangen, maar het punt is dat we nog met een probleem zitten. Voor God is de oude mens, of wie wij zijn, weliswaar gestorven, maar die oude mens leeft voor ons nog wel. Wij wonen en leven nog in een zondig lichaam en komen niet alleen in aanraking met zonden, maar doen die ook. Die zonden nemen echter ons eeuwig leven niet weg, maar staan onze praktische dienst in de weg.

Onder het Oude Verbond kon men deel uitmaken van het verlore volk Israël, terwijl men toch onbekwaam was om de Heer te dienen. Men kon zelfs priester zijn, terwijl men tegelijkertijd onbekwaam was om die priesterlijke functie uit te oefenen, doordat men bijvoorbeeld een gebrek had. Men was wel priester en at, net als alle andere priesters, van het altaar en men genoot alle voorrechten van de priesters, maar men mocht niet dienen. Men was wel priester, maar men kon praktisch niet dienen. Wij zijn gemaakt tot dienaren van het Nieuwe Verbond, want onder dat Nieuwe Verbond zouden wij de Heer dienen. In de praktijk kan dat eigenlijk niet, want wij zitten met dat zondeprobleem. Waar het dan vervolgens om gaat, is dat de Here Jezus Christus in Zijn functie van Hoofd en Man, in Zijn functie als Hogepriester, die zonden weliswaar niet als zodanig wegneemt, maar wel teniet doet. Zo kunnen die zonden ons niet meer hinderen om de levende God te dienen. Hij neemt dus in die functie van Hogepriester en als de Geofferde niet aller zonden weg, want dat heeft Hij eenmaal gedaan, namelijk voordat Hij Hogepriester werd. Nu neemt Hij veler zonden weg, namelijk die van de gelovigen. Hij staat in de dienst van God en in die functie neemt Hij onze zonden weg, zodat wij inderdaad die levende God zouden dienen.

De genadegift Gods en onze zaligheid

Nu kom ik automatisch bij het begrip "zaligheid" terecht. In Hebrëen 9 : 28 staat dat wij Hem verwachten en dat wij zaligheid ontvangen in Zijn wederkomst. Maar wij waren toch al zalig? Hier staat dat dat pas komt als Hij ten anderen male door ons gezien zal worden. Het begrip zaligheid wordt hier in het bijzonder gebruikt voor wat wij gewoonlijk "loon" noemen, namelijk onze toekomstige erfenis. Of het wordt gebruikt voor

de kronen die wij in de toekomst zullen ontvangen. Het begrip "zaligheid" wordt gebruikt voor alles wat wij uit de genadegift Gods ontvangen. Namelijk alles wat wij uit de genade van God ontvangen hebben en alles wat we nu ontvangen, maar ook wat wij nog in de toekomst zullen ontvangen. Uit het verband moet blijken waar het op van toepassing is.

We waren al zalig en hier gaat het dus om het ontvangen van loon. In het hele bestaan van de natuurlijke mens strijdt hij tegen de dood, maar is niettemin bezig te sterven en hij delft het onderspit. Het is een strijd, waarbij op voorhand vaststaat dat hij die verliest. Hij is z'n leven lang aan die slavernij onderworpen en het leidt tot niets. In Romeinen 5 hebben we gezien dat het niet alleen gaat om Adam en Christus, maar dat het via Adam gaat over heel de Adamitische mensheid en via Christus over allen die in Christus zijn. Wat doen wij nu ons leven lang, sinds wij wedergeboren en in Christus zijn. Strijden we dan tegen de dood en tegen de zonden? Nee, we dienen God onder het Nieuwe Verbond. Want we zijn niet langer in slavernij, maar zijn vrij om de Heer te dienen. Waarom werd Israël verlost uit Egypte? Ze zouden uit de slavernij gaan en den HEERE een feest vieren. De rest van hun leven zou een feest zijn voor de Heer. En ze werden inderdaad dienstbaar aan JEHOVAH. Helaas onder de wet, maar dat even terzijde. Uiteraard geldt datzelfde voorbeeld voor het Nieuwe Verbond. Wij zijn verlost van de slavernij van de wet en bovendien van de slavernij van de dood, zoals Hebreëen 2 vermeldt. Wat we daarna doen, is uiteraard de Heer dienen. Waartoe leidt dat? Dat leidt tot loon, danwel zaligheid.

Wij zijn met Christus priesters geworden. En als u een gebrek heeft en dus die priesterlijke dienst niet kunt vervullen, dan zegt de Schrift dat dat geen excuus is, omdat wij volmaakt zijn in onze Hogepriester. Hij neemt namelijk onze gebreken weg. Wij hebben onze lichamen gesteld als een levend, heilig, Gode welbehagelijk offer en het resultaat van een zo aan God gewijd leven is zaligheid. Of zoals het in de Filippenzenbrief staat: "Werkt uws zelfs zaligheid met vreze en beven". Dat wordt uiteraard niet tot een ongelovige gezegd, maar tot iemand die allang zalig is. Het gaat om de praktische dienst. Wat in Hebreëen offeren heet, heet in de Filippenzenbrief zelfverloochening. We zouden, ondanks onszelf, de Heer dienen. Daarom staat er ook dat wij onze eigen zaligheid met vreze en beven zouden werken. Oprecht zijnde, temidden van een krom en verdraaid geslacht, voorhoudende het Woord des levens. Dat is het dienen van de Heer. De natuurlijke mens strijdt zijn leven lang tegen de dood en dient slechts de dood, maar de nieuwe mens dient zijn leven lang God, en bewerkt zo zijn zaligheid, die hij uiteraard uit genade ontvangt en dat geldt met name voor diegenen die Hem verwachten. De gelovige offert

zijn leven en daarmee ook zijn lichaam. Men offert uiteraard niet de oude mens, maar de nieuwe mens, inclusief het vat, waarin hij woont.

9. Een slachtoffer

Hebreëen 10 : 1

- 1 Want de wet, hebbende een schaduw der toekomstige goederen, niet het beeld zelf der zaken, kan met dezelfde offeranden, die zij alle jaren geduriglijk opofferen, nimmermeer heiligen degenen, die daar toegaan.

De wet is een schaduw der toekomstige goederen en niet het ding zelf. De wet kan met dezelfde offeranden, die zij alle jaren geduriglijk opofferen, nimmermeer heiligen degenen, die daar toegaan. "Daar toegaan" is een variant vanuit het Grieks op het Hebreeuwse "korban". Dat is offeren, danwel naderen tot God, danwel toegaan tot God. Onder het Oude Verbond naderde men tot God via de offers. Wij die onder het Nieuwe Verbond leven, naderen tot God door één offer. De wet kon niet heiligen degenen die daar toegaan. Als die offers deden wat ze geacht werden te doen, zouden die offers daarna niet meer gebracht worden, om de eenvoudige reden dat degene, die de dienst pleegde, geen geweten meer zouden hebben der zonde, gereinigd geweest zijnde. Die offers werden weliswaar ieder jaar herhaald, in ieder geval die van Grote Verzoendag, maar in werkelijkheid konden zij de mens niet heiligen of reinigen en daarom werkte het precies andersom.

De wet geeft gedachtenis der zonden

Hebreëen 10 : 2, 3

- 2 Anderszins zouden zij opgehouden hebben, geofferd te worden, omdat degenen, die den dienst pleegden, geen geweten meer zouden hebben der zonden, eenmaal gereinigd geweest zijnde;
- 3 Maar *nu geschiedt* in dezelve alle jaren weder gedachtenis der zonden.

Door het offeren werden in feite alleen de zonden herdacht. Het ging erom dat die zonden niet meer gedacht zouden worden. Het was juist de bedoeling dat ze geheiligd werden en hun gewetens gereinigd van de zonden. En dan zouden ze er ook niet meer aan denken dat er geofferd

moest worden om de zonden weg te nemen, want ze wáren weg. Het feit dat de offers onder het Oude Verbond elk jaar herhaald werden, bewijst dat ze niet werkten en dat ze precies verkeerdt om werkten, omdat daarvoor juist gedachtenis aan de zonden werd bewerkstelligd. Hebt u geweten van zonden. Ja? Bent u dan niet gereinigd? Dáár gaat het om. De ellende is dat sommigen ons allerlei zonden willen aanpraten, terwijl de Bijbelse boodschap juist precies het tegenovergestelde vertelt. Wat ons aangepreft zou moeten worden, is dat er geen zonden meer zijn. Dat er geen enkele zonde meer is die onze relatie met God in de weg staat. Er is niets dat ons kan hinderen om in geloof tot Hem te komen en er is niets dat ons in de weg staat om onze levens in Zijn hand te stellen, opdat wij Hem zouden dienen. Dat is het Evangelie. In onze relatie met God speelt zonde geen enkele rol meer.

Gedachtenis der zonde, en het brengen van offers onder het Oude Verbond, komt met elkaar overeen. Niet alleen het herhalen van die offers leidde tot niets, maar gedachtenis der zonde dient ook geen enkel praktisch nut. Integendeel, in de praktijk werkt het precies tegenovergesteld. Want juist het brengen van die offers en het vasthouden aan de instellingen van het Oude Verbond, verhinderen de Joden tot geloof te komen in Jezus Christus, de Middelaar van het Nieuwe Verbond. In het algemeen kunt u waarnemen dat waar mensen regelmatig hun zonden gedenken, omdat men nu eenmaal meent dat dat moet, zij ook deze Hogepriester van het Nieuwe Verbond niet kennen. Daar kent men niet de Bijbelse waarheid dat wij eenmaal gereinigd zijn, maar dat bovendien in onze dagen ook onze voeten worden gewassen en rein gehouden worden en dat niets onze verbinding met de levende God in de weg staat. Ik vrees dat u allemaal wel eens de prediking gehoord hebt, dat bepaalde zonden in uw leven uw relatie met de Heer in de weg staan. Maar dat is onbijbels. Sterker nog, het is juist die Heer in Wie onze relatie met de levende God vastligt, ondanks onze zonden. Daarom is het ook zo'n blijde boodschap. Daarom is het leven van het Nieuwe Verbond ook onvergankeijk leven, want daar kan niemand ooit een speld tussen krijgen. We moeten niet leren niet meer te zondigen, maar dat voor God onze zonden zijn weggedaan en worden weggedaan.

Ik bemoei me niet met iemands persoonlijk geloofsleven. Dat kan niemand elkaar voorschrijven, want we zijn verschillende mensen. Ieder mens beleeft dat ook anders. Maar voor zover ik weet is het niet Bijbels dat een gelovige dag in dag uit z'n zonden belijdt en daarvoor vergeving vraagt aan God. Als we geloven dan geloven we dat onze zonden weggedaan zijn en dat onze zonden weggedaan worden. In plaats van vergeving vragen, kunnen we God veel beter danken voor de vergeving

die we gekregen hebben en zelfs dagelijks ontvangen. Wij leven namelijk uit de vergeving van zonden, waardoor wij de levende God kunnen dienen. Dat is Bijbelse praktijk. Op zich is er niets tegen het vragen om vergeving, maar als dat aanhoudend en bij gewoonte gebeurt, werkt het precies verkeerdt om. Dan is het niet meer de uitdrukking van geloof, maar - en ik durf het haast niet te zeggen - het wordt dan de uitdrukking van ongelooft. Dat is misschien bij u niet zo, maar bij velen wel. Zij willen niet komen tot aanvaarding van genade en vergeving van zonden, en menen bovendien dat het ook niet mag. In de praktijk is het gedachtenis der zonden, terwijl dat onder het Nieuwe Verbond juist niet meer zou gebeuren en daarom is het een uitdrukking van ongelooft.

Hebreeën 8 : 12

12 Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken.

Op geen enkele manier. Onder die situatie en onder dat Verbond leven wij. Dit geldt bij de ingang van het Nieuwe Verbond, vanaf het moment dat wij het Nieuwe Verbond ingaan. Dat dit vers een verwijzing is van de werkzaamheid van de Hogepriester van het Nieuwe Verbond, lijkt mij een duidelijke zaak.

Hebreeën 10 : 4

4 Want het is onmogelijk, dat het bloed van stieren en bokken de zonden wegneme.

Er zou dus ander, beter, bloed geofferd moeten worden om dat te doen, zodanig dat degenen die daar toegaan geen geweten meer van zonden zouden hebben. Als we dus zeggen dat we geen geweten meer hebben van zonden, dan is dat volstrekt in overeenstemming met wat de Schrift leert. Onze gewetens moeten rein zijn om de levende God te kunnen dienen. Als u een planning hebt om vanavond uw zonden te belijden, dan bent u de hele dag bezig ze te verzamelen en is uw geweten niet rein. Dat maakt u tegelijkertijd ongeschikt om de Heer te dienen. Dat heeft dus totaal geen nut. Wij naderen niet tot de Hogepriester, Die gezeten is op de troon der genade, om barmhartigheid en genade en hulp te vragen, maar om die te krijgen. Die ontvangen we daar. (Hebreeën 4) Er zijn nogal wat Schriftplaatsen waarin staat dat God die offeranden niet gewild heeft. Dat staat er niet zo maar. God heeft weliswaar die offerdienst ingesteld, maar daardoor konden de zonden van het volk niet

daadwerkelijk worden verzoend. Die offers waren slechts een schaduw der toekomstige goederen. Het enige offer dat God wel gewild heeft, was het offer van Christus onder het Nieuwe Verbond. De offers onder het Oude Verbond zijn daar in het gunstigste geval een voorafschaduw van. De zin van die offers is dus dat ze heenwijzen naar het Nieuwe Verbond in het algemeen en naar Christus in het bijzonder.

Hebreeën 10 : 5

- 5 Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid;

Wie is "Hij"? Dat is Christus. Aan de ene kant wordt gewezen op het verschil tussen de offers van het Oude Verbond en dat van Christus onder het Nieuwe Verbond. Tegelijkertijd wordt natuurlijk gewezen op de overeenkomst, namelijk dat het één een beeld is van het ander. Deze verzen zijn geciteerd uit Psalm 40. Daar staan nog heel wat woorden van gelijke strekking die hier helemaal niet geciteerd worden. In Psalm 40 maakt de Psalmist de vergelijking tussen de instellingen van het Oude Verbond en Zichzelf, want Hij is de instelling van het Nieuwe Verbond.

Psalm 40 : 1

- 1 Davids psalm, voor den opperzangmeester.

Het is dus een psalm van David. Petrus zegt dat David een profeet is en dat hij deze dingen dus niet over zichzelf gesproken heeft, maar over zijn Zoon, want hij wist dat God iemand uit zijn lijf zou voortbrengen en op de troon zou zetten. David wist dat de woorden van de psalmen eigenlijk de woorden zouden zijn van zijn Zoon, namelijk Christus. (Handelingen 2)

Psalm 40 : 2, 3

- 2 Ik heb den HEERE lang verwacht; en Hij heeft Zich tot mij geneigd, en mijn geroep gehoord.
- 3 En Hij heeft mij uit een ruisenden kuil, uit modderig slijk opgehaald, en heeft mijn voeten op een rotssteen gesteld, Hij heeft mijn gangen vastgemaakt.

Dit gaat over Zijn opstanding uit de dood. De HEERE heeft Zijn geroep gehoord. Dat was niet toen de Here Jezus aan het kruis hing, want toen sprak Hij: "Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten, verre zijnde

van Mijn verlossing? (Psalm 22) Dit sprak de Heer drie dagen later, toen die verlossing er alsnog gekomen was. De ruisende kuil en het modderig slijk zijn een beeld van de dood. Daaruit werd de Here Jezus verlost. Hij heeft Zijn voeten op een rotssteen gesteld. Dat is de rotssteen van Jesaja 28. Dat is Hijzelf, het vaste Fundament.

Psalm 40 : 4

- 4 En Hij heeft een nieuw lied in mijn mond gegeven, een lofzang onzen Gode; velen zullen het zien, en vrezen, en op den HEERE vertrouwen.

Kortom, in deze verzen wordt gesproken over de opstanding uit de dood en hoe het verder ging.

Psalm 40 : 5, 6

- 5 Welgelukzalig is de man, die den HEERE tot zijn vertrouwen stelt, en niet omziet naar de hovaardigen, en die tot leugen afwijken.
- 6 Gij, o HEERE, mijn God! hebt Uw wonderen en Uw gedachten aan ons vele gemaakt, men kan ze niet in orde bij U verhalen; zal ik ze verkondigen en uitspreken, zo zijn zij menigvuldiger dan dat ik ze zou kunnen vertellen.

Als ik ooit nog eens een tekst op een tegeltje aan de muur wil hebben, dan is het deze.

Psalm 40 : 7

- 7 Gij hebt geen lust gehad aan slachtoffer en spijsoffer; Gij hebt mij de oren doorboord; brandoffer en zondoffer hebt Gij niet geëist.

Aan de ene kant wijst dit vers op de offers en aan de andere kant op het merkwaardige verschijnsel dat de slaaf in het sabbatsjaar zou moeten worden vrijgelaten. Als de slaaf niet vrij wil en dus gewoon bij zijn heer wil blijven, dan wordt zijn oor doorboord met een priem en aan de deur vastgeprikt. Het zevende jaar is het sabbatsjaar, het jaar van de rust. Als wij het Nieuwe Verbond ingaan, dan gaan we de rust in en zijn verlost van de slavernij. Vervolgens is het de bedoeling dat we de Heer dienen en dus verbonden worden met de deur. Het doorboren is een uitbeelding van het geloof. De priem gaat letterlijk door het oorleltje, maar

overdrachtelijk gaat het naar binnen. Het oor wordt geopend, opdat men gehoorzaam en dus gelovig zou zijn en daaruit zou leven. Zo wordt hier gesproken over het geloof van de Here Jezus Christus. Het gebeurde aan zo'n slaaf, maar het beeldt uit wat er met de Here Jezus zou gebeuren. En als er staat dat Hij geen lust heeft gehad in slachtoffer en spijsoffer, dan staat dat tegenover het offer dat de Here Jezus gebracht heeft.

Psalm 40 : 8

8 Toen zeide ik: Zie, ik kom; in de rol des boeks is van mij geschreven.

Er mag dan veel geschreven zijn over slachtoffer en spijsoffer en brandoffer en zondoffer en het doorboren van oren, maar dat neemt niet weg dat er in de rol des boeks in werkelijkheid van Christus geschreven is.

Psalm 40 : 9

9 Ik heb lust, o mijn God! om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden mijns ingewands.

Dat is een tamelijk geheimzinnige verwijzing naar de ark des verbonds, met het verzoendeksel daarop. De wet was in het binnenste van de ark des verbonds. Zodat hier staat dat de ark des verbonds een type is van Christus. De Heer zegt in Zijn opstanding: "In de rol des boeks is van Mij geschreven" en: "Ik heb lust, o Mijn God! om Uw welbehagen te doen". Dat welbehagen van God is in de eerste plaats het volgende:

Psalm 40 : 10, 11

10 Ik boodschap de gerechtigheid in de grote gemeente; zie, mijn lippen bedwing ik niet; HEERE! Gij weet het.
11 Uw gerechtigheid bedek ik niet in het midden mijns harten; Uw waarheid en Uw heil spreek ik uit; Uw weldadigheid en Uw trouw verheel ik niet in de grote gemeente.

Welke Gemeente? De woorden van vers 7 en 8 worden in Hebreëen 10 geciteerd. Er is hier sprake van de opstanding van Christus en daarna van de Christus, Die Gods wil komt doen. Het eerste dat genoemd wordt in de uitvoering van de wil van God is dat aan de Gemeente de gerechtigheid verkondigd wordt. Hebreëen opent ook met de opstanding van Christus. Vervolgens dat Hij kwam om Gods wil te doen en Zich onderwierp aan die wil van God. Hij offerde Zich. Het resultaat is de Gemeente.

In Hebreëen 10 vinden we hetzelfde. In vers 5 staat: "Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid". De uitdrukking: "komende in de wereld" leest u niet in Psalm 40. Omdat hier verder wel geciteerd wordt uit deze Psalm, zou die uitdrukking dus ergens moeten worden teruggevonden in Psalm 40 : 1-6. In die eerste verzen gaat het over de opstanding van Christus. Wie komt er dus volgens Hebreëen 10 : 5 in de wereld? De opgewekte Christus. Strikt genomen is de komst van de Messias bij Zijn opstanding uit de dood. Niet bij Zijn geboorte in Bethlehem. Zijn geboorte in Bethlehem was de komst van Degene Die de Messias zou zijn. Maar de komst van de Messias als zodanig en dus het aanbreken van het Nieuwe Verbond, want dat zijn begrippen die in het Oude Testament samenhangen, is bij Zijn opstanding uit de dood.

Hebreëen 1 : 3, 4

3 Dewelke, alzo Hij is het Afschijnsel Zijner heerlijkheid, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid, en alle dingen draagt door het woord Zijner kracht, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf te weeg gebracht heeft, is gezeten aan de rechter *hand* der Majesteit in de hoogste *hemelen*;
4 Zoveel treffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender Naam boven hen geërfd heeft.

Hij heeft de reinigmaking onzer zonden teweeggebracht en sindsdien is Hij gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen en is zoveel treffelijker geworden dan de engelen, als Hij uitnemender Naam boven hen geërfd heeft. En dan volgen de Schriftverwijzingen:

Hebreëen 1 : 5

5 Want tot wien van de engelen heeft Hij ooit gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb ik u gegeneerd? En wederom: Ik zal Hem tot een Vader zijn, en Hij zal Mij tot een Zoon zijn?

De eerste verwijzing spreekt over Zijn opstanding en verhoging tot de troon aan de rechterhand van God. "En wederom" wil zeggen: vervolgens. De tweede Schriftverwijzing is geciteerd uit wat wij gewoonlijk het Davidisch verbond noemen. Daarin kondigt God aan dat de Zoon van David een onvergankelijk Koninkrijk zou ontvangen en van die Zoon van David zegt God dan: "Hij zal Mijn Zoon zijn". Niet alleen de Zoon van David, maar ook de Zoon van God.

Hebreeën 1: 6

- 6 En als Hij wederom de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden.

"Wederom" staat hier wat halverwege de zin, maar het heeft dezelfde betekenis. Zo volgt de derde Schriftverwijzing. "Wederom" slaat dus niet op het inbrengen van de Eerstgeborene in de wereld, maar net als in vers 5 slaat het op: nog een citaat. Als je de zin dan nog eens leest, staat er: "En als Hij den Eerstgeborene inbrengt in de wereld..." Wie komt er in de wereld? De Eerstgeborene, de Christus. Zo komen we een gelijksoortige uitdrukking tegen in hoofdstuk 10: "Daarom, komende in de wereld..." dat is de Eerstgeborene in Zijn opstanding. En Die zegt: "Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebe-reid". En nog een keer: "Brandoffer en offer voor de zonde hebben U niet behaagd. Toen sprak Ik: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God!" In Zijn opstanding kwam Hij om Gods wil te doen. Wat kwam Hij dan doen? Hij kwam Zich offeren. Zo kennen wij Hem ook, als de Opgewekte uit de dood, Die moest offeren. Hier staat het ook, maar dan met andere woorden.

Hebreeën 10: 8, 9

- 8 Als Hij te voren gezegd had: Slachtoffer, en offerande, en brandoffers, en offer voor de zonde hebt Gij niet gewild, noch hebben U behaagd (dewelke naar de wet geofferd worden);
- 9 Toen sprak Hij: Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God! Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen.

Hier wordt het dus nog een keer herhaald. Dan komt de toelichting van de schrijver van de Hebreeënbrief, namelijk dat dat de offers zijn, die naar de wet geofferd worden. En toen zei Hij: "Zie, Ik kom, om Uw wil te doen, o God!" En die wil heeft alles te maken met het in werking stellen, maar uiteraard ook het onderhouden, van het Nieuwe Verbond. Dat staat er ook, want: "Hij neemt het eerste weg, om het tweede te stellen". Het eerste is de wet uit vers 8 en het tweede is uiteraard het Nieuwe Verbond. Het doen van die wil van God is dus geen onderdeel van de wet, zoals bijvoorbeeld Zijn lijden en sterven, want dat gebeurde onder de wet, maar het ging juist om wat daarna zou gebeuren. Hij heeft een einde gemaakt aan het Oude Verbond door Zijn lijden en sterven, om vervolgens het tweede te kunnen neerzetten en daar gaat het natuurlijk om.

Hebreeën 10: 5

- 5 Daarom, komende in de wereld, zegt Hij: Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebereid;

Het zal u hopelijk opgevallen zijn dat in dit vers staat: "Slachtoffer en offerande hebt Gij niet gewild, maar Gij hebt Mij het lichaam toebe-reid". Voor zover ik weet wordt in Psalm 40 dat lichaam niet genoemd. In plaats daarvan wordt naar iets heel anders verwezen, namelijk: "Gij hebt Mij de oren doorboord". Binnen het kader van Psalm 40 is deze uitspraak heel goed te verklaren en daarna ook heel eenvoudig toe te passen op de Hebreeënbrief. Het spreekt namelijk over verlossing uit de slavernij en daarna de overgang naar vrijwillige dienst, op grond van geloof, op grond van het doorboorde oor. Dat Christus de Gelovige is en gehoorzaamheid geleerd heeft uit hetgeen Hij geleden heeft en dat door die gehoorzaamheid nu velen tot rechtvaardigheid gesteld worden, lijkt me een duidelijke zaak, maar dat heeft met het begrip "lichaam" niets te maken. Uit de vorm van de zin blijkt dat de uitspraak: "Gij hebt Mij het lichaam toebereid" op één of andere wijze wel ontleend is aan Psalm 40. Het is geen commentaar, maar wordt geacht ontleend te zijn aan deze Psalm. Maar waar vinden we dan een uitspraak van die strekking? Een uitspraak die daar ongeveer mee overeenkomt en daar gemakkelijk mee in overeenstemming te brengen is, is die over de grote Gemeente. We hebben toch hopelijk geleerd dat de Gemeente het Lichaam van Christus is. Niet voordat Hij stierf, maar wel sinds Zijn opstanding. Bovendien moet ik eraan toevoegen dat uit Hebreeën 10 en zelfs uit de rest van de brief blijkt, dat dat lichaam de aanduiding is van de Gemeente. Het is in overeenstemming met Psalm 40, want daar staat "de Gemeente". Als in Psalm 40 over het doen van de wil van God gesproken wordt, zegt Hij eerst: "Ik boodschap de gerechtigheid in de grote Gemeente... enzo-voorts". Vanuit het Oude Testament kun je helemaal niet verklaren wat de grote Gemeente is, maar vanuit het Nieuwe Testament uiteraard wel. Dat kan niets anders zijn dan de Gemeente waarvan wij door genade deel uit maken. Dat is het Lichaam van Christus.

De offers in het Oude Testament zouden dus niet gebracht moeten worden, maar het offer van Christus. Dat offer moet de Gemeente zijn. Als Christus dus Zichzelf geofferd heeft, dan heeft Hij daarmee de Gemeente geofferd. En als het waar is dat wij in Christus gezegend zijn met elke geestelijke zegening in de hemel, en dat het dienen van God een geestelijke zegening is, dan hebben wij dus deel aan die zegening, omdat wij in Christus zijn. En dan zijn wij dus met Hem en in Hem

eenmaal geofferd. Dat is ook het thema dat vervolgens in de volgende hoofdstukken ontwikkeld wordt. Wat we dan de praktische toepassing van ons geloof en onze dienst aan God noemen. De traditionele verklaring van vers 5 is dat het niet over de opstanding van Christus gaat, maar over Zijn geboorte. Hij ontving bij Zijn geboorte een menselijk lichaam, zodat Hij dat kon offeren aan het kruis van Golgotha. Ik zal de laatste zijn om de gedachte als zodanig te ontkennen. Het mag dan wel zo zijn, maar hier staat het niet. Het mag dan zo zijn dat de Here Jezus bij Zijn menswording een lichaam ontving en dat is ook wat de Schrift leert, maar het is niet het thema van Psalm 40 en ook niet van Hebreëen 10. Het gaat erom dat Hij Zichzelf zou offeren en dat Hij daarmee ook Zijn lichaam geofferd heeft.

Hebreëen 10 : 10

10 In welken wil wij geheiligd zijn, door de offerande des lichaams van Jezus Christus, eenmaal *geschied*.

Het is naar de wil van God dat in onze dagen een Gemeente verzameld wordt uit Joden en heidenen: een volk voor Zijn Naam, namelijk het Lichaam van Christus. Dat werk doet Christus nu. Het Lichaam in vers 10 is hetzelfde Lichaam als in vers 5. In vers 5 wordt het alleen niet verder toegelicht, maar in vers 10 wordt het duidelijk dat wij geheiligd zijn, omdat wij leden van dat Lichaam zijn. En in het feit dat Hij Zijn Lichaam offerde, zijn wij geheiligd. Heiligen betekent afzonderen van de wereld en verbinden met de levende God. Dat is precies wat er met ons is gebeurd. Dat offeren is eenmaal gebeurd. Het is ook één ding, één geheel en het is helemaal gebeurd en wij hebben dus aan die heiliging deel.

Hebreëen 10 : 11

11 En een ieder priester stond wel alle dagen dienende, en dezelfde slachtofferen dikmaals offerende, die de zonden nimmermeer kunnen wegnemen;

Dat is hetzelfde als in het begin van het hoofdstuk stond.

Hebreëen 10 : 12, 13

12 Maar Deze, een slachtoffer voor de zonden geofferd hebbende, is in eeuwigheid gezeten aan de rechter *hand* Gods;
13 Voorts verwachtende, totdat Zijn vijanden gesteld worden tot een voetbank Zijner voeten.

Dat is in de wederkomst van Christus. En waar is nu de Gemeente? Aan de rechterhand Gods, in eeuwigheid gezeten. Heersend op de troon. Door genade zullen wij heersen tot het eeuwige leven. (Kolossenzen 3) Uw leven is met Christus verborgen in God. Wij hebben deel aan die hemelse roeping en positie van Christus. Dat is de zin van die herhaling hier. Vers 11 is niet maar een herhaling van vers 1 en 2, maar het gaat juist om de gedachte dat deze Christus één slachtoffer voor de zonde geofferd heeft en daarin is de Gemeente betrokken. Het is ook waar dat Hij dat voor de Gemeente deed, maar dat vinden we meer in het eerste deel van hoofdstuk 9. Hier gaat het erom dat we ook aan dat offer deelhebben. We zijn namelijk met Hem geofferd. Ook wij wachten dus op die zaligheid, die geopenbaard zal worden en ook wij wachten op het moment dat Zijn vijanden gesteld zullen worden tot een voetbank Zijner voeten en dat is uiteraard in de wederkomst van Christus. Er is overeenkomst tussen Psalm 2 en Openbaring 12. In Psalm 2 wordt gezegd: "Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd. Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank uwer voeten. Gij zult de heidenen hoeden met een ijzeren roede". Dat is allemaal over Christus gezegd. Maar een deel van het verhaal wordt wel degelijk geciteerd in Openbaring 12 in verband met de Gemeente. Dat betekent dus dat die uitspraken in Psalm 2 net zo goed op de Gemeente van toepassing zijn. Want we zijn in Christus gezegend met elke geestelijke zegening in de hemel.

Hebreëen 10 : 14

14 Want met één offerande heeft Hij in eeuwigheid volmaakt degenen, die geheiligd worden.

Dit sluit aan bij hoofdstuk 2. "Want, én Hij Die heiligt, én zij die geheiligd worden, zijn allen uit één". En de overste Leidsman onzer zaligheid moest door lijden geheiligd worden. Maar het gaat om de eenheid daarvan. Hier gaat het ook om de eenheid van dit offer. De eenheid van Christus, die Zichzelf offerde en de Gemeente, die geofferd werd. Wij volgen individueel dat voorbeeld van de Here Jezus na en stellen dus ook onze lichamen tot een levend, heilig en Gode welbehagelijk offer. (Romeinen 12 : 1, 2) We kunnen ook moeilijk anders, want eigenlijk is het al gebeurd.

Hebreëen 10 : 15-17

15 En de Heilige Geest getuigt het ons ook;
16 Want nadat Hij te voren gezegd had: Dit is het verbond, dat Ik met hen maken zal na die dagen, zegt de Heere: Ik zal Mijn wetten geven in hun harten, en Ik zal die inschrijven in hun verstanden;

17 En hun zonden en hun ongerechtigheden zal Ik geenszins meer gedenken.

Ik zal hun oren doorboren. Zij zullen geloven en Mijn Woord in hun hart bewaren. En wat zei de Heer in psalm 40? "Uw wet is in het midden mijns ingewands". En wat staat hier over het Nieuwe Verbond, dat immers bij de opstanding van de Heer begonnen is? "Ik zal mijn wetten geven in hun harten". Het gaat daarbij niet om de Oude Testamentische wetten. Die werden opgelegd. "Wetten in hun harten geven" wil zeggen dat degenen die die wetten ontvangen, geloven. Dat zij met zachtmoedigheid het Woord ontvangen dat in hen geplant wordt, hetwelk hun zielen kan zaligmaken. Dat zei Jakobus. Deze verzen zijn de climax van het verhaal.

Hebreeën 10 : 18

18 Waar nu vergeving derzelve is, daar is geen offerande meer voor de zonde.

Waar de zonden vergeven zijn, waar die gelaten worden, want vergeven is met rust laten, daar is geen offerande meer voor de zonde. Eén offer is genoeg. Einde van het verhaal. De zonden worden niet meer gedacht.

Tot zover het leerstellig deel van de Hebreeënbrief. Dit is het hoogtepunt van het betoog. Maar wat moet ik daar nu mee?

Hebreeën 10 : 19

19 Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus,

Dat is het bloed wat de Hogepriester offerde op de ark des verbonds in het heilige der heiligen, maar nu toegepast op het Nieuwe Verbond. Wij hebben vrijmoedigheid om in te gaan in het Nieuwe Verbond en we hebben vrijmoedigheid om in te gaan in de hemel zelf. Door het bloed van Jezus. Daar had ook kunnen staan: "door Zijn offerande" of "door het leven van Jezus". Niet door het feit dat Hij leeft, maar doordat Hij praktisch leeft. Doordat Hij bezig is te leven. Het heeft te maken met wat Hij doet en met Wie Hij voor ons is.

Hebreeën 10 : 20

20 Op een versen en levenden weg, welchen Hij ons ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is, *door Zijn vlees*;

"Vers" wil zeggen dat die weg net tot stand gebracht was, want dat is wat de Hogepriester deed op Grote Verzoendag. Hij sprenkelde het bloed op de weg naar het verzoendeksel. Dat is die verse weg. En het was een levende weg, want bloed is leven. De Here Jezus zei daar ooit eens van: "Ik ga in het huis mijns Vaders en waar Ik heen ga, weet gij". Ik denk dat er nog een Hebreeënbrief voor nodig was om uit te leggen wat dat betekende. De Heer zei: "Ik ben de weg en niemand komt tot de Vader dan door Mij". Dat is allemaal de verwijzing naar de hogepriesterlijke positie van Christus onder het Nieuwe Verbond. Dat stond al in Johannes 14, drie hoofdstukken voor het zogeheten Hogepriesterlijk gebed. In dat gebed zei Hij: "Ik wil dat zij allen één zijn en dat wij één zijn". En als wij één zijn, gaan we ook met vrijmoedigheid het heiligdom binnen om daar tot God te naderen en Hem te dienen. We nemen onze hemelse positie in en beschouwen onszelf als burgers van de hemel en wandelen waardiglijk de hemelse roeping, die wij deelachtig zijn. Hij heeft ons die weg ingewijd door het voorhangsel. Niet door middel van het voorhangsel, maar uiteraard door het voorhangsel heen. Dat wil zeggen, door de afscheiding van het Oude Verbond naar het Nieuwe. Dat is door de dood heen.

Hebreeën 10 : 21

21 En *dewijl wij hebben* een groten Priester over het huis Gods;

Wiens huis wij zijn, indien wij maar de vrijmoedigheid en de roem der hoop tot het einde toe vast behouden. (Hebreeën 3 : 6) We hebben dus een Hogepriester.

De onderlinge bijeenkomst

Hebreeën 10 : 22

22 Zo laat ons toegaan met een waarachtig hart, in volle verzekerdheid des geloofs, *onze harten gereinigd zijnde van het kwaad geweten, en het lichaam gewassen zijnde met rein water.*

Er staat niet dat we zouden toetreden tot het huis Gods, dat we toegevoegd worden tot degenen die zalig worden. Laat ons komen tot geloof in de Here Jezus, opdat wij toegevoegd worden aan dit huis. Nee, maar vanwege het feit dat we door geloof al deel hebben aan het huis Gods en omdat we weten dat we als huis Gods een grote en Hogepriester hebben, zouden we nu naderen tot God en daar onszelf offeren en dat naar het voorbeeld van onze Hogepriester. Dit toegaan tot de troon der

genade is met grote nadruk een zichzelf offeren aan God, in navolging van de Here Jezus Christus. Ondanks het feit dat u en ik weten dat er van alles aan ons mankeert. Maar gebruik alstublieft niet het woord zonde, want dat spreekt over onze relatie met God en dan wordt er gezegd dat we daarvan gereinigd zijn en dat we daar geen weet meer van zouden hebben. Als onze Hogepriester ons hierin is voorgegaan, dan zit er niets anders meer op en ik kan u trouwens ook niets anders aanbevelen, dan Hem na te volgen en met vrijmoedigheid daar naar binnen te gaan. Niet om behouden te worden, maar om behouden te leven. Niet om het leven te ontvangen, maar om het leven te leven. Niet om te komen tot het Nieuwe Verbond, maar om te dienen onder het Nieuwe Verbond. Laat ons dus toegaan met een waarachtig hart. Dat is een hart dat de waarheid is toegedaan. Een hart waarin de waarheid woont. "Volle verzekerdheid" is de verklaring van het woord "geloof". Geloof is namelijk volle verzekerdheid. Dat staat in Hebreëën 11 : 1.

Hebreëën 11 : 1

- 1 Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, *en* een bewijs der zaken, die men niet ziet.

Geloof is niet vermoeden, maar volle verzekerdheid. Daar kies je voor. Onze harten zijn gereinigd van een kwaad geweten. Ze zijn gereinigd van dode werken. Het lichaam is gewassen met rein water. Sommigen passen dat letterlijk toe en passen dat toe op de doop in water, maar ik ben geneigd het overdrachtelijk te nemen en te zeggen dat de Oude Testamentische uitwendige rituele wassingen een beeld zijn van de reiniging van de inwendige mens, van het hart dus.

Hebreëën 10 : 23

- 23 Laat ons de onwankelbare belijdenis der hoop vast houden; (want Die het beloofd heeft, is getrouw);

Hoop spreekt over onze toekomstverwachting en dat blijkt ook uit wat er volgt. Hij heeft het beloofd en is getrouw. Als wij, gelovigen, op deze wijze achter onze Hogepriester aan ingaan in het heiligdom en ons daar offeren, om ons in dienst van God te stellen, dan zijn aan ons beloften gedaan. Ons is zaligheid beloofd, namelijk loon. Dat staat letterlijk in vers 35.

Hebreëën 10 : 35

- 35 Werpt dan uw vrijmoedigheid niet weg, welke een grote vergelding des loons heeft.

De vrijmoedigheid om in te gaan in het heiligdom. De zaligheid als zodanig, eeuwig leven, is niet loon, maar genade. Hier gaat het over loon voor de dienst die wij verrichten onder het Nieuwe Verbond. Het met vrijmoedigheid naderen tot de troon der genade impliceert dus dat wij met vrijmoedigheid onze zondige lichamen en levens, en wat we ook maar hebben, aan Hem geven, opdat Hij het zou gebruiken. Dat je daar wat moed voor nodig hebt is duidelijk, maar die vrijmoedigheid zullen we hebben naarmate wij geloven en naarmate wij de waarheid in ons hart hebben. In volle verzekerdheid des geloofs hebben we absolute vrijmoedigheid om dat te doen. En indien we die vrijmoedigheid om in te gaan niet hebben en dus onze onderlinge bijeenkomst nalaten, dan is er geen vergelding des loons, maar oordeel. Het is niet nieuw wat hier staat. Dat stond in 1 Korinthe 3 ook al en in Romeinen 2.

1 Korinthe 3 : 9-15

- 9 Want wij zijn Gods medearbeiders; Gods akkerwerk, Gods gebouw zijt gij.
- 10 Naar de genade Gods, die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd; en een ander bouwt daarop. Maar een ieder zie toe, hoe hij daarop bouwe.
- 11 Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus.
- 12 En indien iemand op dit fundament bouwt: goud, zilver, kostelijke stenen, hout, hooi, stoppelen;
- 13 Eens ieder werk zal openbaar worden; want de dag zal het verklaren, dewijl het door vuur ontdekt wordt; en hoedanig eens ieders werk is, zal het vuur beproeven.
- 14 Zo iemands werk blijft, dat hij daarop gebouwd heeft, die zal loon ontvangen.
- 15 Zo iemands werk zal verbrand worden, die zal schade lijden; maar zelf zal hij behouden worden, doch alzo als door vuur.

10. Enkele vragen

Waarom kan de dood van de Here Jezus aan het kruis geen offer genoemd worden? Als we daarover zouden discussiëren, zou ik er niet eens echt moeite mee hebben om te accepteren dat de Here Jezus in Zijn omwandeling op aarde Zijn leven ter beschikking gesteld heeft aan Zijn hemelse Vader. Dat kan niet missen en men zou dat wat mij betreft gerust een offer mogen noemen. Het enige bezwaar dat ik ertegen heb,

is dat ik de term in dat verband in de Bijbel niet ben tegengekomen. En ik maak altijd bezwaren tegen het gebruik van overigens Bijbelse termen in een onbijbelse toepassing. Daaruit ontstaan namelijk gewoonlijk de misverstanden. We gebruiken dan Bijbelse termen en veronderstellen dat iedereen het over de betekenis daarvan eens is, maar dan blijkt dat ieder er zo zijn eigen uitleg aan geeft en dat zouden wij dus niet moeten doen.

Ik kan bovengenoemde vraag dan ook niet beantwoorden. Het kan misschien best zo genoemd worden, maar ik stel vast dat het in de Bijbel zo niet gebeurt. Als er al over een offer gesproken wordt dat de Here Jezus gebracht heeft, dan wordt dat in ieder geval uitgebreid besproken in de Hebreënbrief. Die hoofdstukken hebben we onder ogen gehad en ik zou niet weten waar er nog meer over gesproken wordt, behalve dan misschien nog hier en daar een vers waarin de term gebruikt wordt. En zeker ook nog enige verzen waarin dezelfde gedachte, maar dan met andere woorden, naar voren wordt gebracht. Nogmaals, als u vindt dat de Heer een offer bracht in Zijn leven op aarde, dat Hij stelde in de hand Zijns Vaders, dat Hij God diende en dat dat zo volkomen was dat het ook inderdaad reikte tot in de dood, dan kan ik me daar best wel in vinden. Niettemin leidt deze gedachte gewoonlijk tot misverstanden.

Ik ben daarmee niet exact op de vraag ingegaan. Als het puur over Zijn lijden en sterven aan het kruis gaat, dan is dat in de eerste plaats veel te smal om een offer genoemd te worden. Want het gaat niet zozeer om Zijn dood. De dood is nooit een offer. Ik denk dat daar alle discussie en alle vragen uit ontstaan zijn. Leven is een offer. Het leven dat gewijd wordt aan iets en in het bijzonder aan de Godheid. Ook op een iets lager niveau kan die term zo gebruikt worden. De dood als zodanig is geen offer. In het Nederlands gebruiken we daar het woord "slachtoffer" voor, maar dat is min of meer ook een misverstand. Voor zover ik het kan zien, vinden we in de Bijbel het offer van de Here Jezus niet beschreven in het aanbieden van Zijn aardse levenswandel, maar in het beschikbaar stellen van Zijn opstandingsleven. Om in Zijn opstanding en dus in Zijn tegenwoordige positie, God te dienen. Die gedachtegang wordt niet zomaar als een feit naar voren gebracht. Meteen daaraan verbonden, wordt gezegd dat de Gemeente daar op tweeërlei wijze deel aan heeft. In de eerste plaats heeft Hij Zich geofferd en Zich voor ons in dienst van Zijn hemelse Vader gesteld, namelijk ten behoeve van ons. In de tweede plaats heeft Hij Zich met ons geofferd. Dat is een andere benadering. De eerste gedachte is dat Hij ons reinigt en heiligt en onberispelijk stelt en de Gemeente sticht en bouwt. De andere gedachte is dat we met Hem geofferd zijn, omdat wij nu eenmaal leden zijn van het Lichaam van Christus.

Op het hoogtepunt van het betoog in de Hebreënbrief wordt uitdrukkelijk gesteld dat Hij niet alleen Zichzelf, maar ook Zijn Lichaam heeft geofferd en dat we daarin geheiligd zijn. Zoals Hij Zich gesteld heeft in de dienst van Zijn hemelse Vader, zo zijn ook wij gesteld in dienst van God. We zijn geworden tot priesters en bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond. Dus niet alleen vóór ons, maar ook mét ons. Toen de Here Jezus Zich in Zijn opstanding aanbood in de dienst van God, werden wij deelgenoot aan dat offer, omdat we leden van Zijn Lichaam zijn. Voor zover het een zegen is dat de Heer Zich offerde en God dient, hebben wij inderdaad deel aan die zegen, want wij zijn met Christus gezegend met elke geestelijke zegening in de hemel en daar is dit priesterschap en dit offer niet van uitgezonderd. Dus het antwoord op de vraag of het kruis van de Here Jezus geen offer genoemd kan worden zou, zonder kritiek te leveren op de vraag, zijn dat het strikt genomen geen offer is. Er kan niet van een offer gesproken worden als het geofferde niet op het altaar komt. Als het wel op het altaar komt en het wordt daar niet verbrand, en dus niet door God tot Zich genomen door middel van vuur, dan nog is het geen offer.

De betekenis van het lijden en sterven van de Here Jezus

Welke betekenis heeft het lijden en sterven van de Heer dan als dit geen offer was? Zijn lijden en sterven hebben als praktische uitwerking, dat daarmee een oordeel gekomen is over de oude schepping en over de oude mens. Eén stierf voor allen (er staat niet dat Eén Zich offerde voor allen, wel dat Eén Zich offerde voor velen) en dus zijn allen gestorven. Als u daarin zou willen lezen dat Eén Zich voor allen geofferd heeft, dan zou u ook moeten lezen, dat daarmee allen zich geofferd hebben. Maar dat gelooft u toch zelf ook niet! De betekenis van Zijn lijden en sterven is dat hij de zonden van de wereld heeft weggenomen en dat er een oordeel gebracht is over de oude schepping en aan de eis van Gods recht en Gods wet is voldaan en dat daardoor bovendien de mens verlost is van de wet. De wet heerst immers over de mens zo lange tijd als hij leeft. Indien Eén voor allen gestorven is, zijn allen gestorven en zijn allen niet meer onder de wet. Door de dood van de Here Jezus is de mens dus verlost van de zonde en van de wet en van zichzelf. Daar schiet hij niet zo geweldig veel mee op, want hij is dan nog dood. Wij leven en zijn behouden geworden doordat Hij voor ons is opgewekt. Door geloof in Degene, Die uit de dood is opgewekt, krijgen wij deel aan Hem, Die eerst gestorven was, maar nu leeft. Onze zaligheid ligt vast in Zijn opstanding.

Het is moeilijk om Jesaja 53 te bespreken, want als ik er echt op in moet gaan, dan moet ik eerst uiteenzetten hoe de titel "Knecht des HEEREN"

niet slechts van toepassing is op de Here Jezus, maar net zo goed ook van toepassing is op Israël. Het zijn dus woorden met een dubbele toepassing. Niettemin zijn ze bij ons waarschijnlijk het meest bekend als sprekend over de Here Jezus en van Hem wordt in vers 7 gezegd:

Jesaja 53:7

7 Als dezelve geëist werd, toen werd Hij verdrukt; doch Hij deed Zijn mond niet open; als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open.

Het zal duidelijk zijn dat deze woorden rechtstreeks te maken hebben met het lijden en uiteindelijk de dood van de Here Jezus. Het heeft te maken met Zijn verantwoording voor Pilatus, Herodus en het sanhedrin, waarbij Hij inderdaad over het algemeen zweeg en Zich ook niet verdedigde en deze verdrinking over Zich liet komen. Hij werd als een lam ter slachting geleid. Ook hier staat niet dat Hij als een lam geofferd werd. Nu weet ik wel dat het woord "slachten" in het algemeen nogal synoniem is met het begrip "offeren", maar daar kom ik nog op terug. Het is namelijk niet per definitie hetzelfde, hoewel de begrippen elkaar wel degelijk overlappen. Wat hier ook zeker niet uiteengezet wordt, is dat de Heer een lam is dat geslacht werd. Wat hier gezegd wordt, is dat de Heer niet protesteerde, net zoals een lam dat geslacht wordt niet protesteert en net zoals een schaap niet protesteert als het geschoren wordt. Bij dit soort zaken moet u natuurlijk eerst de strekking van het vers zelf in de gaten hebben. Waar het over gaat, is dat Hij niet protesteerde. Slachten en scheren hebben dezelfde betekenis. Het dier wordt zijn kracht ontnomen. In het eerste geval wordt het helemaal van levenskracht ontnomen en in het tweede geval is "haar" nu eenmaal een beeld van kracht en met het scheren wordt dus de kracht weggenomen. Dat heb ik me laten vertellen door ene Simson. Daar ga ik verder maar niet op in, want dan verdwaal ik helemaal in de typologie. De apostel Petrus zegt later in zijn brief, dat de Heer alles overgaf aan Degene, Die rechtvaardig oordeelt.

Jesaja 53:8

8 Hij is uit den angst en uit het gericht weggenomen; en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land der levenden; om de overtreding Mijns volks is de plage op Hem geweest.

Hij is inderdaad gestorven. En deze dingen zijn Hem mede overkomen door de overtredingen van dit volk.

Jesaja 53:9

9 En men heeft Zijn graf bij de goddelozen gesteld, en Hij is bij den rijke in Zijn dood geweest, omdat Hij geen onrecht gedaan heeft, noch bedrog in Zijn mond geweest is.

Hij heeft geen onrecht gedaan en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden. Als er staat dat Hij geen onrecht heeft gedaan, dan verwacht je al meteen dat daar dan op volgt dat er geen bedrog in Zijn mond gevonden is. Onrecht doen gebeurt namelijk in de eerste plaats met de mond. Dat heeft te maken met de woorden die men spreekt, of nog beter: het heeft te maken met dat wat in het hart is. Wat in het hart is, wordt via de mond uitgesproken. Als een mens onrecht doet, doet hij dat omdat er onrecht in zijn hart is. De gedachte hier is dat Hij niet alleen geen onrecht gedaan heeft, met de handen en voeten, maar zelfs niet met de mond. In feite betekenen deze woorden gewoon dat in Hem geen ongeloof gevonden werd. Hij was de volmaakte gelovige. Als u dan vraagt of het niet betekent dat Hij geen zondige daden begaan heeft, dan moet ik zeggen dat het dat ook betekent, maar ik noemde iets veel hogers en meer omvattends. Hij heeft niet alleen geen zondige daden gedaan, maar Hij had zelfs geen zondige ideeën in het hart. En dat is nog wel iets meer. En als er geen zonden in Zijn hart waren, impliceert dat automatisch dat Hij ook geen zonden gedaan heeft. De uitspraken over de Here Jezus met betrekking tot de zonden zijn niet dat Hij geen enkele zonde heeft gedaan, alsof Hij het misschien wel had willen doen, maar Zich gelukkig heeft kunnen beheersen, maar dat het zelfs niet in Zijn hart opkwam. Het is dus niet allen een uitspraak over Zijn zondeloosheid, maar ook over Zijn geloof.

Jesaja 53:10

10 Doch het behaagde den HEERE Hem te verbrijzelen; Hij heeft Hem krank gemaakt; als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien, Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des HEEREN zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan.

Als u nu alleen Jesaja 53 leest, dan leest u dus dat er geen onrecht in Hem was en geen bedrog, doch het behaagde de HEERE Hem te verbrijzelen enzovoorts. Waarom dan? Als Hij inderdaad geen zonde kende en als Hij geen onrecht gedaan heeft en er geen bedrog in Zijn mond gevonden is,

waarom behaagde het dan den HEERE Hem te verbrijzelen? En waarom maakte de HEERE Hem krank? Van Zichzelf en in Zichzelf had Hij geen zonde en was ook geen zondaar, maar Hij is gekomen in gelijkheid des zondigen vleses en in zonde heeft Zijn moeder Hem ontvangen. Hij werd vlees en bloed deelachtig, omdat zondaren vlees en bloed deelachtig zijn, maar dat wil nog niet zeggen dat Hij Zelf ook zondig was. Hij kwam in gelijkheid des zondigen vleses om de zonden der mensheid. Het oordeel dat over Hem kwam, was geen oordeel op persoonlijke titel, maar omdat Hij gekomen was om dat oordeel te dragen. Niet omdat Hij van nature Zelf de schuld droeg, maar omdat Hij onze schuld op Zich genomen had. Dat gebeurde niet een dag voor Zijn kruisiging, maar bij Zijn menswording. Hij kwam in een lichaam zoals elke zondaar dat heeft.

Vers 9 stelt vast dat Hij in Zichzelf geen zonde had en vers 10 zegt dat Hij wel degelijk verbrijzeld werd. Verdrukt is de gedachte en dat Hij werd krank gemaakt. Dat was uiteraard omdat Hij de zonden der wereld droeg.

2 Korinthe 5 : 21

21 Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.

De Here Jezus werd tot zonde gemaakt. Hij werd beschouwd als de personificatie van de zonde. Daarom wordt Hij niet aangeduid als zondaar, maar als zonde. De zonde der wereld was op Hem gelegd. Het was niet Zijn eigen schuld, maar Hij, Die van Zichzelf geen zonde had, was in staat en had bovendien ook het recht, om de zonden der wereld te dragen. Hij werd voor ons tot zonde gemaakt en daarom leed en stierf Hij, om vervolgens gerechtvaardigd uit de dood op te staan en wel zonder zonde. Toen Hij uit de dood opstond, droeg hij uiteraard die zonde en schuld niet meer. Hij werd niet alleen Zelf rechtvaardig opgewekt, maar ook tot onze rechtvaardigmaking.

Romeinen 4 : 25

25 Welke overgeleverd is om onze zonden, en opgewekt om onze rechtvaardigmaking.

Eerst was daar de zondige mens, daarna kwam de Heer, Die tot zonde gemaakt werd. Hij leed en stierf en stond op uit de dood, opdat de mens Hem vervolgens daarin zou volgen. Het zijn woorden die een verklaring geven op de wat cryptische woorden van Jesaja 53.

Jesaja 53 : 10b

10b... als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zo zal Hij zaad zien ...

Op grond waarvan zal Hij zaad zien? Als Hij Zijn ziel, Zijn leven, Zijn wezen, Zijn wandel, of Zichzelf, tot schuldoffer zal gesteld hebben. Als we willen, zouden we misschien toch wel wat argumenten kunnen vinden om het begrip "schuldoffer" rechtstreeks in verband te brengen met Zijn dood. Gewoon omdat we dat zo willen. Dan zou u kunnen zeggen dat Hij is gestorven en dat Hij daarna zaad zou zien. "Want indien het tarwegraan in de aarde niet valt en sterft, zo draagt het geen vrucht". En als het dus wel in de aarde valt, draagt het wel vrucht. Als u dit vers er zo naast legt, dan is Zijn dood het schuldoffer en het zaad zien Zijn opstanding. Dat is een aardige parallel. Maar wat gebeurde er met het belangrijkste deel van het schuldoffer? Als het een dierlijk offer is, is er sprake van slachting en worden er diverse organen en delen van elkaar gescheiden en krijgen ook een verschillende bestemming. Sommige delen worden buiten de legerplaats verbrand en een ander deel wordt door de priesters gegeten. Nog een ander deel komt op het altaar en is bestemd voor de Heer. En als het voor de Heer is, dan is dat het belangrijkste deel.

Maar als een dier geslacht wordt en een deel wordt buiten de legerplaats verbrand en een ander deel wordt door de priesters gegeten, maar het bestemde deel komt niet op het altaar voor de Heer, is het dan nog een offer? Als het altaar er geen rol in speelt, is het incompleet. Dan is het een gewone slachting en wordt het voedsel enzovoorts. Als we geen behoefte hebben om het woord "schuldoffer" meteen in verband te brengen met de dood, dan hebben we geen enkel probleem, want dan staat het voor Zijn opstanding. Hij stond op uit de doden als de Eersteling. Als de Eersteling dergenen die ontslapen zijn en daarna degenen die van Christus zijn. Bovendien zegt 1 Korinthe 15 dat indien Christus niet is opgewekt, er sowieso geen opwekking is en andersom. Kortom, Hij staat op uit de dood en daarna nog velen meer. Hij zou de Eerstgeborene zijn onder vele broederen (Romeinen 8) of Hij zou de overste Leidsman zijn van die vele zonen, die tot heerlijkheid geleid zouden worden. (Hebreeën 2)

Als we deze uitspraken naast Jesaja 53 : 10 leggen, is er geen enkel probleem. Bij het schuldoffer stellen wij ons dan het opstijgen van het dier op het altaar voor. Niet alles van het dier gelukkig, maar het opstijgen maakt het geheel in elk geval wel tot een offer, want dat is het wezen van het offer. Dus lees ik in het schuldoffer dat de Heer opstond uit de dood en opsteeg tot God. Het resultaat daarvan was inderdaad dat Hij

zaad zou zien. Dat wil zeggen dat er meerderen diezelfde weg zouden gaan om nieuw leven te ontvangen enzovoorts. Hij is opgewekt tot onze rechtvaardigmaking. Dat lees ik in schuldoffer. En wij zijn dat zaad.

Jesaja 53 : 10c

10c... Hij zal de dagen verlengen; en het welbehagen des
HEEREN zal door Zijn hand gelukkiglijk voortgaan.

Die goede en welbehagelijke wil van God wordt in Romeinen 12 genoemd. Daar wordt gezegd dat wij onze lichamen zouden stellen tot een levend, heilig, Gode welbehagelijk offer.

Jesaja 53 : 11

11 Om den arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, *en* verza-
digd worden; door Zijn kennis zal Mijn Knecht, de
Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, want Hij zal
hun ongerechtigheden dragen.

Om de arbeid van Zijn praktische leven zal Hij het zien. Door Zijn kennis, door wat in Zijn hart was en is, door Zijn geloof dus. Door het geloof en uit het geloof van Jezus Christus, zijn wij behouden geworden. Dat staat hier dus feitelijk ook.

Jesaja 53 : 12

12 Daarom zal Ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal
de machtigen als een roof delen, omdat Hij Zijn ziel uit-
gestort heeft in den dood, en met de overtreders is geteld
geweest, en Hij veler zonden gedragen heeft, en voor de
overtreders gebeden heeft.

In Zijn opstanding volbrengt Hij de welbehagelijke wil van God. De Hebreeënbrief leert dat Hij de Hogepriester van het Nieuwe Verbond is geworden en inderdaad verzoening doet voor de zonden des volks, opdat dat volk God zou kunnen dienen. Hier lezen we woorden van gelijke strekking. Hij is oorzaak van eeuwige zaligheid geworden. Het is zeer wel mogelijk om Jesaja 53 : 12 naast Hebreeën 9 te leggen, want Jezus Christus is namelijk Degene, Die als Hogepriester bidt voor Zijn volk. Die Zijn volk vertegenwoordigt bij God. Het staat hier echter wat ingewikkeld, omdat het tegelijkertijd de verwijzing is naar de relatie van de Heer tot Israël, waarbij de Here Jezus letterlijk gebeden heeft voor

het volk. Zelfs op het moment dat Hij stierf. Dezelfde uitspraken moeten wel degelijk ook toegepast kunnen worden op het volk Israël. Het lijden van dat volk door de eeuwen heen heeft tot doel dat het geloof leert uit hetgeen het heeft geleden, opdat daarna datzelfde Israël oorzaak wordt tot zaligheid van vele volken. De gedachte is dan ook dat Israël in de toekomst de bemiddelende functie heeft voor de volkeren. Je zou kunnen zeggen dat Israël straks voor de volkeren bidt. Zo kunt u een hele reeks maken natuurlijk: de Here Jezus Christus bidt voor de Gemeente, de Gemeente bidt voor Israël en Israël bidt voor de volkeren. Dat is in ieder geval de weg waarlangs de heilsgeschiedenis gerealiseerd gaat worden.

Het paaslam

Als het paaslam een offer genoemd wordt, zitten we met een moeilijk probleem, want het lam eindigde niet op een altaar. We zitten dan met een uitzondering die helemaal geen regel was. Bovendien was het paaslam geen regelmatig offer. Het blijkt echter dat het wel degelijk als offer beschreven wordt. De vraag die gesteld werd, heeft natuurlijk te maken met de gedachte dat het paaslam een type is van de Here Jezus. Zoals bekend werd het paaslam gedood. Waarna de vraag is, of het ook geofferd werd?

Exodus 12 : 27

27 Zo zult gij zeggen: Dit is den HEERE een paasoffer,
Die voor de huizen der kinderen Israëls voorbijging in
Egypte, toen Hij de Egyptenaren sloeg, en onze huizen
bevrijdde! Toen boog zich het volk en neigde zich.

Er wordt dus wel degelijk over een paasoffer gesproken. Het gaat er echter om dat u zo'n tekst in z'n verband leest. Wat zegt het vers nu werkelijk? De vraag kan nooit zijn of we zo'n tekst kunnen gebruiken ter ondersteuning of bestrijding van een bepaalde leer, maar wel wat dit vers betekent in het verband waarin het staat. En waarom het zo'n zeldzaamheid is dat het paaslam als een offer wordt aangeduid, terwijl het normaal gesproken niet als offer beschouwd kan worden, omdat het inderdaad op geen enkele wijze op het altaar terecht kwam. De beschrijving van het lam staat in de eerste verzen van Exodus 12. Ter gelegenheid van de uittocht uit Egypte riep Mozes alle oudsten. Zij moesten het paaslam slachten en eten, terwijl ze het bloed van dat lam aan de deurposten moesten strijken, opdat men vervolgens de andere dag verlost zou worden.

Exodus 12: 21-28

- 21 Mozes dan riep al de oudsten van Israël, en zeide tot hen: Leest uit, en neemt u lammeren voor uw huisgezinnen, en slacht het pascha.
- 22 Neemt dan een bundelken hysop, en doopt het in het bloed, dat in een bekken zal wezen; en strijkt aan den bovendorpel, en aan de beide zijposten van dat bloed, hetwelk in het bekken zijn zal; doch u aangaande, niemand zal uitgaan uit de deur van zijn huis, tot aan den morgen.
- 23 Want de HEERE zal doorgaan, om de Egyptenaren te slaan; doch wanneer Hij het bloed zien zal aan den bovendorpel en aan de twee zijposten, zo zal de HEERE de deur voorbijgaan, en den verderver niet toelaten in uw huizen te komen om te slaan.
- 24 Onderhoudt dan deze zaak, tot een inzetting voor u en voor uw kinderen, tot in eeuwigheid.
- 25 En het zal geschieden, als gij in dat land komt, dat u de HEERE geven zal, gelijk Hij gesproken heeft, zo zult gij dezen dienst onderhouden.
- 26 En het zal geschieden, wanneer uw kinderen tot u zullen zeggen: Wat hebt gij daar voor een dienst?
- 27 Zo zult gij zeggen: Dit is den HEERE een paasoffer, Die voor de huizen der kinderen Israëls voorbijging in Egypte, toen Hij de Egyptenaren sloeg, en onze huizen bevrijdde! Toen boog zich het volk en neigde zich.
- 28 En de kinderen Israëls gingen en deden het, gelijk als de HEERE Mozes en Aäron geboden had, also deden zij.

Het eigenaardige is dat hier over een paasoffer gesproken wordt op het moment dat ook wordt gesproken over bevrijding en verlossing. Er ligt dus grote nadruk op wat er werkelijk gebeurde. Want het bloed en dus het leven van het paaslam dat geslacht werd, werd gestreken aan de deur en het vlees van het paaslam werd staande door de Israëlieten gegeten, waardoor zij de andere dag bevrijd werden uit Egypte. De gedachte is dat het leven van het paaslam aan de deur gevonden werd, zodat het leven van dat paaslam overgegeven werd aan de deur en men vervolgens door die deur uitging en dus vervolgens door die deur verlost werd. Het was als het ware een levende deur geworden. Het lam stierf en wat er uit de dood opstond, was een deur. Dat is misschien wat plastisch uitgedrukt, maar dat stelt het voor. En de Heer zei: "Ik ben de Deur". Het gaat hier dus niet zozeer om de dood van het paaslam. De dood van het paaslam is betrekkelijk onbelangrijk en ik hoop dat u de betekenis daarvan kent.

Wat veel belangrijker is, is wat er vervolgens met dat paaslam gebeurde, namelijk dat het bloed van dat lam inderdaad aan de deur gestreken werd, want anders zou die verderfengel niet voorbijgegaan zijn. Dan zou de eerstgeborene in het huis gedood zijn. Het was wel nodig dat het paaslam werd geslacht, maar het doel was dat het bloed daarvan aan de deurposten werd gestreken, zodat de deur het leven van het lam had. Een lam, staande als geslacht, ziet er dus uit als een deur, of als de Leeuw uit de stam van Juda. Het is de uitbeelding van de opgewekte Christus, Die de dood heeft overwonnen. Het gaat dus wel degelijk over opstanding. Er wordt niet gedacht aan de dood, maar aan de verlossing uit de dood. Datzelfde wordt nog een keer uitgedrukt, omdat het vlees van het lam door het volk gegeten werd. Zij ontvingen het leven van het lam. Zij werden daardoor bekrachtigd en konden de andere dag de reis aanvaarden.

Als nu de dood van het offerdier het belangrijkste zou zijn en dat dan de uitbeelding is van het lijden en sterven van de Here Jezus, waarom werden die offerdieren dan niet dood gegeten? Voor degenen die vinden dat er een zo perfect mogelijke parallel moet zijn tussen het type en de vervulling van het type. Waarom moesten die dieren dan zo pijnloos mogelijk worden gedood? Omdat het niet over lijden gaat, maar over het oude leven dat wordt opgegeven en het nieuwe voortbestaat in opstanding of wedergeboorte. Voor degenen die van mening zijn dat het slachten en eten van het paaslam gebeurde op het moment dat de Here Jezus stierf, moet ik zeggen dat dat niet zo was. Daar zat een hele dag tussen. Het paaslam wordt in het Nieuwe Testament aangehaald en daar letterlijk van toepassing gebracht op de Here Jezus.

1 Korinthe 5: 7, 8

- 7 Zuivert dan den ouden zuurdesem uit, opdat gij een nieuw deeg zijn moogt, gelijk gij ongezuurd zijt. Want ook ons Pascha is voor ons geslacht, *namelijk* Christus.
- 8 Zo dan laat ons feest houden, niet in den ouden zuurdesem, noch in den zuurdesem der kwaadheid en der boosheid, maar in de ongezuurde *broden* der oprechtheid en der waarheid.

Mijn eerste reactie op dit vers, in verband met het onderwerp dat wij bespreken, is dat hier niet over een offer gesproken wordt. Er staat niet dat ons Paaslam geofferd is, maar geslacht. Hetzelfde woord dat hier met "slachten" vertaald is, wordt ook nog wel eens vertaald met offeren. Dat is een taalkundig probleem. Het Griekse woord voor "slachten" is ook het normale Griekse woord voor "slachten". Dat kan ook niet anders,

want in verband met de gelijkenis van de verloren zoon wordt er uitgebreid gesproken over het slachten van ossen en het gemeste kalf. In Handelingen 10 en 11 wordt tot Petrus gezegd: "Petrus, slacht en eet". Dat heeft niets met offeren te maken. Maar soms heeft het woord betrekking op bepaalde religieuze of Godsdiensstige zaken en dan wordt het prompt met "offeren" vertaald. In 1 Korinthe 5 : 7 zou dat dus ook hebben moeten gebeuren. Toch hebben de vertalers het met "slachten" vertaald, zodat ik denk dat ze begrepen hebben dat het paaslam normaal gesproken helemaal niet als offer beschreven wordt en dus geen deel uitmaakt van de offerdienst als zodanig. Er komt ook geen altaar aan te pas. In 1 Korinthe 10 wordt datzelfde woord wel degelijk vertaald met "offeren".

1 Korinthe 10 : 18-22

- 18 Ziet Israël, dat naar het vlees is: hebben niet degenen, die de offeranden eten, gemeenschap met het altaar?
- 19 Wat zeg ik dan? Dat een afgod iets is, of dat het afgodenoffer iets is?
- 20 Ja, ik zeg, dat hetgeen de heidenen offeren, zij den duivelen offeren, en niet Gode; en ik wil niet, dat gij met de duivelen gemeenschap hebt.
- 21 Gij kunt den drinkbeker des Heeren niet drinken, en den drinkbeker der duivelen; gij kunt niet deelachtig zijn aan de tafel des Heeren, en aan de tafel der duivelen.
- 22 Of tergen wij den Heere? Zijn wij sterker dan Hij?

Hetgeen zij aan de afgoden offeren, offeren zij aan de duivelen, aan de demonen. Daar gaat het niet eens over God, maar over afgoden. En hier wordt hetzelfde woord voor "slachten" vertaald met "offeren". Dat is tamelijk ver gezocht. Het slachten, zoals dat in die dagen in de Griekse wereld gebruikelijk was, was per definitie ook het wijden van het vlees aan de afgoden. Bij de Grieken was het slachten dus ook een ritueel slachten en had dus iets te maken met het wijden aan goden. Bij de Grieken is het slachten dus offeren. Het eigenaardige is juist dat de vertalers 1 Korinthe 5 : 7 vertaald hebben met: "ons Pascha is voor ons geslacht". Het hele begrip "slachten" heeft oorspronkelijk als eerste betekenis: iets doen opdwartelen. In de eerste plaats rook en eventueel stof. Wat opstijgt is ontastbaar en ongrijpbaar, maar wel zwaar in beweging. Soms wordt het ook vertaald met "koken". Dat is ook wild door elkaar gaan en opstijgen. Als het water kookt, gaat het tekeer, maar het verdampt en stijgt in de vorm van een wolk, waterdamp, op en dikwijls met groot geweld. Dat woord heeft ook de toepassing van "slachten" gekregen, of van doden, want als een mens gedood wordt, wordt zijn

geest bevrijd uit het lichaam en keert terug tot God, Die hem geschapen heeft. Zo wordt door het doden de geest bevrijd, zodat slechts de verpakking overblijft. Het begrip "slachten" ligt dus heel dicht naast het bijbelse begrip "offeren", namelijk het doden van het dier, waarbij het de bedoeling is dat het gedode dier inderdaad op het altaar komt, opdat het daar, zo letterlijk mogelijk, zou opstijgen tot God. Dat is de reden, waarom dit Griekse woord zo geschikt is om zowel met "slachten" als met "offeren" in de brede betekenis te vertalen. Maar dat wil niet zeggen dat dit Griekse woord ook daadwerkelijk de betekenis van "offeren" heeft. Dat kan het hebben, maar dat wordt dan bepaald door het verband waarin het gebruikt wordt.

Als we zeggen: "Want de Heer is voor ons gestorven, zo laat ons feest vieren", dan hebben we toch veel uit te leggen? Dat doen we niet meer, omdat we aan de uitdrukking gewend zijn. Waarom zijn we blij met iemand Die stierf? Als we zulke termen gebruiken en men weet verder niets, dan moet men toch de indruk krijgen dat we het over onze vijand hebben die dood is. Begrijp me goed, ik neem niemand wat kwalijk als hij dat zo zingt. Het hele punt is natuurlijk dat Hij stierf, maar dat we blij zijn, omdat Hij ook weer uit de dood opstond. We zijn blij, dat Hij eerst stierf en daarna ook weer opstond, want zo is onze verlossing tot stand gebracht. Niet met het feit dat Hij stierf als zodanig. En wij zijn niet blij dat het Paaslam voor ons gedood is, maar we zijn vooral blij dat we vervolgens deel hebben gekregen aan dat Paaslam. Dat we zijn uitgegaan uit die Deur en verlost van het zuurdesem en dat we dus verlost zijn van de zonde en van al die oude dingen. Bovendien zijn we blij dat we deel hebben gekregen aan de ongezuurde broden, namelijk aan de nieuwe schepping. Want wij zijn ongezuurd. Het oude is voorbijgegaan. We hebben deel aan het leven en aan het bloed van dit Lam.

Als de Here Jezus een straffelijk Lam was, waarom moesten de offerdieren onder het Oude Verbond dan volkomen zijn? "Straffelijk Lam" is geen Bijbelse term. In Petrus heet Hij een onstraffelijk en onbevlekt Lam en in Hebreëen wordt gezegd dat Hij Zich Gode onstraffelijk heeft opgeofferd. In dat verband heb ik gezegd dat de Here Jezus bij Zijn kruisiging niet onstraffelijk, maar straffelijk was. Het kruis was een straf, dat is een feit. Onder het Oude Verbond mocht er aan de offerdieren inderdaad niets mankeren. De Here Jezus mankeerde van Zichzelf ook niets. Hij was volmaakt. Er werd geen bedrog in Hem gevonden en Hij heeft geen onrecht gedaan. Dat is wat de volkomenheid van die offerdieren inderdaad uitbeelden. Zij moesten van nature volmaakt zijn, zonder gebrek, omdat de Here Jezus Zelf van nature volmaakt en zonder gebrek was. Dat is ook de belangrijkste oorzaak van Zijn vroegtijdige opstanding. Hij werd op

basis van Zijn geloof opgewekt uit de doden. En zelfs op basis van Zijn volmaakt geloof. De uitwendige volmaaktheid van de offerdieren is een uitbeelding van de inwendige volmaaktheid van de Here Jezus Christus, waarmee ik hopelijk geen uitspraak heb gedaan over Zijn fysieke gesteldheid. Of Hij lichamelijk wel volmaakt was. Want hoe dat zou moeten zijn en hoe dat eruitziet, hebben we toch geen idee van.

Als de Here Jezus van Zijn geboorte af zondaar was, waarom werd Hij dan door de Heilige Geest verwekt? Dat heb Ik niet gezegd. Hij kwam in gelijkheid van het zondige vlees. Ik heb Hem nooit een zondaar genoemd. Niettemin werd Hij tot zonde gemaakt. Als hij dan onze zonden droeg, waarom werd Hij dan door de Heilige Geest verwekt, en hoe kon Hij dan onze zonden dragen? Hij werd door de Heilige Geest verwekt, maar dat is slechts de helft van het verhaal. Hij was geen mens, omdat Hij door de Heilige Geest was verwekt, maar omdat de Here Jezus uit Maria werd geboren. Dat had dus niet met Vaders, maar met moeders kant te maken. In dit verband zou men de Heilige Geest de Vader moeten noemen. Volgens een bepaalde volstrekt Bijbelse wijze van redeneren is Zijn opstanding gebaseerd op het feit dat Hij inderdaad door de Heilige Geest verwekt was. Hij had niet alleen menselijk leven in Zich, maar op één of andere wijze ook Goddelijk leven en dat is de reden dat Hij ook niet door de dood gehouden kon worden. Hij was zondaar omdat Hij onze zonden droeg. Voorzover Hij zondaar was, was Hij dat omdat Hij onze zonden droeg. Hij was het niet vanwege Zijn eigen zonden.

De Here Jezus was zonder zonde

In de Bijbel staat dat de Here Jezus zonder zonde was. Waar slaat dat dan op? In het algemeen zal blijken dat dit slaat op het feit dat Hij gelovig was. Natuurlijk ontken ik niet dat de Heer van nature zonder zonde was en dat Hij ook niet gezondigd heeft. Dat mag allemaal zo zijn, maar dat is uiteindelijk niet het belangrijkste. Want als een mens niet zou zondigen, zou hij niettemin toch sterven. Het belangrijkste is dat een mens eeuwig leven ontvangt op grond van geloof. Dat geldt ook voor de Mens Jezus van Nazareth. Hij ontving eeuwig leven op grond van Zijn geloof. En Hij stond op grond van Zijn volmaakte geloof als Eersteling op uit de dood.

1 Petrus 2: 19-24

- 19 Want dat is genade, indien iemand om het geweten voor God zwaarigheid verdraagt, lijdende ten onrechte.
- 20 Want wat lof is het, indien gij verdraagt, als gij zondigt, en *daarover* geslagen wordt? Maar indien gij verdraagt, als gij weldoet, en *daarover* lijdt, dat is genade bij God.

- 21 Want hiertoe zijt gij geroepen, dewijl ook Christus voor ons geleden heeft, ons een voorbeeld nalatende, opdat gij Zijn voetstappen zoudt navolgen;
- 22 Die geen zonde gedaan heeft, en er is geen bedrog in Zijn mond gevonden;
- 23 Die, als Hij gescholden werd, niet wedschold, en als Hij leed, niet dreigde; maar gaf het over aan Dien, Die rechtvaardiglijk oordeelt;
- 24 Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout; opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden; door Wiens striemen gij genezen zijt.

Als u gezondigd hebt en u wordt daarvoor gestraft, dan heeft u geen enkele reden tot klagen. Men zou zich er ook niet tegen moeten verweren, maar gewoon moeten dragen. Daar ontvangt u geen lof voor, want dat is een vanzelfsprekende zaak. De beschrijving hier over iemand die weldoet en daarover lijdt, is natuurlijk in de eerste plaats van toepassing op de Here Jezus Zelf. Hij heeft geleden, goeddoende. Hij leed omdat Hij goed deed. Wat deed Hij dan zo goed? Geloven uiteraard. Al het andere kwam daaruit voort. Hij werd vervolgd vanwege Zijn geloof en daarom heeft Hij geleden. En zoals de Here Jezus vanwege Zijn geloof geleden heeft, zo zouden ook wij ons lijden vanwege het geloof behoren te dragen. Het gaat niet om het lijden in het algemeen, want daar is geen beloning voor. Ook niet voor het lijden van de gelovige. Het gaat hier om het lijden vanwege het geloof. Dat voorbeeld heeft de Here Jezus ons nagelaten. Dat de Here Jezus een voorbeeld voor de gelovigen is, is algemeen bekend, maar waaruit het voorbeeld bestaat, schijnt niemand te weten. Betekent dat dan dat we bij iedereen moeten gaan eten, of omgaan met hoeren en tollenaars? Of ons van de gevestigde orde niets aantrekken, of provocerend preken in de synagoge? Dat is het uiteraard niet. Het voorbeeld is het voorbeeld van geloof en natuurlijk het leven uit geloof en daar ook de praktische consequenties van dragen.

Het zal u hopelijk ook duidelijk zijn dat Petrus niet in het bijzonder doelt op het lijden aan het kruis, maar vanzelfsprekend op het lijden van de Here Jezus in heel Zijn aardse omwandeling, waarvan het kruis uiteraard het dieptepunt was. In Romeinen 4 : 12 heet het: de voetstappen des geloofs. Daar gaat het over het geloof van Abraham. De Here Jezus heeft geen zonde gedaan en in Zijn mond is geen bedrog gevonden. Het bedrog wordt het eerst in de mond gedaan. In de mond plegen zij bedrog, slangenvenijn is onder hun lippen en hun keel is een geopend

graf. (Romeinen 3) Daar wordt de zondige positie van de mens beschreven en die wordt uitgedrukt in dat wat door de mond naar buiten gaat. Als er geen bedrog in Zijn mond gevonden werd, dan werd er dus wel de waarheid in gevonden, want die was in Zijn hart. En Hij geloofde in die waarheid. In 1 Petrus 2 : 23 staat dan wat dat voorbeeld inhield. Wij zouden, levend uit geloof, al deze zaken overgeven aan Degene, Die zei: "Mij komt de wraak toe, Ik zal vergelden, spreekt de Heere". Wraak en vergelding horen dus niet in ons persoonlijk woordenboek thuis. God zou Zelf oordelen en de Here Jezus heeft het oordeel ook aan Zijn hemelse Vader overgelaten. Die hemelse Vader wekte Hem als Eersteling uit de dood op. Hij heeft Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout. Onze zonden werden gedragen in het lichaam van de Here Jezus. Hij werd vlees en bloed, opdat Hij in die hoedanigheid onze zonden zou dragen en dus werd Hij bij Zijn geboorte in zonden ontvangen. Hij had een lichaam der zonden en des doods. Daarom stierf Hij ook daadwerkelijk. Hij was weliswaar de Zoon van God en dat houdt eeuwig leven in, maar als iemand Hem dan kruisigt, dan sterft Hij dus toch. Hij kon dus sterven. Of Hij van nature ook Zelf kon sterven, weet ik niet, want het is niet gebeurd. Hoewel Hijzelf zei: "De Zoon des mensen heeft macht het leven af te leggen en het weder te nemen". Hij kon het dus wel, maar dan moedwillig. Hij was er in ieder geval niet aan onderworpen.

De vraag of Hij kon zondigen veronderstelt het idee dat Hij zou willen zondigen. De Bijbel zegt dat Hij een loopbaan gelopen heeft en dat Hij bepaalde zaken heeft moeten leren, zodat het niet zo vanzelfsprekend is, dat Hij niet zondigde. Als Hij niet kon zondigen, heeft het geen enkele zin om te spreken over de verzoeken die Hij heeft ondergaan en over het lijden dat Hij gedragen heeft en toch niet tot ongeloof is gekomen. Dan zegt u gewoon dat Hij het niet kon en dat het dus niet uitmaakte of Hij nu verzocht werd of niet. Dan betekent dat namelijk niets meer. Ik ben dus niet meteen geneigd te zeggen dat Hij niet kon zondigen, maar Hij deed het niet. Hij wederschoold niet, als Hij gescholden werd en dreigde niet wanneer Hij leed. Dat staat er niet slechts als een feit over de Here Jezus, maar tegelijkertijd als een voorbeeld voor ons. De bedoeling is dat wij dat ook niet doen en dat ook wij alles overgeven aan Degene, Die rechtvaardig oordeelt. Vandaar dat de eerste Korinthe-brief zegt: "Waarom lijdt gij niet liever onrecht?" Want als wij onrecht lijden en daar dan eventueel voor kiezen, zonder ons recht te zoeken, dan is het uiteraard God, Die ons recht zal doen. Het is uiteraard beter dat God recht doet, dan dat we dat zelf tot stand moeten brengen.

Christus heeft Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen. Dat "Zelf" is synoniem met "Zijn lichaam", met Zijn wezen. Maar Hij had toch niet

alleen onze zonden gedragen, maar die van de hele wereld? Dit is echter niet het einde van het verhaal. Verlossing komt namelijk altijd tot stand door de opstanding uit de dood, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden in Zichzelf heeft teweeggebracht. En Hij heeft Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout, opdat wij, der zonden afgestorven zijnde, der gerechtigheid leven zouden. Wij zijn dus dood voor de zonden, opdat wij in dienst van de gerechtigheid zouden leven.

Wie zei dat Petrus een ander Evangelie predikt dan Paulus? Lees dan Romeinen 5 en 6 maar eens. Daar staat dat wij der zonden gestorven zijn en vervolgens leven voor God, met de bedoeling dat wij onze lichamen, onze leden, stellen tot wapenen der gerechtigheid. Dat is precies hetzelfde wat de apostel Petrus hier ook zegt. We zouden geen slaven van de zonden zijn en daarmee in de zonde leven, maar in dienst van de gerechtigheid. In zekere zin zijn we dus slaven, in de zin van lijfeigenen, der gerechtigheid. Want door Zijn striemen zijn wij genezen. Nu wij genezen zijn, hebben we geen enkel excuus meer om de Heer niet te dienen. Of volgens Hebreëën: Nu onze harten gereinigd zijn van een kwaad geweten, hebben we geen enkel excuus meer om de Heer niet te dienen.

1 Petrus 2 : 25

25 Want gij waart als dwalende schapen; maar gij zijt nu bekeerd tot den Herder en Opziener uwer zielen.

De ziel staat voor de mens zelf en in het bijzonder voor de praktische levenswandel van de mens. Dat wat er van het leven zichtbaar is aan de buitenkant. Hij ziet daar op toe. En daar spreekt de Hebreëënbrief inderdaad ook over.

We hebben nog wat andere Schriftplaatsen in verband met het zonder zonde zijn van de Here Jezus.

Hebreëën 4 : 15

15 Want wij hebben geen hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden, maar Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, *doch* zonder zonde.

Hij kan dus wel medelijden hebben met onze zwakheden. En Hij is, net als wij, in alle dingen verzocht geweest, maar zonder zonde. Welke zonde? Ongeloof. Dat is precies wat in de voorgaande hoofdstukken al uiteengezet is.

Hoe komt het dat maar een deel van degenen die uit Egypte verlost waren in Kanaän zijn aangekomen?

Hebreeën 3:17-19

- 17 Over welke nu is Hij vertoornd geweest veertig jaren? Was het niet over degenen, die gezondigd hadden, welker lichamen gevallen zijn in de woestijn?
- 18 En welken heeft Hij gezworen, dat zij in Zijn rust niet zouden ingaan, anders dan dengenen, die ongehoorzaam geweest waren?
- 19 En wij zien, dat zij niet hebben kunnen ingaan vanwege hun ongelooft.

Het was dus vanwege de zonde. Degenen die zondigden zijn gevallen in de woestijn. Het hele volk kwam in Kanaän aan, maar sommige leden van dat volk niet. In vers 18 heet het ongehoorzaamheid. Was het nu vanwege zonde of vanwege ongehoorzaamheid? Er is maar één conclusie: die termen hebben dezelfde betekenis. De zonde van ongehoorzaamheid. Ongehoorzaamheid betekent niet in de eerste plaats het niet willen doen wat er opgedragen wordt, hoewel dat de gedachte is van degenen die onder de wet leven. Ongehoorzaamheid wil zeggen dat men niet wil luisteren naar hetgeen gesproken wordt. Of men ook wat zou moeten doen en of er ook een opdracht bij zit, is niet eens van belang, maar bij ongehoorzaamheid wil men niet luisteren naar... In vers 19 is de conclusie dan ook dat zonde en ongehoorzaamheid niets anders is dan ongelooft. Zonde, in het enkelvoud heeft, zeker in het Nieuwe Testament, de betekenis van ongelooft. Zonde is óf de aanduiding van de zondige natuur, maar uit het verband blijkt heus wel of het dat is, óf de aanduiding van een bepaalde bekende zondige daad en uit het verband zal wel blijken welke bepaalde zondige daad dat dan is. Maar in zeer veel gevallen is het de aanduiding van een bepaalde gezindheid, namelijk het niet willen luisteren en dus van ongelooft. Voorzover er een zonde is waardoor een mens verloren gaat, is het die van ongelooft, zodat u nu meteen een antwoord hebt op de vraag wat zondigen tegen de Heilige Geest is. Dat is de zonde van ongelooft. Het afwijzen van wat God gesproken heeft en dus ook het afwijzen van wat God aanbiedt en dus het afwijzen van eeuwig leven. Het afwijzen van de Zoon, in Wie dat leven is en het afwijzen van de Geest, Die dat leven is. Op grond van die keus gaat men verloren. Men heeft er namelijk zelf voor gekozen.

Als er Hebreeën 4 : 15 staat dat de Heer, net als wij, in alles verzocht is geweest, maar zonder zonde, dan blijkt ook hier uit het verband en uit

de praktische toepassing die later in de brief volgt, dat Hij verzocht is geweest, verzoeking zou moeten lijden tot ontrouw, tot ongelooft, tot het loslaten van het Woord van God. Al was het maar voor even. Bij Hem hebben die verzoeken echter niet geleid tot ongelooft. Hij is dus de volmaakte, zondeloze Gelovige. De volmaakte, gehoorzame Knecht des HEEREN.

Hebreeën 5:8

- 8 Hoewel Hij de Zoon was, *nochtans* gehoorzaamheid geleerd heeft, uit hetgeen Hij heeft geleden.

Het gaat hier niet over het leren overwinnen van de zonden of het leren niet meer te zondigen, maar om het leren geloven en het leren vertrouwen. Dat moet men leren, want naarmate het leven vordert, komt men in meer gecompliceerde omstandigheden en meer verzoeking terecht. In al die omstandigheden wordt men geacht te vertrouwen op de Heer. Dat is gehoorzaamheid leren. Niet zien op de omstandigheden, maar vertrouwen op wat God gesproken heeft. Naarmate Hij meer leed, zou Hij eventueel meer getwijfeld kunnen hebben. Dat is precies wat de Korinthiërs tegen de apostel Paulus inbrengen. Zij beweren dat, waar Paulus in zoveel ellende terecht kwam, hij onmogelijk een apostel van God kon zijn. Want als God met hem was, zouden al deze dingen hem toch niet overkomen zijn. Paulus zegt dat het juist andersom is, namelijk dat God daardoor juist wel met hem is en dat hij daardoor leert te geloven en leert wat vertroosting is. En waar hij meer dan welke andere apostel ook vertroost is geworden, is hij ook meer in staat om de Korinthiërs te troosten.

Hebreeën 5:9

- 9 En geheiligd zijnde, is Hij allen, die Hem gehoorzaam zijn, een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden;

Het lijkt me duidelijk dat Hij hier ook eigenlijk ons voorbeeld is. Wij volgen Hem na. Hij was gehoorzaam, wij zijn gehoorzaam; Hij was gelovig, wij zijn gelovig. Dat leidt tot eeuwige zaligheid.

1Johannes 3:4,5

- 4 Een ieder, die de zonde doet, die doet ook de ongerechtigheid; want de zonde is de ongerechtigheid.
- 5 En gij weet, dat Hij geopenbaard is, opdat Hij onze zonden zou wegnemen; en geen zonde is in Hem.

Dit soort uitspraken bij Johannes zijn in het kort heel moeilijk uit te leggen, behalve dan wanneer wij eerst een periode van gewenning hebben doorgemaakt aan de woorden van Johannes. Johannes heeft nu eenmaal een wat merkwaardige wijze van beschouwen en bespreken der dingen. Hij spreekt hier eigenlijk niet eens over de Here Jezus in Zijn mens zijn op aarde. Hij heeft het hier over de tegenwoordige positie van Christus, gezeten aan de rechterhand Gods, de Allerhoogste, in het bijzonder de Hogepriester van het Nieuwe Verbond. Precies zoals in de Hebreeënbrief. Alleen gebruikt hij die term nooit. Niettemin bespreekt hij volstrekt dezelfde waarheid. Voor zover ik het zie, is de gedachte hier, dat de Heer inderdaad geopenbaard is, opdat Hij onze zonden zou wegnemen. Ik ben geneigd om bij het woord "openbaring", net als de apostel Petrus, niet alleen aan Zijn wederkomst te denken, maar aan Zijn opstanding, want strikt genomen is dat de eerste komst van de Messias. Sinds Zijn opstanding neemt Hij in ieder geval onze zonden weg. Daarmee is ook de volgende uitdrukking verklaard, namelijk dat geen zonde in Hem is. Er staat niet dat er geen zonde in Hem wás, maar dat er geen zonde in Hem is. Dat betekent natuurlijk dat de Heer nú zondeloos is. Dat lijkt vanzelfsprekend, maar vergis u niet, want wij zijn in Hem. Voorzover wij in Hem zijn, zijn wij zondeloos voor God en voor zover wij niet zonder zonde zijn, dan is dat niet in Hem. Dan is dat nog onze oude mens, maar dat rekent God niet. Dit vers zegt dus twee keer hetzelfde. Dat is niets bijzonders voor Johannes, want die bestaat het om tien keer achter elkaar hetzelfde te zeggen, maar dan met andere woorden. Hij zegt bijvoorbeeld ook nog dat eenieder die in Hem blijft niet zondigt. Eenieder die deel uitmaakt van Zijn lichaam, of van Zijn volk, danwel Zijn Gemeente, die zondigt niet. Uiteraard spreekt dat over onze relatie tot God. Of: "Eenieder die zondigt, die heeft Hem niet gezien". Dan is God ook niet in hem.

1Johannes 3:9

9 Een ieder, die uit God geboren is, die doet de zonde niet, want Zijn zaad blijft in hem; en hij kan niet zondigen, want hij is uit God geboren.

Dat wat uit God geboren is, zondigt niet. Voor zover wij uit God geboren zijn, zondigen wij niet. Dat kan ook niet. Paulus zegt in Romeinen 7 dat hij nog wel zondigt, maar dat hij het niet zelf is die dat doet, maar de zonde die in hem woont. Hij distantieert zich ervan. Toen zei iemand: "Dat vind ik maar gemakkelijk". Toen zei ik: "Nou, doe het dan maar eens na". Want dat is uiteraard de bedoeling. En dan blijkt dat het niet zo gemakkelijk is. Niettemin is de juridische grondslag wel degelijk zo gemakkelijk. Wij zijn in Hem en in Hem is geen zonde.

De zonden der wereld en de zonden van de gelovigen

De Heer nam aan het kruis de zonden der wereld weg. Waarom moet hij dan nu nog eens een keer de zonden van de gelovigen wegnemen? Voor wat betreft onze oude mens zijn de zonden waardoor wij verloren zijn eenmaal weggedaan. Dat geldt niet alleen voor de gelovigen, maar voor de zonden van de hele wereld. Voor elk mens. Daarna komen wij door geloof in de opgestane Christus tot eeuwig leven. Wij worden wedergeboren. Zo krijgen we deel aan de opstanding van Christus. Maar hoewel wij deel hebben aan de opstanding van Christus en dus aan het eeuwig leven dat in ons is, zijn wij niettemin nog steeds in ons zondige lichaam en zondigen dus. Daarmee ligt onze zaligheid nog wel vast. In de tussentijd, na onze wedergeboorte en voor onze verlossing uit ons lichaam, leven wij in zonde en zijn we besmet met de zonde en zijn we naar Bijbelse norm nog steeds onbekwaam om de levende God te dienen. Het grote misverstand is dat het in Gods handelen alleen maar zou gaan om de redding van zondaren. Dat is absoluut onjuist. Natuurlijk gaat het om de redding van zondaren. Maar de heilsgeschiedenis gaat niet maar om één ding, namelijk verlossing. De heilsgeschiedenis is Christologisch, of beter gezegd, Christocentrisch en zelfs Theocentrisch. Want het gaat niet om de verlossing van de zondaar, maar om de eer van God. Die eer van God krijgt gestalte doordat het schepsel God dient. Hij is namelijk de Schepper.

Maar de zondige schepping en dus het zondige schepsel kan God niet dienen. Dat is nu eenmaal een gegeven. Daarom zorgt God ervoor dat dat zondige schepsel wordt verlost van de zonde en de macht van de zonde, om daarna alsnog God te dienen en dus Hem eer te geven. Eerst werd het zondeprobleem opgelost. Maar als dat het enige probleem was, dan zou, theoretisch gesproken, de Heer ook wel op de Jongste Dag hebben kunnen sterven, want dan was ook meteen die hele oude schepping weg. Als de Heer dan weer op zou staan, zou er tegelijkertijd ook een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zijn. Dat had dan net zo goed op één dag kunnen gebeuren. Als het verhaal zo in elkaar zou steken, dan blijft u toch met het probleem zitten dat die oude schepping nooit en te nimmer God gediend heeft, danwel God heeft kunnen dienen. En dan zou die oude schepping nog een mislukking geweest zijn ook. Dan had God iets gemaakt dat tot niets leidde, waarom Hij het maar heeft weggegooid, om er vervolgens iets nieuws voor in plaats te zetten. Ik probeer het echt zo netjes mogelijk te zeggen, maar het klinkt niet netjes, dat weet ik wel. Het is ook niet tot eer van God om het zo te zeggen. Zo ging het dus ook niet. Wat er in werkelijkheid gebeurt is dat de oude schepping, dit oude schepsel, uw oude lichaam en het mijne, geschikt, bekwaam gemaakt

wordt om als oude schepping, want dat blijft het, niettemin de levende God te dienen. Zodat nooit iemand kan zeggen dat die oude schepping nergens toe diende. God rekende op juridische wijze af met de zonde van de oude schepping en bracht een nieuwe schepping tot stand via de opstanding van Christus. Hij heeft ons het leven gegeven van die nieuwe schepping, nog in ons oude lichaam, met als consequentie dat ons oude lichaam wel degelijk geacht wordt levend te zijn, hoewel er niets aan veranderd is toen we tot geloof kwamen. God plaatste er nieuw leven in, met als gevolg dat het oude lichaam inderdaad bekwaam gemaakt is om die levende God te dienen. Daar gaat de Hebreeënbrief over. Dus, waarom moest de Heer nadat Hij ons eenmaal gereinigd had, alsnog weer de zonden wegnemen? Omdat Hij die zonde in ons te niet doet en onze gewetens daarvan reinigt en de zonden bedekt, opdat wij onze lichamen, hoe zondig ze ook zijn, zouden stellen tot wapenen der gerechtigheid en tot een levend, heilig, Gode welbehagelijk offer.

Het verzoening doen voor de zonden des volks, wat de Hogepriester nu voor het volk doet, heeft niet de behoudenis van die mens tot doel, want die is allang tot stand gebracht, maar die heeft de zaligheid der ziel, ofwel de behoudenis der ziel tot doel. We zijn bekwaam gemaakt om deel te hebben aan de erve van de heiligen in het licht. Of, bekwaam gemaakt om dienaren te zijn van het Nieuwe Verbond. Om in de praktijk van ons leven te wandelen, ook in daden en werken, tot eer van God.

De zaligheid van de ziel

Naar aanleiding van dit onderwerp ben ik altijd geneigd om meteen door te gaan naar Hebreeën 10, het laatste vers, en daarna over te springen naar Filippenzen, Petrus en Jakobus, om te laten zien dat die apostelen allemaal over precies hetzelfde spreken. Namelijk, dat we nu weliswaar hoorders des Woords geworden zijn en deel hebben aan de nieuwe schepping en dat het leven van Christus in ons is en dat we zijn wedergeboren tot een levende hoop, maar dat de bedoeling van dit alles is de zaligheid der ziel.

We zijn naar de geest wedergeboren en de bedoeling is, dat als gevolg daarvan, ook onze ziel zou zalig worden. De ziel staat voor de praktische levenswandel en dus de praktische dienst aan God. In Jesaja 53 staat niet voor niets dat de Heer Zijn ziel gesteld heeft tot een schuldoffer. Zichzelf en in alles wat Hij doet. Daar gaat het werkelijk om. Maar het probleem is dat we dat vaak niet zien, omdat we om een heleboel redenen steeds maar weer bepaald worden bij onze behoudenis op zich. Immers, als je in de Here Jezus gelooft, dan is alles goed. Als je niet in Hem gelooft,

dan ga je verloren en kom je in de hel, of hoe het maar heten mag. Dat mag dan een Bijbelse waarheid zijn, maar dat is niet het enige. Waar het om gaat is dat de oude mens onnut is geworden en tezamen is afgeweken. Waarvoor is hij dan onnut geworden en waar is hij dan van afgeweken? Om God te dienen, want dat is wat het schepsel zou doen. Dat is de gedachte. Als het goed is, zouden wij ons als schepselen moeten uitstrekken naar het dienen van God. Dan zal blijken dat we dat niet kunnen. De blijde boodschap is niet slechts dat er verlossing en eeuwig leven in Christus is, maar dat God ons bekwaam maakt om Hem te dienen. Uiteraard niet onder de wet, maar onder de genade. Niet onder het Oude Verbond, want dat was een bediening des doods, maar onder de bediening der genade, der heerlijkheid, des Geestes, of de bediening des levens, of hoe het maar genoemd mag worden. Als we dat nu eens in ons hoofd en in ons hart konden krijgen, dan zouden we heel wat minder moeite hebben met de gedachte aan dat offer van Christus.

Waar het allemaal om gaat is dat in die oude schepping geen goed woont, maar dat in de nieuwe schepping die tot stand gebracht is, goed woont. Daarin woont de rechtvaardigheid Gods en die is bekwaam om God te dienen. En als we nieuwe schepselen zijn, laten we dan dat leven offeren om God te dienen. Dat is de wezenlijke strekking van alle Nieuwe Testamentische brieven. Als we dat niet zien, dan raken we halverwege die brieven het spoor absoluut bijster. Dus niet alleen geloven en dan in de hemel. Zo eenvoudig komt u wel tot eeuwig leven. Goedkoper kan namelijk niet. U kunt niet eens afdingen. Maar vervolgens wordt er van ons verwacht, dat, nu we bekwaam gemaakt zijn, we ook inderdaad onze levende, geheiligde lichamen, zouden offeren, aanbieden aan God. Want om die reden zijn wij behouden geworden. God deed dat niet slechts terwille van u en mij, maar Hij deed dat tot Zijn eer. En mocht u daar kritiek op hebben, dan moet ik u erop wijzen dat Hij God is. Als iemand eer toekomt, dan is Hij het. Als Hij iets scheidt, dan zou dat tot Zijn eer moeten zijn. Waar die schepping niet tot Zijn eer is, is Hij Degene, Die daar verandering in brengt. Zelfs nog in die oude schepping. Dat is tot stand gebracht door het werk van de Here Jezus Christus, Die onze Hogepriester en ons Voorbeeld geworden is, in meer dan één opzicht.

Amen